Poštnina plačana v gotovini

Leto IX, št. 215

Ljubljana, četrtek 13. septembra 1928

Cena 2 Din

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25·—, za inozemstvo Din 40·— neobvezno.

Oglasi po tarifu.

Uredništvo: Ljubljana, Knaflova ulica štev. 5/I. Telefon št. 2073 in 2804, ponoči tudi št. 2074.

Rokopisi se ne vračajo.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Uprav. ništvo: Ljubljana, Prešernova ulica št. 54. — Telefon št. 2056.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. — Telefon št. 2050

Podružnici: Maribor, Aleksandrova št. 13 — Celje, Aleksandrova cesta

Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljubljana št. 11.842 - Praha číslo 78.180. Wien, Nr. 105.241.

Ljubljana, 12. septembra

Takoj ko je prevzel Venizelos krmilo grške politike v svoje roke, so se pričela ponavljati poročila, da je pričakovati pogajanj med Jugoslavijo in Grčijo. Ko so volitve prinesle presenetljivo veliko zmago Venizelosu, so vesti postajale še pogostejše in v najnovejši dobi tudi konkretnejše. Pogajanja med diplomatskimi zastopniki obeh držav so se že pričela in trdi se, da obetajo uspeh.

Da pomeni povrnitev Venizelosa v aktivno politiko zbližanje med Jugoslavijo in Grško, je moralo biti jasno vsakomur, kdor pozna politično preteklost tega vodilnega grškega državnika in njegov politični koncept, kakor ga izvaja od balkanskih vojn dalje. Venizelos je bil vedno pristaš misli, da mora Grška ostati v najboljših odnošajih in trdni zvezi s Srbijo, odnosno Jugoslavijo in on je bil poglavitni predstavitelj teze, da mora Grška v letu 1915. Srbiji priskočiti na pomoč, ko jo je napadla Bolgarska. Zato je povsem logično, da se Venizelos ni mogel strinjati z novejšo grško politiko, ki se je pričela odtujevati Jugoslaviji ter pričela po poedinih diplomatih kazati težnjo, približevati se Italiji, ali točneje, sprejeti njene vabe. Venizelosov povratek v grško politiko so sprejo tega v Rimu vzeli na znanje z vidnim nezadovoljstvom, smatrajoč po pravici, da poslej v Atenah ne bodo imeli tako lahkega posla s svojimi intrigami.

Seveda si tudi v novi situaciji ne smemo stvari predstavljati prelahko. Predvsem mora Venizelos vršiti grško politiko in zastopati grške interese. Zato se seveda ne bo postavljal v afront z italijansko politiko in bo izrabil tudi na tej strani vse, kar se mu nudi možnega. To je realno in v redu. Zato nas ni mogla presenetiti vest, da se sklepa grško-italijanska prijateljska pogodba. Ako se posreči odstraniti v atmosferi med Grško in Italijo vse sporne zadeve in najti iz njih srečno solucijo, gotovo tudi Venizelos ni mogel tega zametavati. Italija pa je že v pogajanjih s Turčijo pokazala, da želi v bližnjem orientu odnehati od svoje imperijalistične politike in ji spričo tega ni težko, doseči sklepov prijateljskih pogodb. Da bi bila tako popustljiva ali vsaj lojalna tudi napram nam, bi tudi napetosti med njo in nami že davno ne bilo.

Venizelos bo tudi napram nam zastopal grške interese, o tem ni dvoma. Želeti drugače, bi bilo absurdno. Ali mi želimo, da bi Grška ne bila občutljiva preveč, da ne bi videla naših ekspanzivnih teženj tam, kjer jih ni. Centralni problem za zbližanje med nami in Grki je naša cona v solunski luki. Mi ne želimo take solucije, da bi se kršila grška suverenost, kar tvori že leta strašilo za atenske diplomate, želimo pa, da se dogovorijo z nami na taki bazi, da se bo naš promet čez solunsko luko in po železnici Solun-Djevdjelija vršil nemoteno in neodvisno od eventualnih, recimo incidentov v tem predelu. V Atenah se morajo zavedati, da pomeni solunska luka v določenih primerih edino svobodno komunikacijo z vnanjim svetom in da se nam morajo zato dati možnosti, da se nam ta komunikacija ne zapre po ovirah, ki jih mora povzročiti eventualna slaba volja nenaklonjenega režima. Med temi garancijami, ki jih želimo, in kršitvijo grške suvererosti je še daleč in želimo samo, da v Atenah uvidijo to razdaljo ter nam ustrežejo v oni meri, ki jo zahteva smotrenost našega dostopa do Soluna.

Venizelos je uvideven državnik in pozna genezo naših stremljenj do cone v solunski luki. Zato upamo, da bodo imela poganjanja z njegovo vlado uspeha v taki meri in obliki, da se bosta zadovoljili obe strani. Potem bo mogoče brž doseči sporazum tudi v drugih točkah in tako obnoviti prijateljske odnošaje med obema državama, kar je v interesu tako grške kot naše politike. Pacifikacija Balkana bi s tem napredovala za precejšnjo stopnjo in marsikdo, ki je zidal na odtujitev med Atenami in Beogradom, bi bil neprijetno zadet na veliko zadoščenje vseh, ki jim je iskreno pri srcu prospeh balkanskih držav.

23 davidovićevcev v Dubrovniku

Dubrovnik, 12. sept. n. Včeraj je dospel semkaj minister dr. Angjelinović, ki je že več dni na potovanju po Dalmaciji, da bodri že malodušne in še bolj maloštevilne pristaše Davidovićeve demokratske stranke. V Dubrovniku se je sinoči vršilo zborovanje v prostorih kina «Apollo» Dubrovčani so smatrali to zborovanje za nekako revijo pristašev Davidovićeve stranke in so jih pri izhodu natančno preštetli. Z ministrom dr. Angjelinovićem vred jih je bilo vsega 23, kar je izzvalo mnogo hudomušnih komentarjev. Policija je ukrenila obširne varnostne mere za osebno varnost ministra, ki so se pa izkazale za povsem nepotrebne. Dr. Angjelinović odpotuje jutri v Kotor.

Korošec se odmika od Vukičevića

Vedno večja nervoznost v Beogradu. – Dr. Korošec išče stikov z radikali glavnega odbora, ti pa s KDK

Beograd, 12. septembra r. Politični krogi so danes zabeležili nove momente v političnem položaju. Dokazovanja beograjskih listov v zadnjih dneh, da je le treba pričeti pogajanja s KDK zaradi notranje političnega pomirjenja, je sledila informacija tukajšnje »Politike«, da bo nemara situacijo presekala krona in takoj po svojem povratku v Beograd vzela inicijativo v svoje roke.

Danes so te tendence za pomirjenje s KDK našle novo podporo v vseh glavnih beograjskih listih. Tako objavlja »Politika« pod naslovom »G. Vukičević in g. dr. Anton Korošec« naslednjo zanimivo informacijo:

»Odnošaji med radikali bodo brez dvojbe imeli vpliv tudi na odnošaje v vladi in četvorni koaliciji. V vsakem slučaju pomeni spor med radikali občutno oslabitev vladnega položaja. Zmaga glavnega odbora radikalne stranke pa bi po mnenju vseh političnih krogov pomenila istočasno novo činjenico, ki bi ustvarila novo situacijo, tako da bi ji moral slediti celo padec vlade dr. Korošca«.

»Z ozirom na tako stanje stvari — nadaljuje »Politika« — se je v gotovih, dobro obveščenih radikalskih krogih zatrjevalo, da je **g. Korošec na razne strani že namignil, da ne želi deliti usode g. Vukičevića. Pristavlja se celo, da je dr. Korošec sporočil gotovim radikalom, da se ne smatra več vezanega na g. Vukičevića.** Ta zatrjevanja so bila predmet živahnih pojasnil v političnih krogih zlasti zato, ker nasprotujejo željam in težnjam Vukičevićevih prijateljev. Hkratu se je v radikalnih krogih mnogo govorilo tudi o tem, kakšna je prav za prav vloga dr. Korošca in koliko je iskren v onem, kar dela in govori napram eni in drugi radikalni skupini«.

Tako »Politika«. Njena informacija je očividno točna zlasti, v kolikor se tiče dr. Korošca. Nesigurnost, ki je nastala v vladi, se pripisuje predvsem dejstvu, da je vlada izgubila kontakt z Bledom. Vladne stranke so sedaj navezane same nase in v radikalni stranki zopet stopajo v ospredje zahteve po pravih in ne stranki vsiljenih voditeljih, kakor je bil Velja Vukičević. Najboljši znak labilnosti, ki je zavladala v Beogradu, pa je labilnost samega predsednika vlade, ki že koleba med eno in drugo frakcijo radikalne stranke.

Današnje «Vreme» nadaljuje z akcijo, ki naj zbliža glavni odbor radikalne stranke s KDK v Zagrebu. V to svrho piše o pogojih in ukrepih, ki bi jih morala storiti radikalna stranka, da zadobi kvalifikacijo za pogajanja z Zagrebom »Vreme« piše v tem pogledu, da bi moral glavni odbor pripraviti gotovo pogoje predno bi sploh mogel stopiti v pogajanja s KDK. Po 20. juniju se Hrvatom ni dala nobena satisfakcija. Režim Velje Vukičevića in četvorne koalicije je ostal nedotaknjen in dokler ostane pri tem, ni govora o kompromisu. Pogoji, ki jih stavlja KDK za eventuelna pogajanja glavnega odbora z Zagrebom so sledeči: Odločno odkrita in javna borba proti Vukičeviću in njegovemu režimu, nadalje popolna obsodba njegovega dosedanjega dela in končno odhod pristašev radikalnega glavnega odbora iz Narodne skupščine v znak solidarnosti s KDK.

Ti pogoji, ki jih navaja »Vreme« so očividno beograjska kombinacija, vsekakor pa interesanten poskus gotovih radikalskih krogov, sondirati pogoje, pod katerimi bi bili mogoči zopetni stiki s KDK.

Zagreb, 12. septembra č. Nocojšnji »Jutarnji list« poroča iz Beograda: »Z ozirom na borbo med radikalnim glavnim odborom in Veljo Vukičevićem so politični krogi opazili, da je poslednje dni tudi predsednik vlade dr. Ante Korošec izpremenil svoje stališče in se preorijentiral. Doznava se, da je dr. Korošec na sestanku z Aco Stanojevićem govoril tudi o svojem stališču napram akciji radikalnega glavnega odbora. Ko so klerikalci videli, da je Vukičević bitko izgubil in da bo že morda v najkrajšem času le še »bivši« politik, so se približali glavnemu odboru. Dr. Korošec dokazuje sedaj, da veže blejski pakt predvsem radikalno stranko kot tako, ker ga ni sklepal z Vukičevićem in njegovo skupino, nego z radikalno stranko. Dr Korošec je baje že pristal na zahteve Ace Stanojevića in naložil podrejenim policijskim organom, naj ne sodelujejo več v akciji Vukičevićeve skupine, ki ustanavlja posebne radikalne organizacije.

„Marinkovića ne zanimajo naši Primorci"

Svetozar Pribičević o raznih aktualnih vprašanjih. — Soglasnost v programu in delu voditeljev KDK. — Zloraba zakona o zaščiti države

Zagreb, 12. septembra č. Danes popoldne je Svetozar Pribičević sprejel novinarje in jim odgovarjal na stavljena vprašanja:

Novinarji so med drugim opozorili Pribičevića na vprašanje narodnih manjšin, ki je pravkar aktualno in je na dnevnem redu v Ženevi. Vprašali so ga, ali smatra, da je morda naš zunanji minister dr. Voja Marinković to vprašanje pokrenil tekom svojega razgovora z italijanskim delegatom Scialojo, zlasti še, ker je to vprašanje postalo za nas po poslednjih persekucijah našega življa v Italiji še posebno pereče. Pribičević je odvrnil:

»Naše narodne manjšine v Italiji sigurno ne zanimajo g. Marinkovića. On gre mirne duše celo preko nas, kaj še le preko naših manjšin v Italiji. On je to že davno izjavil glede prečanov in si za to lahko mislite, kako pri srcu so mu še le naše manjšine v Italiji.

Glede nameravanega velikega shoda v Sisku je Pribičević izjavil, da dan shoda še ni določen. Kar se tiče podrobnega programa koalicije je Pribičević izjavil, da v koaliciji ni nikakih resnejših diferenc, zlasti med njim in dr. Mačkom ni nesoglasja. Koalicija proučuje vsa vprašanja resno in temeljito in se ne igra parlamenta. Za to ne vodi ne generalne ne specijalne debate, kakor to delajo v parlamentih. Zakona o zaščiti države se vlada poslužuje proti vsem, ki so ji na poti in ki so v opoziciji. Ta zakon je bil sprejet kot začasen zakon, kar je med drugim razvidno tudi iz mojega takratnega govora v Narodni skupščini in iz cele skupščinske debate. Ker pa danes ne preti državi niti najmanjša nevarnost kakih perturbacij, je ta zakon docela odvišen. To tembolj ker se z njim dandanašnji davijo svobodni pokreti in vodi borba proti političnim nasprotnikom.

Kako begajo amputaši javnost

Zagreb, 12. septembra. č. «Novosti» objavljajo pod naslovom «Alarmantne vesti iz Beograda o amputaciji» na uvodnem mestu poročilo, ki se glasi:

«Tukajšnji politični krogi, ki so za amputacijo, so sporočili raznim predstavnikom javnega mnenja, da sta baje Anglija in Italija pred tedni že pristali na razhod in razdružitev naše države in da se sedaj naš zunanji minister dr. Voja Marinković nahaja v Parizu, da pridobi tudi Francijo za amputacijo. «Novosti» pristavljajo, da objavljajo to vest le zato, da se vidi, koliki so napori KDK za ohranitev naše države in da na razhod in na razdružitev delajo le gotovi ljudje v Beogradu. List smatra, da bi bil že skrajni čas, da izpregovori o tem vprašanju sedanji predsednik vlade dr. Korošec, ki je poklican, da preseče razširjanje glasov, ki škodijo naši državni zajednici.»

Seja vodstva KDK

Zagreb, 12. septembra č. Jutri se bo vršila redna seja poslovnega odbora KDK v smislu sejnega sklepa v Ljubljani. Na dnevnem redu bo razprava o podrobnem izvajanju široke politične akcije med narodom.

V čolnu preko oceana

Newyork, 12. septembra. (be.) Nemec Franc Romer je prispel v čolnu v St. Thomas v Portorico, odkoder je nadaljeval pot v Florido. Romer je odpotoval začetkom marca iz Lizbone in prebrodil v čolnu Atlantski ocean.

Pernarjevo pismo Društvu narodov?

Beograd, 12. septembra. n. Nocojšnja «Pravda» poroča iz Ženeve, da je poslanec HSS dr. Pernar, ki je bil težko ranjen o priliki atentata v Narodni skupščini in ki se sedaj zdravi na Dunaju, poslal Društvu narodov obširno poročilo o dogodkih 20. junija v Narodni skupščini in njihovih političnih posledicah ter opozoril Društvo narodov na to, da delegacija okrnjene Narodne skupščine odnosno vlade, ki se opira na to Narodno skupščino, nima pravice zastopati celokupne kraljevine SHS. Vlogo je prejelo tajništvo Društva narodov z današnjo popoldansko pošto. Po poročilu «Prave» pa korak dr. Pernarja v ženevskih diplomatskih krogih ni vzbudil posebne pozornosti, ker smatrajo tam spor med Beogradom in Zagrebom za interno zadevo, v katero se ne želi nihče vmešavati in ki zato tudi ne spada pod Društvo narodov.

Razširjenje postaje Plase

Beograd, 12. septembra. Ker se je spričo naraščajočega tujskega prometa pokazala potreba po razširjenju nekaterih postaj na progah, ki vodijo na naše Primorje, je prometno ministrstvo izdelalo načrt za ta dela. Tako je bil te dni dovoljen kredit v znesku 200.000 Din za gradbo čakalnice I. in II. razreda in za razširjenje restavracije ter perona na postaji Plase na progi Zagreb-Sušak. Plase so, kakor znano, železniška postaja za večino kopališč v hrvatskem Primorju, predvsem pa za Crikvenico in Kraljevico.

Stara bolgarska vlada v novi izdaji

Zmaga makedonskih revolucijonarjev. — Kapitulacija Burova in Cankova. — Neugoden vtis v Beogradu

Sofija, 12. septembra s. Ljapčev je zopet dobil mandat za sestavo nove vlade. Ker je že dosežen sporazum glede sestave novega kabineta, bo kriza rešena bržčas še nocoj z imenovanjem nove vlade. Vojnega ministra bo izbral kralj sam.

Sofija, 12. septembra g. Proti vsakemu pričakovanju se je z ozirom na nevarnost državne krize med tremi voditelji vladne večine dosegel sporazum. Ljapčev, Burov in Cankov so po skupni konferenci sklenili pustiti Ljapčevu proste roke za sestavo nove vlade, ki bi jo odobril kralj. Voditelji so se sporazumeli predvsem iz bojazni, da ne bi kralj poveril sestavo vlade vodji opozicije Malinovu. V novem kabinetu bi sedanji bolgarski delegat pri Društvu narodov v Ženevi Molov prevzel zunanje ministrstvo. Negotovo je še, ali je Vlkov pristal na to, da se umakne iz političnega življenja.

Beograd, 12. septembra r. Vest o taki rešitvi vladne krize je izzvala v tukajšnjih krogih deloma presenečenje, splošno pa neugoden vtis. Zopetna obnova Ljapčeve vlade z malenkostnimi osebnimi spremembami se smatra za zmago stališča one skupine, ki zagovarja makedonski revolucijonarni odbor. To mnenje še bolj potrjuje dejstvo, da vstopi v novo vlado kot zunanji minister Molov, ki je znan kot najožji sotrudnik bivšega vojnega ministra Vlkova in vnet zagovornik makedonskega odbora in nasprotnik zbližanja z Jugoslavijo.

Preprečen državni udar v Španiji

Oblasti so odkrile širokopotezno zaroto, ki je v odsotnosti kralja nameravala izvesti državni prevrat. — Številne aretacije po vsej državi

Pariz, 12. sept. d. Agentura «Radio» javlja, da so oblasti odkrile zaroto, ki je hotela vreči režim Primo de Rivere. Že včeraj popoldne je bilo aretiranih več tisoč oseb, med njimi mnogo republikancev. Med aretiranci je tudi mnogo vojaških oseb. Iz tega sklepajo, da je tudi vojaštvo udeleženo pri tej zaroti. V Madridu samem je bilo prijetih 320 oseb; med njimi je mnogo komunistov, ki so se udeležili delavskega kongresa v Madridu. Tudi v Barceloni je bilo prijetih več sto oseb, med njimi general Lopez-Achoa, eden največjih sovražnikov Primo de Rivere.

Pariz, 12 septembra g. O zaroti proti Primu de Riveri se doznavajo še naslednje podrobnosti: Zarotniki so hoteli izkoristiti odsotnost kralja, ki je na obisku pri švedskem kralju v Stockholmu, da bi s pomočjo republikanskih in komunističnih elementov inscenirali komplot, ki bi izbruhnil ob istem času na vsem polotoku. Nameravali so aretirati člane vlade, ki bi jih takoj vtaknili v ječe ali pa deportirali. V četrtek bi se proglasila splošna stavka.

V noči od ponedeljka na torek je notranji minister zvedel o tej stvari. Po kratkem razgovoru s šefi policije je sestavil listo oseb, ki so jih nato aretirali. Med aretiranci je tudi šef republikanske stranke Leroux. V Barceloni so bili aretirani vsi odlični voditelji prostozidarjev, predsednik Lige za človečanske pravice v Kataloniji, vsi republikanski novinarji in več poslancev. Tudi v Valenciji je bilo prijetih več novinarjev. V kratkem času so bile na vsem polotoku aretirane vse osebe, ki so zapletene v komplot. Kakor se govori, je bil v zadevo zapleten tudi nadškof v Saragosi. Da se izogne kazenskemu postopanju, so ga pozvali, naj se takoj umakne v samostan.

Preteklo noč je sklenil ministrski svet aretacijo bivšega ministrskega predsednika Sanchez-Guerra, ki je zdaj v prostovoljnem eksilu. V vsej državi je bilo aretiranih več tisoč oseb. Vlada ima položaj v svojih rokah. Zdi se pa, da zarota še ni končnoveljavno udušena. Obstoja nevarnost krvavih cestnih spopadov.

Madrid, 12. septembra s. Primo de Rivera je vsem meščanskim zborom poslal okrožnico, v kateri jih poziva, naj pridejo na dan obletnice diktature oboroženi v Madrid. Do sedaj je zbranih v Madridu že nad 20.000 kmetov.

Lizbona, 12. septembra s. Tukaj so našli 36 bomb in mnogo drugega eksplozivnega materijala. Policija je aretirala 10 oseb.

52. redno zasedanje Društva narodov

Na dnevnem redu so manj važna begunska vprašanja. — Razprave v poedinih komisijah

Ženeva, 12. septembra. s. Novoizvoljeni Svet Društva narodov je danes otvoril 52. zasedanje. Tudi sedaj predseduje finski zunanji minister Procope, ker bo Briand že prihodnje dni zapustil Ženevo. Dnevni red tega zasedanja vsebuje samo begunska vprašanja, med drugim naseljevanje ruskih, armenskih in grških beguncev ter položaj bolgarskih beguncev.

Ženeva, 12. sept. (že.) Ker je skupščina Društva narodov končala splošno debato o tajniškem poročilu, so pričele komisije razpravljati o vprašanjih, ki so na dnevnem redu.

Prva komisija, ki se bavi z juridičnimi in ustavnimi vprašanji je razpravljala o bodoči konferenci za kodifikacijo mednarodnega prava. Komisija je izrazila željo, naj se ta konferenca skliče tekom leta 1929.

Druga komisija, ki se bavi s tehničnimi vprašanji, je proučila delo Društva narodov na gospodarskem polju. Komisija je izrazila svoje zadovoljstvo nad uspehom konference za odpravo uvoznih in izvoznih prepovedi.

Tretja komisija, ki se bavi s vprašanjem razsodišča in varnosti, je pričela s splošno razpravo o teh problemih.

Četrta komisija je pričela s splošno razpravo o proračunu Društva narodov. Tekom debate je več govornikov predlagalo, naj Društvo narodov omeji svoje izdatke in spravi proračun v ravnotežje. Drugi govorniki so bili nasprotnega mnenja in so zahtevali, naj se proži Društvu narodov večja financijelna možnost, da razvije svoje delovanje.

Peta komisija, ki se bavi s socijalnimi in humanitarnimi problemi je pričela razpravljati o vprašanju zaščite mladine.

Šesta komisija, ki se bavi s političnimi vprašanji, vprašanjem intelektualnega sodelovanja, suženjstva in mandatov, je pričela z razpravo o delu zadevnih komisij in instituta za intelektualno sodelovanje.

Monstre-proces v Romuniji

Bukarešta, 12. septembra. d. V Kološu je pričel včeraj eden največjih komunističnih procesov zadnje dobe. Obtoženih je 114 komunistov, na razpravo pa je povabljenih 600 prič. Obtožnica povdarja, da so tajne komunistične organizacije v sporazumu s III. internacijonalo delovale proti varnosti države. Kakor znano, je komunistična stranka v Romuniji prepovedana.

Nova rovarjenja nemških monarhistov

Dunaj, 12. septembra. č. V tukajšnjih političnih krogih se je doznalo, da se je vršila 29. avgusta v Celovcu konferenca voditeljev koroških hajmverovcev. Razpravljali so o možnosti združitve avstrijskih monarhistov z bavarskimi, ki se zbirajo okoli dinastije Wittelsbachov. Konferenci je baje prisostvoval tudi princ Albreht Bavarski, ki je dopotoval v Celovec pod imenom grof Fran Seier.

Avstrijski in nemški socijalisti so sklenili da bodo zahtevali energično preiskavo. Socijalistični krogi zatrjujejo, da je ponovno stopila na plan akcija onih monarhističnih krogov, ki si žele vzpostavitve dinastije na Bavarskem. Ta dinastija naj bi najprvo združila vse južno nemške pokrajine, nato pa delovala na združitev z Avstrijo.

60-letnica pesnika Brezine

Praga, 12. sentembra. h Veliki češkoslovaški pesnik Otokar Brezina praznuje jutri svoj 60. rojstni dan. Pesnik je dobil veliko državno jubilejno darilo za umetnost v znesku 100.000 Kč.

Pred rekonstrukcijo Baldwinovega kabineta

London, 12. sept. g. Baldwin namerava neposredno pred parlamentarnimi volitvami prihodnjo spomlad objaviti sporočilo o rekonstrukciji kabineta, ki je postala potrebna z ozirom na želje nekaterih ministrov iz zdravstvenih ali drugih vzrokov. Kakor se govori, bo Hicks zapustil notranje ministrstvo ter prevzel manj važno mesto.

Drobiž z vseh strani

Pariz, 12. septembra (be.) V luki Le Havre je bilo izpritih več tisoč pristaniških delavcev.

Madrid, 12. septembra (be.) Španski ministrski svet je pooblastil ministrskega predsednika Primo de Rivero, naj v primernem trenutku izjavi, da pristopa Španija k protivojnemu paktu.

London, 12 septembra (be.) Japonski ministrski predsednik je izjavil neuradno, da sprejema Japonska angleško-francoski pomorski kompromis, katerega smatra japonski mornariški minister za nadaljni korak na poti k razorožitvi.

Berlin, 12. septembra (be.) V Kiel je prispel španski kralj.

Kobe, 12. septembra (lo.) V nekem skladišču je zgorelo 12.000 zavojev bombaža.

Hmeliski trg

Žatec, 12. sept. h. Miren nakup na deželi, čvrste cene Kč 2300 do 2500 za 50 kg.

Nürnberg, 12. sept. h. Dovoz 200 bal, promet 300 bal. Cene blaga na trgu 150 do 180 mark. Virtemberški hmeli 240 do 250 mark za 50 kg. Tendenca mirna, za prima blago čvrsta.

Roudenice, 12. sept. h. Miren nakup, 3600 do 4000 Kč za 100 kg.

Klerikalci in umor Egidija Perica

Zloraba policijske preiskave proti bivšim Orjunašem. – Klerikalni klevetniki ponavljajo, kar so že lani slovesno preklicali. – Policija in „Slovenec“

Preiskava, ki se vodi proti nekaterim bivšim članom Orjune povodom umora Egidija Perica, vzbuja pozornost po vsej državi in naravnost vznemirja ne le Ljubljano, temveč vso Slovenijo. Takoj po umoru in po prvih izvršenih aretacijah so se začele širiti tako strašne govorice, da je bila dolžnost javnega glasila objaviti o strahoviti aferi čim največ podatkov. «Jutro» je to svojo dolžnost izpolnilo. Povsem nepristransko, brez ozira na levo in desno, je informiralo javnost, kaj se očita aretirancem. To ni le v interesu javnosti, temveč je tudi v interesu prizadetih samih, ki morajo, ako se ne čutijo krive, sami najbolj želeti, da se nič ne prikriva in da se, v kolikor je to mogoče, stvar javno razpravlja. Zato smo objavili, kar smo le mogli zvedeti iz materijala, ki ga zbira policija, a smo **istočasno podčrtali, da bo objektivne končne rezultate dala šele sodnijska preiskava.**

To korektno in objektivno stališče našega lista je klerikalcem pokvarilo račune. **Njihova morala je dopuščala, da so branili morilce od 20. junija, in zato ni čudno, da jim je tudi grozno umorstvo le dobrodošel povod za politično-strankarsko zlorabo.**

Edina strast klerikalcev je bila, da skonstruirajo moralično zvezo med SDS in zločin, ki se očitajo osumljencem. Kar iz sebe so, da je «Jutro» objektivno poročalo, kakšne informacije ima policija in v kateri smeri se giblje preiskava. Kdor je še potreboval dokaza, ta ga ima v pamfletu «Slovenca», ki **iznaša vse očitke proti aretiranim osumljencem kot dokazana dejstva,** pri tem pa zatrjuje, da je SDS točno «vedela za vsa grozodejstva», ki jih je «ta banda» izvršila, a se zločincem ni smelo in ni moglo ničesar zgoditi, ker je bila Orjuna vdana četa SDS!

Le najpodlejši amoralični tipi morajo zapisati tako brezprimerno kleveto, ki je vredna glasila, kojega cenzor je ljubljanski škof. Ako bi mogel «Slovenec» navesti le najmanjši dokaz, ako bi vedel za najskromnejše ime, ali bi molčal? Tako daleč gre škofov list, da v dobi, ko je vse pod terorjem klerikalne strahovlade, ko je predsednik SLS vrhovni šef policije, namiguje, da je «močna klika SDS» na delu, da prepreči uspešno preiskovanje policije in sodnije (!!) in da se mogočnjaki SDS trudijo, da bi sami sebe in svoje orjunaške sodelavce izvlekli iz blata! **Tako piše glasilo notranjega ministra, ki ima vso moč, z migom enega samega prsta onemogočiti vsako intervencijo, ki bi otežkočala preiskavo, in vsak trenutek prijeti vse, ki bi bili količkaj kompromitirani v preiskavi!**

A da klerikalno podlost do kraja spoznaš, se je treba spomniti, da je «Slovenec» svojo kleveto, ki jo je napisal o SDS, **že lani preklical in obžaloval.** Dne 20. maja 1927 je namreč isti «Slovenec» objavil **sodnijski preklic,** v katerem je rečeno: **«... prepričali smo se, da naša notica, objavljena v listu od 22. januarja 1927: «Orjuno je organizirala, oboroževala in plačevala SDS» ni resnična! Vsled ega lojalno preklicujemo njeno vsebino. — Uredništvo.»**

Kar so pred letom preklicali in obžalovali, to danes s staro brezvestno predrznostjo ponavljajo!

•

«Slovenec» v drugem delu svojega pamfleta priobčuje v podrobnem **dosedanje poizvedbe in domneve policije ter jih proglaša za ugotovljena dejstva.** Glavno se sklicuje na zabeležke pokojnega Egidija Perica, ki jim pa **v isti sapi odreka verodostojnost, češ da Pericevi spomini žal baš glede trbovljskega umora niso točni.** Zanimivo je pri tem, da je «Jutro» moralo napeti ves svoj poročevalski aparat, da je doznalo vsaj glavne rezultate policijske preiskave in da je naletelo pri tem na naravnost frapantno nedostopnost vodilnih policijskih faktorjev, dočim so bili «Slovencu» očividno na razpolago oficijelni policijski viri. To nam potrjuje tudi zagrebški «Hrvat», katerega dopisnik je včeraj skupno s «Slovenčevim» dobil informacije, kakor je iz «Hrvata» razvidno, direktno od merodajnih policijskih faktorjev. To je v ostalem razvidno tudi iz dejstva, da beleži «Slovenec» podrobnosti, ki jih mora imeti direktno iz protokolov, «Hrvatov» dopisnik pa je imel celo priliko, da si je prepisoval Periceve beležke. Ko vidimo, v kakšne svrhe je klerikalno glasilo uporabilo od policije mu na razpolago dani materijal, moramo reči, da je granica med preiskovalno oblastjo in klerikalnim hujskaštvom zelo zabrisana in da je skrajni čas, da preide preiskava v sodnijske roke.

Vsa javnost nestrpno pričakuje, da se dožene resnica in nič kot resnica. Klerikalni poskus kovati iz umorov in zločinov, dognanih ali domnevanih, politični kapital, je pa vreden stranke, ki ji je bil zločin Puniše Račića in njegovih morilskih tovarišev mučen incident, preko katerega je prešla z občudovanja vredno hladno mirnostjo.

Podrobnosti o strašni železniški katastrofi na Moravskem

Pogreb žrtev se bo vršil na stroške železniške uprave. — Vseh žrtev še doslej niso mogli identificirati. — Visoke odškodninske dajatve. — Tragična usoda mladoporočenega para, ki je bil na ženitovanjskem potovanju

Brno, 12. septembra d. O strašni železniški katastrofi pri Zajecih javljajo še naslednje podrobnosti:

Rešilna dela so se nadaljevala kljub močnemu deževju vso noč od ponedeljka na torek ter v torek ves dan. Pri tem so spravili izpod razvalin še šest mrtvih. Manipulanta tovornega vlaka, ki je tudi postal žrtev nesreče, do torka pozno zvečer še niso mogli spraviti izpod razvalin, ker ga je popolnoma zasul tovor prvih dveh vagonov tovornega vlaka, ki je obstojal iz žaganja. Najbrže ga je zadušilo.

Sodna komisija je odredila obdukcijo vseh trupel. Obdukcije so se izvršile pod milim nebom, na sadnem vrtu za lampisterijo. Nekaterih trupel sploh niso mogli identificirati: med temi sta tudi dve ženski. Ena bo najbrže Italijanka, ker so pri njej našli večjo vsoto v italijanskih lirah. O identiteti druge ženske manjkajo vsakršni podatki. Železniška uprava je naprosila sorodnike vseh identificiranih žrtev, naj brzojavno sporočijo, ali so zadovoljni, da se ponesrečeni svojci pokopljejo na pokopališču v Zajecih, ali pa naj se prepeljejo v domovino. Stroške za prevoz bo prevzela uprava češkoslovaških železnic.

Na postaji v Zajecih je mnogo prtljage, ki do sedaj še ni našla svojih lastnikov. Materijalna škoda znaša več kot dva milijona čeških kron, ki pa se bo še zvišala zaradi odškodninskih zahtev ponesrečencev.

Kar se tiče zdravstvenega stanja 18 težko ranjenih, ki so v brnski bolnici, je njihovo stanje še vedno težko, vendar pa upajo, da bodo te žrtve ostale pri življenju.

Trupla onih žrtev, ki še niso identificirane, je pustila sodna komisija fotografirati. Fotografije bodo razposlane raznim policijskim direkcijam, da na ta način ugotove identiteto ponesrečencev.

Reševalna in pospravljalna dela so zelo težavna. Dele vagonov morajo dvigniti z dvigali ter jih celo razrezati, da jih morejo spraviti z mesta. Pospravljalna dela bodo trajala najbrž še ves teden.

Vzrok nesreče bo najbrže ostal neznan, čeprav je vprašanje krivde že rešeno. Nerazumljivo je, da sta dva nameščenca mogla napraviti tako usodepolno napako, čeprav sta več let opravljala sedanjo službo vestno in natančno ter sta veljala za trezna in zanesljiva delavca. Kretničar Bartošek, ki ga smatrajo za glavnega krivca, opravlja svojo službo pri železnici že 16 let in ga njegovi predstojniki zelo hvalijo. Je oče 4 otrok. Priznal je, da je kretnico napačno postavil ter se opravičuje, da se mu je nenadoma zmešalo.

Poleg materijalne škode bo morala železniška uprava plačati tudi visoke odškodninske zahteve. Ponesrečenci imajo pravico zahtevati boleznino odškodnino za bolečine po 500 do 2000 Kč na dan, povračilo izgubljenega zaslužka in doživljenjsko rento za sebe in za svojce umrlih.

Zasilni promet na progi Breclava-Dunaj je bil vzpostavljen snoči, normalni promet pa bo mogoč šele po temeljitem popravilu proge koncem tedna.

Brno, 12 septembra d. O strašnih tragedijah, ki so se dogodile pri železniški nesreči, beležijo listi tragično usodo mladoporočencev, ki so bili na ženitovanjskem potovanju. Možu je bila zlomljena hrbtenica, žena ima zlomljeni obe nogi in težke notranje poškodbe. Poročila sta se šele prejšnjega dne v Brnu.

Brno, 12 septembra g. Železniška katastrofa pri Breclavi je še vedno glavni predmet razgovorov. Danes je prispelo iz Nemčije in iz Avstrije mnogo sorodnikov ponesrečencev. Po uradnem sporočilu je do sedaj 23 mrtvih. Identificiranih je doslej šele 16 trupel. Pogrešajo še železniškega uradnika Kyleja čigar truplo bo najbrže še pod razvalinami. Zdravstveno stanje ranjencev je v splošnem ugodno, tako da obstoji upanje, da se število mrtvih ne bo zvišalo. Kakor se doznava šele sedaj, je romunski prosvetni minister Angelescu, ki je bil za časa katastrofe v jedilnem vozu in se je le slučajno rešil smrti, eden od prvih, ki je pričel z reševalnimi deli. Angelescu je po poklicu profesor kirurgije na univerzi v Bukarešti. Ker je govoril samo francoski, so ga imeli za francoskega zdravnika.

„Draga braćo!“

Beograd, 12. septembra. n. Demokrati in radikali so organizirali in po vsej verjetnosti tudi finansirali izlet hrvatskih seljakov v Beograd, da bi na ta način demonstrirali pred vso javnostjo, da ni spora med hrvatskim narodom in Beogradom, marveč da ga umetno ustvarja KDK. Okrog 80 seljakov bo prišlo jutri v Beograd, kjer bodo gostje Narodne odbrane. Danes so bile vse beograjske ulice preplavljene z letaki, v katerih poziva Narodna odbrana Beograjčane, naj prirede hrvatskim seljakom dostojen sprejem in jim pripravijo kar najprijetnejše bivanje med srbskimi brati. Sprejema seljakov na kolodvoru se bodo udeležili tudi člani vlade in predstavniki režimskih strank. Sploh se opaža, da so v zadnjih dneh Hrvati, ki prihajajo v karkršnikoli misiji v Beograd, predmet posebne pozornosti. Tako so tudi o priliki poseta udeležencev kongresa plinarn in plinskih strokovnjakov beograjski predstavniki poleg inozemskih gostov specijelno pozdravljali tudi «drage brate iz Zagreba», kar je napravilo zlasti na inozemske udeležence dokaj čuden vtis. S takimi umetnimi izlivi «bratske ljubezni» bi hoteli režimovci sedaj zabrisati politiko hegemonistov in prepričati svet, da je nezadovoljstvo prečanov, zlasti pa Hrvatov, samo domišljija.

Kako je prišel dr. Korošec do mandata za sestavo vlade

Nove avtentične ugotovitve o amputaših, Hadžićevi misiji in o značaju Koroščevega mandata. — Nettunske konvencije kot sredstvo za očuvanje hegemonističnega režima. — Kriza ponovno otvorjena, a razpoka je še globlja in širša

Beograd, 11. septembra.

V prvem svojem poročilu sem popisal, kako je v Beogradu po izbruhu julijske krize prijela merodajne činitelje velika nervoza, predvsem tedaj, ko so mislili, da lahko pride v Zagrebu do neke eksplozije. V takih trenutkih so poskušali tako s pretnjami, kakor z obljubami. Čim pa je prošla nevarnost, so zopet vse pozabili. Zopet jih je prevzelo staro razpoloženje, da ne smejo pred Zagrebom «kapitulirati».

Tako so postopali pred pogrebom Pavla Radića in Basarička, tako so ravnali tudi 7. julija pred odhodom Stjepana Radića v Zagreb.

Ko je, naravno, v oni historični noči KDK najostreje odbila veleizdajniško amputacijsko idejo, je prišla obljuba, da bo general Hadžić sestavil volilno nevtralno vlado. V to svrho se je celo zahtevalo pristanek od Svetozarja Pribićevića. Izgledalo je, da so tudi šefi četvorne koalicije pristali na tako rešitev. Vsaj tako so izjavljali v listih.

Ta sklep je bil neke vrste kompromis in sporazum za one izjave o državi. Pokojni Radić je s svoje strani odobril takšno rešitev krize in je zategadelj docela mirno in spokojno razpoložen odpotoval v nedeljo 8. julija v Zagreb, nadajoč se, da se bo na ta način vse dobro končalo.

Vseeno pa je moralo poteči še nekoliko dni, preden je Hadžić končno prejel mandat za sestavo vlade.

Že v ponedeljek 9. julija je bila **situacija ponovno omajana.** V akcijo so stopile mračne zakulisne sile. Vlastodržci so bili namreč v prvem hipu s kislimi obrazi in z dolgimi nosovi pristali na nevtralno vlado, ali so **istočasno pokrenili vse, da ta načrt za pomirjenje v državi preprečijo.** Pisarna tako zvanega tretjega ustavnega činitelja je bila natrpana z mešetarji, ki so hoteli vzdržati sistem hegemonije in nesposobnosti.

Razpust skupščine — bi bil udarec strele v jato 200 dahij, ki imajo zopet za sabo do tisoč malih lokalnih paš in ag. A volitve, ki bi jih vodila nevtralna vlada, torej neodvisno od partizanskih koterij, bi **mogle biti katastrofalne za velik krog onih, ki danes molzejo državo in žive na račun države.** Ogroženi v svoji eksistenci so ti krogi z naporom vseh sil odvrnili od sebe nevarnost bridkih volilnih uric.

To zakulisno delovanje, ki je bilo tekom vse krize neizrečeno živahno, se je razvijalo pred našimi očmi.

In tako se je **10. julija ponovno pojavila ideja o amputaciji.** «... Bolje sedaj nego kasneje. Radić zahteva volitve, da s pomočjo agitacije z ubitimi svojimi poslanci doseže čim boljše rezultate... To mu je potrebno kot poizkusni plebiscit za kasnejšo razmejitev... Zato je najbolje, da se še pred tem preseče položaj... Ločimo se, saj bomo potlej imeli mir s sosedi... odstranjeni bodo vzroki nemira in nezadovoljnosti v državi in bomo postali s tem homogeni in močni. Čeprav nekoliko manjši...»

To desperatorsko in uprav samomorilsko razpoloženje je zadelo tudi to pot v vrstah KDK na tako odločen odpor, da se je zopet vrnila misel o Hadžićevi vladi.

General Hadžić je končno prejel mandat v četrtek, 12. julija. Obdržal ga je do 23. julija.

Naši javnosti so še v dobrem spominu raznovrstne peripetije, ki so spremljale Hadžićev mandat. Že prve dni je izpadla važna besedica «volilna» pred «nevtralna vlada».

Iz izjav nevtralcev, ki so bili pozvani v to kombinacijo, je znano, da se je od njih na vse mogoče načine in v prvi vrsti zahtevalo to, da pristanejo na sodelovanje z Narodno skupščino, oškropljeno s krvjo. To so nevtralci odločno odbili. Nato se je poskušalo dobiti časa z odgoditvijo Narodne skupščine. Nevtralci so pristali na to, da se parlament odloži za nekaj mesecev, vendar tako, da bo nato zanesljivo razpuščen.

Toda v tem pogledu general Hadžić ni hotel dati nobenih garancij. Predlagal je celo, naj se skupščina sestane 20. oktobra, izvoli novega predsednika, a seje naj bi bile nato ponovno odložene. **Nevtralci so to smatrali za past, in so končno imeli vtis, da se jih je pozvalo v Beograd z namenom, da pomagajo izigrati KDK, s katero je bil solidaren ves narod v prečanskih krajih.** Ako bi bili nevtralci pristali, bi se bila sestavila «nevtralna vlada» s Hrvati — kajti za te Hrvate je največ šlo —, ki bi se bila postavila v nasprotje s čustvovanjem naroda, kar bi naj pomenilo prvi udarec na dotedaj neprobojno fronto prečanov. Nevtralci so odklonili — in poslali so jih domov.

Ko se je ta poskus izjalovil, so hegemonisti izvršili **ponoven juriš na celoto KDK in na njene najvišje vrhove.** Pozimi se je poskušalo s pokojnim Stjepanom Radićem, naj bi vstopil v Vukičevićevo vlado in razbil KDK. Sedaj se je poskušalo s Svetozarjem Pribičevićem, da zapusti Radića in ga izda. Ta poskus so spremljali s sijajno ponudbo, ki bi naj nagradila nelojalnost in izdajstvo...

Ker to ni uspelo, so se **19. julija, torej v tretjič tekom te krize, vrnili na staro osnovo o amputaciji.** To pot ta misel ni bila sporočena naravnost članom KDK, temveč onim, ki so to lahko dostavili KDK. Odgovor s te strani je bil klasičen: ... »Mar res mislite, da bi amputacija prinesla zadovoljstvo tej vaši Veliki Srbiji? Največje nezadovoljstvo v vaši državi izhaja od slabe, nesposobne in koruptivne uprave. Prečani so navajeni na dobro upravo. Zato jih tembolj boli naša sedanja nemogoča uprava. Toda to je nesreča tudi za nas Srbijance. **Amputirajmo korupcijo in nesposobnost, odrežimo krivico, ne pa Hrvate.«**

Argument je vsaj za trenutek držal. Že je hotel Hadžić vrniti svoj mandat, ko ga je v poslednjem trenutku moral še obdržati. Tedaj je, 22. julija, izbil na površino v docela konkretni obliki stavljen **predlog, naj se vlada poveri drugemu generalu znanega imena.** V tej vladi ne bi bilo nevtralcev Hadžićevega kova, temveč mnogo jačje osebnosti, sicer politično ne prononsirane, ki pa bi uživale splošno avtoriteto in sloves. V tej zvezi se je imenovalo ime Miloša Savčića. Da je takrat kdorkoli od šefov srbijanskih strank pristal na to idejo, bila bi tudi ustvarjena. Ta nova vlada bi bila odgodila Narodno skupščino in jo kasneje razpustila. Srbijanski partizani pa na ta predlog seveda niso pristali in so v njem videli še večjo nevarnost nego v Hadžićevem mandatu. Dobro so vedeli, da se situacija mora vrniti v njihove roke, ako onemogočijo ta poslednji in najresnejši načrt.

Odločilno vlogo pri tem je igral Marinkovićev manever z nettunskimi konvencijami. Te konvencije je treba takoj ratificirati za vsako ceno. To ni drugače mogoče, kakor da ostane pri življenju sedanja Narodna skupščina. Če pa skupščina mora ostati, tedaj z ozirom na stališče KDK tudi ni drugega izhoda, kakor obnova vlade četvorne koalicije z g. Vojom Marinkovićem kot ministrom zunanjih del... Tu se vidi, komu in čemu so bile potrebne nettunske konvencije!

Hadžić je vrnil mandat 23. julija, a že 24. julija ob 6. zvečer je **mandat v rokah dr. Korošca.** Stvar pa ni šla gladko. Izbruhnil je prepir zaradi razdelitve portfeljev, ki je trajal dva dni. Tedaj je bil 27. julija zarana stavljen **dr. Korošču ultimatum in določen rok, do katerega mora predložiti listo kabineta;** v nasprotnem slučaju naj vrne mandat. G. Korošec se je prestrašil. Vrnil se je med šefe četvorne koalicije in jim sporočil, da pride generalska vlada, ako se takoj ne sporazumejo. Nastala je panika. Šefi četvorne koalicije so se na vrat na nos pobotali.

Na ta način je bila torej »rešena« kriza, ki se je pričela 20. junija in ki je bila formalno otvorjena 4. julija. Končala se je tako, da **po poldrugomesečni Koroščevi vladi sami režimski listi in merodajni politični krogi ugotavljajo in priznavajo, da kriza še vedno ni rešena.** Obratno, da je razpoka, ki je nastala 20. junija, še globlja in širša in da je jez še višji.

Zločin Puniše Račića torej vobče ni bil repariran; nasprotno je z obnovitvijo Vukičevićevega režima dobil **značaj kolektivne sokrivde širokega kroga beograjskih politikov.** Vukičević in njegova družba se je hotela za vsako ceno obdržati na vladi. Teza te družbe je: ako ne morem očuvati svojih privilegijev v veliki Jugoslaviji, jih bom mogla v manjši državi, toda še vedno v Veliki Srbiji. Temu cilju je služil tudi pamflet »Jedinstvo«. Ta tendenca je stisnila revolver v roke Puniši Račiću, **ki je »amputiral« iz skupščine hrvatske poslance in s tem hotel amputirati Hrvatsko.** Zato so oni, ki so podpirali Vukičevića, prav dobro razumeli Punišo Račića in stavljali predloge o amputaciji. Parola o svobodni Hrvatski jih ni motila. Z veseljem jo sprejemajo v svojih srcih, v javnosti pa jo izkoriščajo za svoje cilje.

O tem pa bo treba še posebej spregovoriti. —e. v.

Angleška sodba o srbijanskem hegemonizmu

»Near East« z dne 6. t. m. posvečuje daljši članek naši notranji krizi in pravi med drugim:

»Voditelji KDK so sedaj ponovili svoj sklep, da se ne vrnejo v skupščino, marveč da se bodo zadovoljili samo s posebnim parlamentom. Vendar je jasno, da se bo, ko pride psihološki moment, izkazalo, da je ta antagonizem naperjen proti sedanji Narodni skupščini in pretiranemu srbijanskemu centralizmu.

Tragedija je v tem, da v Srbiji, kakor kaže, ni človeka, ki bi bil tolik državnik, da bi mogel na iskren dogovor zbrati predstavnike vseh delov države. Ko se je Jugoslavija ustvarjala, je bila kakor prgišče gline. Ako bi bili z njo postopali pazno in s skrbjo, bi se dalo iz nje napraviti čvrsto in kompaktno maso. Mesto tega pa so Srbijanci naglo in nasilno pritisnili, tako da je glina udarila skozi prste.«

Seja ministrskega sveta

Beograd, 12. septembra. n. Nocoj od 6. do 7. se je vršila seja ministrskega sveta, ki je bila po izjavah prisotnih ministrov posvečena zgolj resornim vprašanjem. Tako je bil med drugim definitivno odobren program proslave proboja solunske fronte. Proslava se bo vršila 7. in 8. oktobra deloma v Beogradu, deloma pa na nekdanjih bojiščih. Sodelovala bodo poleg vojske tudi razna nacijonalna društva. Razen tega je vlada sklenila, naj se nemudoma prične gradba železniške proge Priština-Kosovo-Drenica.

O seji je bil objavljen zvečer sledeči uradni komunike: «Ministrski svet je na svoji današnji seji reševal samo resorne zadeve.» V političnih krogih pa so prepričani, da so bile resorne zadeve na današnji seji zgolj postranskega pomena ter da je bila seja v glavnem posvečena važnim političnim vprašanjem. Sklicana je bila v zadnjem trenutku ter so se je udeležili le slučajno v Beogradu navzoči ministri. Domneva se, da je bila nocojšnja seja v zvezi z dogodki, ki jih pričakujejo beograjski politični krogi po povratku kralja z Bleda in zunanjega ministra dr. Marinkovića iz Pariza.

Zlata vredna odkritosrčnost

O priliki ratifikacije nettunskih konvencij se je proti vladi dr. Korošca zbunila vsa jugoslovenska javnost in dr. Korošec je po svojih podrejenih organih v krvi zadušil to narodno nejevoljo. Bilo je mrtvih in ranjenih pri spopadih s policijo v naših prestolnicah.

Glasilo dr. Korošca je tedaj naznanjalo, da je zahteval interes države, da se z brezobzirnimi sredstvi zatre vsak odpor naroda proti nameravani ratifikaciji in je opravičevalo brutalni nastop Koroščeve policije, češ, da je ratifikacija nujna potreba, ki bo prišla tako v korist nam samim, kakor našim rojakom pod Italijo, ako se urede odnošaji med obema državama.

Kake koristi smo imeli mi od ratifikacije, se je kmalu pokazalo v Dalmaciji, v bližnji bodočnosti pa se bo tudi za vso državo izkazala ogromna škoda nettunskih konvencij, kojih ratifikacijo je izsilila dr. Koroščeva vlada kljub enodušnemu odporu naroda. Včerajšnji »Slovenec« pa je iznenadil svoje čitatelje z ugotovitvijo, da je **poostreno nasilje fašistične vlade proti slovenskemu ljudstvu pripisati predvsem dejstvu, da je naša država sprejela nettunske konvencije in dala fašistom s tem proste roke za zatiranje našega življa.**

»Slovenčev« uvodnik pravi namreč dosloveno: **»Nelojalnost italijanske vlade se razvidi najbolj iz tega, da je čakala s temi ukrepi, ki so bili pripravljeni že najmanj pred enim letom, tako dolgo, da je Jugoslavija ratificirala nettunske konvencije. Italija je udarec napram Jugoslovenom v Italiji tako dolgo zadržala, da je od naše države dobila, kar ji je bilo nujno potrebno; v zahvalo za to je potem udarila naše rojake naravnost v obraz in se bo morda čez nekaj časa zopet obrnila do nas za kako uslugo, ali pa vnovič izrazila želo po izboljšanju in poglobitvi medsebojnih odnošajev in podaljšanju prijateljskih paktov.«**

S tem je Koroščevo glasilo potrdilo po ratifikaciji vse tisto, kar je opozicija zatrjevala Koroščevi vladi pred ratifikacijo in kar je bil edini vzrok narodni nevolji, ki jo je vlada tako brutalno zatrla in zadušila. Na žalost je prišlo to spoznanje prekasno in zdaj tudi sam Korošec ne more več odvrniti udarcev, ki padajo po našem ljudstvu v Primorju in ki jih je sam sprožil z ratifikacijo.

»Slovenec« je zabrenkal na žalostno struno in se topi ljubezni do zasužnjenih bratov, dokler pa je bil čas, da se odvrne ali vsaj za dogleden čas zadrži dolgo pripravljeni udarec, tedaj pa je zvesto sekundiral svojemu šefu, dokazujoč nujno potrebo ratifikacije nettunskih konvencij.

V carstvu vsemirja

Človek je že od nekdaj čutil potrebo, razjasniti si cilj svojega življenja na svetu in zavzeti neko stališče napram vsemu, kar ga obdaja. V takih trenutkih je človek dvigal svoj pogled k nebu. Karkoli je videl tam gori brezmejno velikega in neskončno lepega, vse to mu je bilo v življenju nekaj tajinstvenega in nerazumljivega. Zato najdejo učenjaki in astronomi današnje dobe v zapiskih starih zvezdoslovcev poleg mnogoterih dragocenih misli in ugotovitev tudi take trditve, ki so se mogle roditi le v glavah z bujno domišljijo in svetim strahom pred naravo — večnostjo!

Astronomija je nedvomno ena najstarejših znanosti, s katero se je pečalo človeštvo. Ptolomej, Galilei, Kopernik, Keppler, Newton, Einstein so imena, ki so danes znana nele astronomom, temveč slehernemu izobražencu. V filmu, ki ga je postavila ZKD na sedanji svoj program, bo imela publika priložnost spoznati vse te slavne može, obenem pa tudi seznaniti se z njihovimi znanstvenimi teorijami. V filmu je tudi zelo zanimivo fantastično potovanje na najrazličnejše planete, ki jih človek vidi pred seboj grafično predstavljene, jih spoznava kakor zemljo, na kateri živimo.

Mnogo lepega vidiš v tem filmu, mnogo vzvišenega, veličastnega: da človek stoji z globokim čuvstvom spoštovanja pred veličino stvarstva in s ponižno povešeno glavo spozna, da smo napram vsemu temu le stvarice — ljudje!

K temu filmu bo predaval in razlagal g. prof. Dolžan, ki bo pojasnil še vse ono, kar bi bilo v filmu nerazumljivega. Poset te prireditve pa moramo zbog izredne lepote in zlasti zbog velikih zanimivosti, ki jih odkriva film, vsakomur najtopleje priporočati. Opozarjamo na ta film šolske kroge, zlasti dijaštvo srednjih šol, kateremu bo ta film pri pouku mnogo koristil. Vrstni red in začetek predstav bo objavljen jutri!

Naši kraji in ljudje

Po sokolskem zletu v Skoplju in na Kosovem polju

Razgovor s starosto Ganglom

Ko se je starosta ISS brat **Gangl** v ponedeljek vrnil s pokrajinskega zleta v Skoplju in na Kosovem polju v Ljubljano, se je naš urednik razgovarjal z njim in mu stavil več vprašanj, na katera je brat starosta odgovoril:

— Enaka vprašanja so mi stavili že novinarji v Beogradu, kjer sem na povratku ostal en dan da prisostvujem akademiji naše sokolske amsterdamske vrste ki je nastopila v nedeljo popoldne v Košutnjaku. Tudi ta nastop, kakor oni v Skoplju, je odlično uspel. Slične dovršenost' in navežbanosti bratov Sokolov tekmovalcev Beograd še ni videl. V tem nastopu je najnazorneje pokazano stremljenje našega sokolskega vzgojnega dela naprej in navzgor: z neprekinjenim napornim delom v poletu močnih značajev in vedrih ponosnih duš v telesni in nravni kulturi vedno višje in dalje do one mere in stopnje, kjer se postavi vsemu svetu nasproti naša nepremagljivost! Tako kažemo vsemu narodu pot, ki naj nanjo krene, da dvigne z lastnim delom in z vero v samega sebe vse ogromno bogastvo svoje duševnosti in svojih fizičnih moči do popolnosti, ki je sploh dosegljiva. Naša trdna volja je, da postanemo Jugosloveni v bratskem slovanskem sokolskem kolu prvi narod na svetu. To hočemo in to moramo hoteti, ker ljubimo Sokoli svojo domovino in svoj narod brezpogojno, in tako moramo delati, ker je ljubezen brez dela mrtva.

— Kaj naj ti povem o svojih vtisih? Uredniku »Vremena« sem dejal, da mu tega ne morem povedati z besedo. To čuti le oni, kdor je bil sam v Skoplju in zlasti še na Kosovem polju. Prireditve v tako velikem slogu in na tako globoki moralni in nacionalni podlagi ne more organizirati in izvršiti nihče drugi razen naših tehničnih in upravnih organov. Pomisli samo na razdaljo: Ljubljana—Skoplje—Kosovo polje! In vendar nas niso ti kilometri ovirali, da ne bi izvršili vsega dela po točno določenem načrtu. Naši bratje Čehoslovaki, Poljaki, Lužiški Srbi in Rusi so z nami vred spoznali in v sebi utrdili spoznanje, da moramo nadalje delati samo v pravcu slovanske sokolske solidarnosti, in sicer pozitivno delati pri vzgoji naroda v fizičnem in moralnem pogledu. Mladi brat Mihal Zamoyski je pred spomenikom na Kosovem polju dejal, da bi nam Slovanom treba ene države, ene sokolske vojske in enega kralja! Zamoyski je Poljak.

— Kakšni so naši nazori v pogledu na narod, državo in Slovanstvo, dalje z ozirom na našo minulost, sedanjost in bodočnost, smo povedali v deklaraciji, ki sem jo podal v imenu vseh nas na Kosovem polju v znožju skromnega spomenika, ko so ob meni plahutali sokolski prapori, nad nami brneli vojaški avijoni in se je v zaklonih Kosova pripravljala naša vojska, da nam predoči bitko iz l. 1389. To deklaracijo je priobčilo dnevno časopisje v vsej državi, le žal da ne neskrajšane. — V celoti jo čitaj v prihodnjem Sokolskem Glasniku! Ta deklaracija in z njo spojena prisega je navdušila vse navzoče. Meni samemu je pri čitanju jemalo besedo, tako mi je šlo od srca. Pozneje so mi pravili stari in mladi, da so bili ganjeni do solz, da bi bili pripravljeni za vzvišenost sokolske ideje v tem trenutku storiti vse in da je bil ta dogodek, izvršen ravno na Kosovem polju, tako veličasten i npomemben da ga nikoli nihče ne pozabi. Deklaraciji nimam pristaviti ničesar. Sedaj je treba samo delati v zmislu nje tretjega odstavka. In vse bo dobro!

— Narod Južne Srbije? Gospodje in bratje oficirji, ki znajo presojati množice, pa tudi novinarji so trdili, da smo imeli v Skoplju in na Kosovem polju stotisoč ljudi. To je bilo pravo pravcato narodno romanje. Demonstracija vseh plasti in slojev naroda za lepoto in vzvišenost, za podvig iz nižin vsakdanjosti, težav, strasti in sovražnosti v višave idealov, v objem bratstva in ljubezni. Kakor je Južna Srbija žejna dežja, tako so duše tega naroda žejne vsega dobrega, lepega in plemenitega. Ta napoj smo dali dušam. Sedaj je treba stalnega pritoka pa bo narod sam ravnal svojo pravico in usodo. Osvojili smo južni del domovine. Tamkaj stoje danes mase naroda v stalni pripravljenosti, da čuvajo in branijo veličino Tyrševe dediščine!

— Skoplje in Kosovo so osvojili Sokoli. Temelj bodočnosti tega klasičnega zgodovinskega in slavnega predela naše zemlje je zakopan v državnem in narodnem edinstvu in v nerazdeljivosti naše domovine. To smo hoteli dokazati in to nam je uspelo. Vse drugo pride v bližnjih in daljnih dneh. Danes smo že na novem delu.

— Vse važne dogodke v Skoplju in na Kosovem polju so posneli vojaški filmski operaterji. Film boste lahko videli tudi v Ljubljani. Naj ta film potrdi moje besede! Kdor pa hoče prodreti v dušo naroda, naj se potrudi v sokolska društva Južne Srbije, da vidi, kam se je preselilo junaštvo in viteštvo kosovskih herojev!

Zadnja pot direktorja dr. Karla Šavnika

Ljubljana, 12. septembra

Popoldne ob 14. se je vršil izpred hiše žalosti na Eriavčevi cesti 14. pogreb direktorja podružnice Poštne hranilnice, bivšega finančnega delegata in načelnika ministrstva financ n. r. g. dr Karla Šavnika. Ogromni žalni sprevod je krenil po Bleiweisovi cesti do mestne meje. Spredaj ob križu je nesel pompfunebrist velik šopek

svežega cvetja, za njim pa je stopalo 6 nosilcev s krasnimi venci, poklonjenimi od stanovskih tovarišev in prijateljskih rodbin. Nadalje so nosili venec poštni uslužbenci, katerim je sledilo občinstvo, voz z duhovniki in za njim ves obložen s prekrasnimi venci mrtvaški gala-voz s krsto.

V globoki žalosti so sledili pokojniku na zadnji poti številni sorodniki nadalje uradništvo skoro vseh javnih uradov v Ljubljani, med njim korporativno vsi uradniki in nameščenci podružnice Poštne hranilnice in finančne delegacije, nadalje veliki župan dr. Vodopivec, kot zastopnik zadržanega rektoria univerze in dekana juridične fakultete vseuč. prof. g. dr. Rado Kušej, župan dr. Puc, narodni poslanec dr. Kramer, direktor policije dr. Guštin in uradništvo oddelek finančne kontrole, zastopniki raznih institucij in društev, posebno Sokolstva, in mnoge ljubljanske dame. Na mestni meji so krsto položili s številnimi venci vred v mrtvaški avtomobil, ki je odpeljal pokojnika v njegovo rodno mesto Kranj.

Dr. Korošec – framason

Makedonstvujušče smo doslej poznali samo po njih strahotnem atentatorskem delovanju in po njih krvavem medsebojnem razračunavanju. Zdi pa se, da ta krvava gospoda zna biti tudi zelo zabavna, kadar se loti posla, ki ne spada v nje delokrog. Njih gorostasna nevednost je tako ljubka, da njih ogorčeni članki proti Jugoslaviji napravijo na človeka, ki vsaj malo pozna naše politike, zelo vesel dojem in mu izvabijo prisrčen smeh.

Sofijska »Pošta«, eno izmed glasil makedonstvujuščih, prinaša v zvezi z razpletom bolgarske krize sledeče ostroumno razmotrivanje:

»Ni treba podcenjevati vpliva framazonov na razplet vladne krize. Framazoni so organizacija svetovnega pomena in vpliva **Jugoslovenski ministrski predsednik dr. Korošec je framazon. Na njegovo prošnjo so se framazoni vsega sveta lotili dela, da rešijo Jugoslavijo in podoba je, da tudi naši framazoni podpirajo to akcijo.«**

G. dr. Korošcu se očita lahko marsikaj, ta očitek pa je tako komičen, da ga resno servirajo svojim bralcem lahko samo makedonstvujušči. Vendar pa bo g. Korošec lahko uvidel, kako slabo je storil, da je odložil za Beograd kolar in črno suknjo. Stran s kravato, g. Korošec, da Vas ne bodo imeli ljudje po sliki za framazona.

Aretiranci izročeni sodišču

Ljubljana, 12. septembra.

Kakor smo že včeraj konstatirali, je prišla preiskava o umoru Egidija Perica na mrtvo točko; tudi današnji dan ni prinesel nikakih novih ugotovitev. Policija je sedaj spoznala že tudi sama, da pravega storilca še nima v rokah. Iščejo ga z vso vnemo, a dosedaj še brez uspeha. Baje so znani o njem že vsi osebni podatki, pobegnil pa je po domnevanju policije takoj po umoru na deželo. Iščejo ga zlasti v notranjskih gozdovih ob italijanski meji. Vsa javnost nestrpno pričakuje razjasnitve zagonetnega umora v Riharjevi ulici, ki v prvi vrsti interesira najširše kroge, in je zato želeti, da bi imela policija na svoji novi sledi več uspeha, kakor ga je imela s svojo domnevo o motociklu inž. Kranjca.

Danes popoldne so bili aretiranci izročeni preiskovalnemu sodniku ter prepeljani v sodnijske zapore.

Zaloga orožja, ki je bila najdena na Vrhniki, je bila izročena vojaštvu. Danes so našli še nekaj orožja, ki bo istotako prepeljano v Ljubljano.

Preiskovalni sodnik je prejel od policije veliko množino protokolov o zaslišavanju prič in aretirancev ter drugega dokaznega, odnosno ilustrativnega materijala.

Kaj je zagrebški »Hrvat« zvedel na ljubljanski policiji

Zagreb, 12. septembra, n. Urednik «Hrvata» je bil včeraj v Ljubljani ter je skupno z urednikom «Slovenca» dobil pri policiji informacije, ki jih današnji ljubljanski «Slovenec» le deloma objavlja. Med drugim je urednik «Hrvata» dobil vpogled tudi v Periceve beležke, iz katerih dobesedno citira posamezne odstavke. Dalje trdi «Hrvat», da je ljubljanska policija absolutno uverjena, da je morilec Egidija Perica aretirani Kukec, a da je «takorekuć nemoćna». Na policiji je čul, da se ona ne bo več vtikala «u ovu škakljivu stvar». «Hrvat» zatrjuje, da bo Kukec izpuščen, češ da uživa močno zaščito majorja J. Zagrebški list napoveduje očividno iz istega vira, da bo danes ali tekom noči aretiran «predsednik slovenskih Orjuna dr. Cepuder». V zvezi z umorom E. Perica so aretacije Kosca, Kukca in Šemerla. «Hrvatov» urednik se uvodoma izrecno poziva na vsebino Pericevih dokumentov in nekih beležk, ki jih je policija našla v stanovanju umorjenega in ki jih je «Hrvatovemu» dopisniku uspelo dognati.

Pupinova zapuščina za kmetijsko prosveto

Znameniti naš učenjak Mihajlo Pupin, profesor elektromehanike na univerzi Columbia v Newyorku je te dni poslal našemu poljedelskemu ministru obsežno pismo z oporoko, v kateri namenja 10 milijonov Din za ustanovitev posebnega fonda, ki bo nosil njegovo ime in bo služil za širjenje kmetijske prosvete. Obresti tega fonda se bodo po Pupinovi smrti delile takole:

Desetino bo uživalo srbsko gospodarsko društvo »Privrednik«, ki bo upravljalo fond. Drugo desetino obresti bo »Privrednik« vsako leto izročal cerkveno-šolski občini v Pupinovem rojstnem kraju Idvoru v Banatu, da se uporabi v prosvetne in humane svrhe tega kraja. Ostalih osem desetin pa bo »Privrednik« dve leti po Pupinovi smrti začel izplačevati kot štipendije dijakom v Banatu, ki se bodo posvetili agronomiji, deloma pa tudi kot nagrade za izredne kmetijske uspehe posameznikov v kraljevini SHS. — Prof. dr. Mihajlo Pupin šteje danes 71 let in je še čvrstega zdravja. O njegovi karijeri in znanstvenem delu, ki mu je pridobilo svetovni sloves, obenem pa tudi lepo premoženje, je pred meseci pisala naša revija »Življenje in svet«.

Lepa Dalmatinka

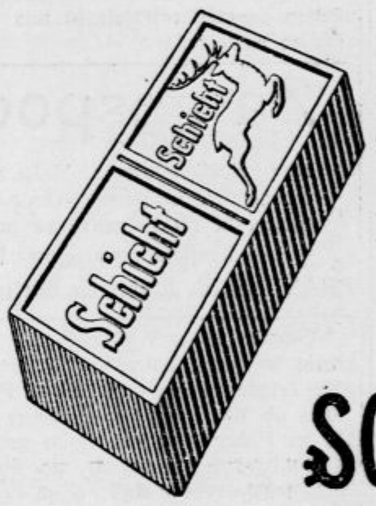

ceni lepo perilo in skrbi, da bo dolgo trajno in se vedno bleščalo od snage. Ona radi tega rabi le

SCHICHTOVO MILO

Hitite in oglejte si takoj premijero razkošnega velefilma

V vrtincu ljubavi

V glavnih vlogah izvrstni igralci in sicer:

H. THIMIG, FAY MARBE, E. VEREBES

in oboževani IGO SYM.

Himna lepote, bogastva, mladosti in ljubezni.

Predstave ob 4., ½6., ½8. in 9. uri.

Tel. 2124. ELITNI KINO MATICA

Objava o Poljšakovem zdravljenju bo izdana v petek

Maribor, 12. septembra

O zdravljenju raka po metodi g. Poljšaka še vedno ni izjave, kakor jo je obljubil oblastni odbor. Ta izjava je bila preteklo sredo obljubljena za danes a danes je bilo zopet sklenjeno, da bodo vsi zdravniki, ki tvorijo komisijo, in to so vsi mariborski primariji nadalje trije zdravniki izven Maribora in dr. Kolenčan iz Maribora, podali oblastnemu odboru pismeno svoja mnenja do petka 14. t. m., nakar bo oblastni odbor na podlagi teh mnenj izdelal in publiciral svoj komunike.

Prizorišče strahovite avtomobilske nesreče pri Rogaški Slatini

Poročali smo o nesreči, ki se je pretekli četrtek zvečer primerila pri prelazu pred Rogaško Slatino. Šofer Ivan Novak iz Zagreba je vinjen zavozil v vlak, ki prihaja ob pol 22. v Rogaško Slatino. Ostanke popolnoma razbitega avta predočuje naša slika (foto Pelikan). Novaka, ki je takoj podlegel strašnim poškodbam, so pokopali na tamošnjem pokopališču

Zahvala NSZ.

Izvrševalni odbor Narodno strokovne zveze smatra za svojo častno dolžnost izreči tem potom svojo najtoplejšo zahvalo vsem, ki so pripomogli do tako veličastne proslave njene 20-letnice. Izvrševalni odbor se zahvaljuje prav vsem, ki so na katerikoli način pripomogli, da je kongres tako sijajno uspel.

Predvsem iskrena hvala vsem članom, vsem bratskim organizacijam in društvom, vsem onim, ki so prihiteli na kongres in s tem pokazali svoje simpatije do našega lepega pokreta. Izvrševalni odbor pa smatra za svojo posebno dolžnost, da se zahvali še posebej vrlim bratom in sestram, ki so prihiteli iz Nemčije pod vodstvom svojega voditelja g. Bolhe in se niso strašili truda in žrtev.

Dalje se zahvaljuje mestnemu županu g. dr. Dinko Pucu za pažnjo, ki jo je posvetil naši organizaciji s tem, da je sam pozdravil naš kongres. Za udeležbo na kongresu se dalje zahvaljujemo zastopniku KDK, narodnemu poslancu g. dr. Alb. Kramerju, zastopnikom SDS, ZKD, občine Tržič g. Engelsbergerju, oblastnim poslancem, Delavski zbornici in njenemu zastopniku g. Dragu Kosmu, ZDPNS in vsem mnogoštevilnim odposlancem različnih strokovnih, kulturnih in drugih društev.

Vsem tem in onim, ki so našo proslavo pozdravili brzojavno ali pismeno, ponovno najlepša zahvala. Vsi naj bodo zagotovljeni, da bomo šli po tem našem velikem uspešnem zborovanju s podvojeno močjo na delo v dobrobit jugoslovenskega proletarijata.

Izvrševalni odbor NSZ v Ljubljani.

Rudolf Juvan, predsednik. **Vladimir Kravos,** tajnik.

Pastirica v brezdnu

Nenavadno preizkušnjo je preživela 12-letna črnogorska pastirica Ilinka Draškovićeva iz sela Velestovačeva. Ko je pred dobrima dvema tednoma pasla ovce po skalah, je kakor običajno prebirala abecednik in pri tem zaspala. Preokrenila se je v snu in se skotalila v kakih 20 m globoko jamo. Vsa poizvedovanja za njo so bila brezuspešna. Šele po 16 dneh sta dva pastirja čula njeno vzdihovanje, nakar sta obvestila vaščane, ki so raziskali brezdno in prinesli pastirico že popolnoma onesveščeno na dan.

Devojčica, ki je zdaj že zopet popolnoma čvrsta, se ne spominja prav dobro, kako se je prekotalila v jamo. Šele ko se je zbudila iz nezavesti, je občutila bolečine na telesu in začela vpiti na pomoč. Toda nihče ni čul njenega vpitja. Od dne do dne je vedno bolj pešala in začela sanjati o raznih prikaznih, pri tem pa jo je mučila strašna žeja. In ravno žeja jo je rešila. Če ne bi bila devojčica v nezavesti neprestano vzdihovala za vodo, je ne bi bila slišala oba pastirja. Zdaj je dekletce že pomirjeno in polagoma pozablja preživljene strahote, ki bi utegnile uničiti še vse močnejši organizem.

Kulturni pregled

Začetek dramske sezone v Ljubljani

Priprave za začetek gledališke sezone se bližajo svojemu koncu. Kakor lani, se otvori tudi letos drama s Shakespeareom. Igrala se bo žaloigra »Romeo in Julija« v Cankarjevem prevodu in v režiji prof. Šesta. To znamenito delo, ki se vzdržuje stalno na sporedu večjih in manjših odrov vsega sveta, uživa povsod skoro isto priljubljenost kakor »Hamlet«. Snov — potomca dveh sovražnih rodbin se ljubita, zaradi sovraštva staršev in sorodnikov žalostno umreta, nakar se šele nad mrtvimi trupli otrok obe hiši spravita — je obravnavana v različnih literaturah v najrazličnejših oblikah, vendar nikjer ne s tako genijalnostjo, poetičnim zanosom in neposredno tragiko kakor prav v tem mladostnem delu velikega dramatika.

Druga premijera bo Cankarjevo »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«, ki je že pred leti doživelo v eni sami sezoni enajst ponovitev. Ta farsa, v kateri nam opisuje pisatelj z brezprimerno jedrnatostjo in pogojenostjo vso zanikrno, umazano in pohujšano rodoljubarsko sodrgo šentflorjanske doline v razmerju do umetnika in umetnosti, je nedvomno Cankarjevo najpopolnejše in tudi odersko najučinkovitejše dramatično delo. Režira g. Milan Skrbinšek.

Tretja novost bo prekrasna, po kitajskem izvoru predelana, Klabundova dramatična povest »Krog s kredo«, žalostna zgodba nedolžne deklice Haitang, ki jo siromašna mati proda v javno čajnico., kjer se zaljubi vanjo sam kitajski cesarjevič, odkoder pa jo odkupi bogat mandarin, dokler se končno po najtežjih preizkušnjah in po spletkah mandarinove ljubosumne žene vendarle združi z ljubljenim cesarjevičem. Pravičnost zmaga nad krivico in sovraštvom. Ta zgodba je polna dejanja in slikovitih prizorov, tehnično sijajno zgrajena in pisana v krasnem pesniškem jeziku. Slovenski prevod je oskrbel Župančič. Režijo tega dela so poverili g. Cirilu Debevcu. Dekoracije za vse tri komade je izdelal g. Skrušny ml.

Otvoritev gledališke sezone 1928-29 v ljubljanskem Narodnem gledališču. Ljubljanska drama začne novo sezono v soboto dne 22. t. m. z Shakespeareovim delom »Romeo in Julija«. Operna sezona se otvori takoj kakor bodo končane preureditve na odru opernega gledališča, kar bo v prvi polovici meseca oktobra.

Gledališka predstava v korist »Udruženja gledaliških igralcev«. Koncem tega tedna vprizori mariborsko gledališče velezabavno burko »On in njegova sestra«, ki je koncem lanske sezone izredno zabavala občinstvo. Ker se vrši predstava v korist »Udruženja gledaliških igralcev«, apeliramo na celokupno mariborsko občinstvo, da poseti predstavo in na ta način pripomore v teh za igralce izredno težkih časih njihovemu podpornemu fondu. Nastopi ves ansambel. Režira g. Rasberger.

Interesente za ljubljanski gledališki abonma opozarjamo, da se zaključijo prijave za abonma v soboto, dne 15. t. m. Trenutno se sprejemajo prijave še za red C in D ter za premierski abonma. Reda A in B sta polno zasedena. Ker se nam obeta v resnici dobra gledališka sezona z izvrstnimi močmi in izredno zanimivim repertoarjem vabimo vse interesente k podpisu gledališkega abonmaja. Pripominjamo tudi, da so cene posameznim sedežem in ložam nižje kakor pa so bile lansko sezono. Prijave se sprejemajo dnevno od 9.—12. in od 3.—5. ure popoldne v dramskem gledališču.

Rijavčev koncert v Zagrebu. Koncem prošlega tedna je priredil naš rojak, tenorist g. Josip Rijavec vokalni koncert v Zagrebu. Pel je arije in pesmi skladateljev Zajca, Hatzeja, Gotovca, Masseneta, Giordana, Verdija in Wagnerja. Listi poročajo, da je postal Rijavčev glas v zadnjem času elastičnejši in polnejši, intonacija pa zelo čista.

Glasbeni festival v Sieni. Letošnje glasbene svečanosti Mednarodnega udruženja za muziko se vršijo v Sieni, kamor so že odpotovali vsi interesirani glasbeniki.

Domače vesti

Doline, gore in morja

prehodiš v duhu, če si naročen na poljudni tednik »Življenje in svet«. Pravkar izišla 11. številka IV. knjige prinaša obilico zanimivih prispevkov. Že naslovna stran te opozori na

pingvina,

list pa te seznani s čudnimi običaji tega polarnega ptiča. Zdaj, ko se odpravlja Byrd na južni tečaj, je pingvin nad vse aktualen. Naslednji sestavek te vodi v svet znanega higijenika

dr. Avgusta Forela,

pisatelja slovite, v milijonskih nakladah izišle knjige »Spolno vprašanje«. Moža spoznaš tudi kot naravoslovca in abstinenta. **Na Krjavljevem, v Jurčičevem kraljestvu** je naslov sledečega članka. Vodi te v svet popularnih Jurčičevih tipov Obrščaka, Jurija Kozjaka in drugih.

Na kirgiško bajgo

te pelje sestavek zadnjega atamana donskih kazakov, P. N Krasnova. Dr. Avg. Reisman izleti s čitateljem.

z žično železnico v zračne višave

in mu razloži napravo, ki je pri nas še ne poznamo, dasi bi bil naš svet zelo primeren zanjo.

Zjutraj doma, zvečer na tujem

bi se lahko imenoval članek »Kako trgujejo Holandci s cvetjem«. Nizozemska je domovina plemenitih rož in si ustvarja z vrtnarstvom veliko denarno blagostanje. Spričo stoletnice rojstva L. N. Tolstega je zanimivo vedeti, kako sodi o ruskem umetniku, moralistu in etiku prezident T. G. Masaryk.

Tri tisoč let nazaj v zgodovino

te premešča sestavek o kölnski »Pressi«, govoreči film pa napoveduje velike izpremembe v kinematografiji. Za zaključek podaja revija še nekaj ameriških drobtin. Novela je v tej številki Ivana Zorca prispevek »Spiritisti«.

Vse to dobiš za bora 2 Din in uprava ti priloži še bakrotisk Ljubljanski grad, ki je sam petkrat toliko vreden.

»Življenje in svet« se naroča v Ljubljani, Prešernova ulica 54. Četrtletno samo 15 Din.

---

* **Nakazniška služba.** Poštni minister g. Kocić je nekaj dni pred svojo smrtjo izdal pravilnik o delovnem času pri poštah, telegrafih in telefonih. Po členu 3. pravilnika vršijo pošte v prometu s strankami ob nedeljah in državnih praznikih samo pisemsko, brzojavno in telefonsko službo. Potemtakem je blagajniška in paketna služba ob določenih urah avtomatično odpadla. S tem je bilo poštnim uradnikom spričo njih vsakodnevne naporne in odgovorne službe jako ustreženo. Za to skromno olajšavo v poštni službi so se borili poštni nameščenci že več let. Te dni pa je prišel iz Beograda ferman: Nakaznice spadajo k pisemski pošti, zato se morajo sprejemati in izplačevati tudi ob nedeljah in državnih praznikih. Namesto izplačila razlike in povišanja prispevkov za stanarino je vlada zdaj poštnim uradnikom službo občutno poslabšala.

* **Osebne vesti s pošte.** Premeščene so naslednje poštne uradnice: Amalija Negovetič iz Zgornje Sv. Kungote v Rogaško Slatino, Angela Autrata iz Dobrne v Vojnik, Franja Turk iz Loke pri Zidanem mostu v Celje, Olga Senica iz Šoštanja v Račje in Marica Kalinšek iz Mežice v Novo mesto ter telefonistke Karla Flisek iz Zagorja ob Savi v Rimske Toplice, Erna Korenini iz Žalca v Celje in Avrelija Šafarič iz Ptuja v Hrastnik, nadalje pripravnica Ana Kokol iz Murske Sobote v Cankovo in dnevničar Fran Kokovica iz Brežic v Novo mesto in Albina Arko iz Sodražice v Ribnico na Dolenjskem. — Mihaela Bregant, rojena Killer v Kranju, je podala ostavko na državno službo.

* **Promocija.** Svoječasni študent ljubljanske univerze g. Lav Strekov je promoviral za inženerja kemije na univerzi v Toulousu (Francija). Čestitamo!

* **Vseslovanski zdravniški kongres v Zagrebu.** Na kongresu Društva zdravnikov, ki se je te dni vršil v Skoplju, je bil storjen sklep, da se bo prihodnji kongres vršil v Zagrebu, kamor se skliče tudi vseslovanski zdravniški kongres.

* **Znatne izpremembe v železniškem prometu.** V bližnjih dneh bo objavljen zimski vozni red na naših železnicah. Po zimskem voznem redu se v Sloveniji izpremeni promet na progi Grobelno - Rogatec zaradi upostave boljše zveze vlakov, ki posredujejo promet na tej progi, z brzovlaki na progi Maribor - Beograd. S 15. septembrom, ko stopi v veljavo zimsik vozni red, se odpravijo vsi sezonski vlaki na teritoriju naše države. Novi vozni red bo obsegal vse izpremembe v zvezi z izpremembami v voznem redu avstrijskih in nemških železnic.

* **Pogodba za prenašanje pošte z aeroplani.** Med ministrstvom pošte in brzojava ter Društvom za zračni promet je bila nedavno sklenjena pogodba za prenašanje pošte zračnim potom v notranjem prometu. Ministrski svet je to pogodbo odobril.

* **Poljski geografi v Južni Srbiji.** V torek je poljska znanstvena geografska ekspedicija prispela v Štip — pet poljskih profesorjev pod vodstvom dr. Ljubomira Sawickega, profesorja geografije na univerzi v Krakowu. Ta ekspedicija je že prepotovala Turčijo in vzhodno Bolgarijo. Iz Štipa se člani ekspedicije podajo v Skoplje in severno Srbijo, potem pa odidejo v Romunijo. Ekspediciji se je pridružil prof. dr. Jovanović iz Skoplja.

* **Zagreb zbira prispevke za junijske žrtve.** Zaradi nezaslišanega atentata v narodni skupščini so 21. junija zvečer nastale v Zagrebu ulične manifestacije. Pri tej priliki je prišlo do spopada hrvatske omladine s policijo in z orožniki. Rabilo se je orožje ter so bili ubiti Jerbić, Majcen in Bjeloš; mnogi drugi pa so bili težko ranjeni. Med ranjenci so tudi taki, ki sploh nikoli več ne bodo sposobni za delo. Zato je društvo »Hrvatska žena« pričelo akcijo, da se tem nesrečnikom priskoči na pomoč. V to svrho je društvo »Hrvatska žena« priredilo včeraj v Zagrebu javno zbirko za nedolžne žrtve z dne 21. junija.

* **Sprejem v naše državljanstvo.** V državljanstvo naše kraljevine je sprejet inženjer Vladimir I. Itin, asistent na tehnični fakulteti univerze v Ljubljani.

* **Odličen lovski gost v Ogulinu.** Zadnjih petnajst dni so imeli v Ogulinu odličnega gosta: mudil se je tamkaj lord Cuningham iz Londona, ki je došel v Ogulin, da se bavi z lovom in da se naužije prirodnih lepot, s katerimi je oblagodarjena ogulinska okolica. Prebivalstvo mu je šlo v vsem na roko. Lordu se je kraj tako omilil, da se je odločil, da bo v jesenski lovski sezoni zopet prišel v Ogulin v družbi šestorice svojih prijateljev.

* **Odmev splitskih demonstracij proti dr. Andjelinoviću.** Kakor poročajo iz Splita, je min. za javna dela dr. Grga Andjelinović pred včerajšnjim s parobrodom »Kosovom« odpotoval v Dubrovnik in Črno goro. Povodom zadnjih demonstracij, ko se je dr. Angjelinović mudil v Splitu, je bilo obsojenih šest demonstrantov, skoraj izključno pristašev HSS, večinoma na trideset dni zapora. Obsodba je bila izrečena po Bachovem patentu.

* **Povodom odhoda prof. dr. Reissa.** Profesor dr. A. Reiss, o katerem smo včeraj poročali, da je sklenil po mnogih razočaranjih zapustiti našo državo, je zaenkrat odpoteval v Makedonijo. Z njim je šel tjakaj tudi prof. Louis Cordillier, velik prijatelj našega naroda, borec s solunske fronte. Njun namen je, da 15. september, dan prebitja solunske fronte, pričakata na Kajmakčalanu. Vest o razočaranju dr. Reissa je njegove znance zadela silno neprijetno. Kakor beležijo beograjske novine, so se v torek dopoldne zglaševali v Reissovi vili »Dobro polje« številni posetniki, prvi med njimi patrijarh Dimitrije, ki je stanovalcem vile izjavil, da nikakor ne more dopustiti, da bi našo državo razočaran in užaljen zapustil prijatelj, ki ima toliko zaslug za našo državo.

Za gospode

smo založili jesenske obleke, površnike, trenchcoate in zimske suknje. — **O kvalitetah in nizkih cenah se prepričajte!** — Krojeno povsem brezhibno!

FRAN LUKIČ, Ljubljana, Stritarjeva ul.

---

* **Smrtna kosa.** V Mariboru je umrla po kratki in mučni bolezni v 22. letu starosti gdč. Jelena Gregoričeva. Pogreb bo danes ob 18. iz kapele mestnega pokopališča na Pobrežju v družinsko grobnico. — V Ljubljani je preminul po dolgi mučni bolezni strojevodja drž. žel. g. Franjo Grošelj. Pogreb bo 14. t. m. ob 17. uri. — Pokojnikoma blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* **Na dvotirni progi Zagreb-Beograd uveden tovorni promet.** Komisija, kateri je bila poverjena naloga, da izvrši pregled in preizkušnjo na gotovem delu dvojne proge Beograd-Zagreb, se je predvčerajšnjim vrnila s terena. Komisija je izjavila, da je nova proga v popolnoma pravilnem stanju, solidno zgrajena in da nudi potrebne garancije za siguren promet. Na novi progi se takoj prične tovorni promet. Maksimalna hitrost bo znašala 40 km na uro. Čez štirinajst dni se na novi progi otvori tudi potniški promet. Čez mesec dni bo na gotovih delih dvojne proge hitrost vožnje lahko znašala 60 km na uro.

RAZSTAVA TISK 7.–21. OKTOBRA LJUBLJANSKI VELESEJEM

* **Natečaj za 6 inženjerjev in 1 pisarja.** Direkcija voda razpisuje natečaj: za 1 pisarja ali pisarniškega pripravnika I. kategorije v direkciji voda ter za šest inženjerjev ali inženjerskih pripravnikov I. kategorije pri oblastnih hidrotehničnih oddelkih v Nišu, Skoplju, Prištini, Sremu, Mitrovici, Tuzli in Cetinju. Položajna grupa, stopnja osnovne plače in stanarina kandidatov se bo odredila po službenih letih in ostalih pogojih zakona o uradnikih in ostalih državnih nameščencih civilnega reda. Pravilno kolekovane prijave z vsemi potrebnimi dokumenti naj se dostavijo najdalje do 25. t. m. direkciji voda v Beogradu, Krunska ulica št. 81., kjer so o tem natečaju dobijo tudi natančnejša pojasnila

* **Udeležencem velike skupščine »Družbe sv. Cirila in Metoda,** ki se vrši v Novem mestu 16 t. m. je dovoljena polovična vožnja od 14.—18. t. m. Za skupni obed se je priglasiti CM podružnici v Novem mestu do 13. t. m. 1605

* **Razstava sodobne kulture v Brnu** (ČSR). Posetniki razstave sodobne kulture v Brnu se opozarjajo, da je generalna direkcija državnih železnic dovolila 50% popusta pri povratku z omenjene razstave v dobi do 21. septembra 1928 za vse vlake, razen S. O. E. Na češkoslovaških železnicah velja za posetnike popust 33% za potovanje v Brno in nazaj.

* **Redni občni zbor Pokrajinske zveze Društev hišnih posestnikov za Slovenijo** se bo vršil v nedeljo dne 16. t. m. ob pol 10. uri dopoldne v dvorani Celjskega doma v Celju. Razen običajnega dnevnega reda se bo razpravljalo o likvidaciji stanovanjskega vprašanja, davčni reformi in drugih važnih stanovskih zadevah. Obenem se bo protestiralo proti 100% občinski davščini na najemnine nad zlato paritetno v Mariboru in Ptuju. Prosimo vse delegate, kakor tudi celjske in druge posestnike, da se tega zborovanja udeleže v obilnem številu. 1604

* **V našem poročilu o jahalni dirki na Bledu** 8. t. m. se je pripetila zamenjava imen. Darila so se razdelila tako-le: I. darilo je dobil g. Jože Habjančič, II. g. Miha Ferčej in III. g. Stanko Kržišnik ne pa drugo, kakor smo pomotoma poročali.

* **Cvetje v jeseni.** Uredništvo »Jutra« je zopet deležno mnogih cvetočih pozdravov. V krasni letošnji jeseni so se razcvetela mnoga sadna drevesa, in prijatelji, pa seveda tudi ljubeznive prijateljice lista nam pošiljajo cele vejice. Celo iz Prekmurja nas tako pozdravljajo in nam sporočajo, da so tam nekatera drevesa v popolnem pomladanskem ornatu. Na vrtu restavracije pri kolodvoru v Vižmarjih sta dve jablani v najlepšem razcvetu, dočim se istočasno pod listjem skriva sočni sad. Pa tudi ljubljansko drevje ne zaostaja. Med drugimi nam je dijak Slavo Kobe prinesel veliko razcvelo vejo z jablane na domačem vrtu v Slomškovi ulici 14. Lepa hvala vsem!

NOGAVICE kupite

v Tovarniški zalogi nogavic in pletenin Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 14 nasproti hotela Union 170-s

* **Podaljšanje natečaja za pomorski muzej v Splitu.** Izvrševalni odbor Jadranske Straže nam javlja: Dne 8. t. m. točno po najavljenem konkurzu se je sestalo v Splitu ocenjevalno razsodišče za skico zgradbe pomorskega muzeja v Splitu. Pri pregledu dospelih projektov se ugotavlja, da je prišlo 5 skic, a šesta je bila najavljena; ker pa ni dospela, se ni mogla upoštevati. Ker se od prispelih načrtov lahko vzame v poštev za oceno samo eden, ki odgovarja zahtevanim pogojem, je ocenjevalno razsodišče smatralo, da to ne zadostuje za končno razsodbo in razdelitev nagrad, in je sklenilo soglasno, da se natečaj z istim programom podaljša do 1 decembra 1928. 1602

* **Pred veliko šumsko afero v Bosni.** Na predlog državnega pravdnika v Travniku je tamkajšnje okrožno sodišče odredilo, da se po končani preiskavi aretirata šumarska referenta Dragotin Miletić in Dragotin Sreskura. Razlog aretacije je zloraba službenega položaja pri neki trgovski družbi. Sreskura je bil pred včerajšnjim aretiran, za Miletićem pa je bila izdana tiralica. Gre baje za veliko šumsko afero.

* **Tkanina »ETERNUM«,** glavna zaloga za Jugoslavijo pri J. Medved, manufaktura.

* **Mina raztrgala seljaka.** Na Buni pri Mostarju gradijo neko novo hišo in so te dni morali razstreliti tri velike skale. Seljaki so priredili mine, a nikdo si jih ni upal zapaliti Oglasil pa se je seljak Nikola Čorluk, šel od skale do skale in zažigal. Ko je hotel zapaliti zadnjo, je eksplodirala prva mina in Čorlaka na kose raztrgala.

* **Ogromna skala na železniški progi.** Ob železniški progi Mostar - Sarajevo se je pred včerajšnjim vsled silnega naliva v bližini postaje Drežnica zvalila z bližnjega hriba ogromna skala na progo ter jo v dolžini nekoliko metrov popolnoma razdejala. Prava sreča je, da se ni dogodila nesreča, ker je le nekoliko minut prej pasiral osebni vlak iz Sarajeva v Mostar. Do večera je bila proga zopet popravljena.

* **Cela vas pogorela.** V selu Karićih v Bosni je v torek ponoči izbruhnil požar, ki se je vsled vetra naglo širil in uničil celo selo. Rešili so le živino, poslopja pa so pogorela do tal. Gašenje je bilo zaradi pomanjkanja vode nemogoče.

* **Smrt zaradi zaušnice.** V Bišini v Hercegovini je seljak Pera Urošević v prepiru zasolil krepko zaušnico svojemu bratu Marku. Marko se je podal domov, ker je čutil močne bolečine. Prepeljali so ga v bolnico, kjer je naslednjega dne umrl. Zdravniki so ugotovili, da je smrt nastopila zaradi slabosti srca, ki je popustilo zaradi strahu.

* **Vlomi na deželi.** V Duplah, občina Krže pri Kranju, sta 8. t. m. vlomila Anton Likovič in Stanko Pušar v zaklenjeni čebelnjak posestnika Jožefa Štulerja ter mu odnesla medu v vrednosti 200 Din. Razen tega je Likovič ukradel 9. t. m. iz nezaklenjenega skednja Stanku Pušarju v Okroglem, občina Naklo, sivo, skoro novo obleko, rjav rižast suknjič, par novih rjavih in par črnih čevljev v skupni vrednosti 1200 Din. V Horjulu je bilo vlomljeno v prostore Kmetskega društva ter ukradenih 10 naglavnih rut, 20 žepnih robcev, 10 parov nogavic, 5 metrov moškega sukna, čokolade, 1 kg sira, 1 hleb kruha in 130 Din drobiža. Vlomilec je skušal vlomiti tudi v blagajno, vendar pa se njegova namera ni posrečila. Skupna škoda znaša 2166 Din. Za neznanim vlomilcem je uvedeno zasledovanje.

Kako se more popraviti neurejena potreba!

Način je siguren in lahek. Devetdeset od 100 jih trpi na neurejeni potrebi in prebavi, na prekomerni kislini v želodcu, napenjanju in vzpehavanju. Vsi si lahko takoj olajšajo bolečine, ako vzamejo po vsaki jedi malo žlico praška »Magna« v pol kozarcu vode. Prašek »Magna« takoj nevtralizira odvečno kislino, sprečuje razkroj hrane in tvoritev plinov, pomiri in ozdravi vneto membrano želodca in tako popravlja brez bolečin prebavo. Kupite še danes ovoj praška »Magna« pri svojem lekarnarju, vzemite ga po navodilu, ki je priloženo vsakemu ovojčku in vaša prebava postane normalna. Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah 1 omot s točnim navodilom 4 D. Kjer ga ni, naročite po pošti pri:

Laboratorij »ALGA«, Sušak, Tvornička 57.

Za 2 ovojčka priložite pismu 10 Din.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

13

Mati in dete sijeta radosti, ker je mesto odvratnega ribjega olja okusni «JEMALT» prava rešitev. Jemlje se s slastjo tudi poleti.

---

* **Zagoneten umor.** V Kneževu na državnem posestvu Belje so v nekem starem železniškem vagonu našli truplo delavca Jakoba Kokatića, ki je že razpadalo. Domneva se, da sta ga umorila in oropala dva Bošnjaka.

ITO — zobna pasta najboljša!

* **Pri odebelosti, krču, sladkorni bolezni** Vam zboljša grenčica Franz - Josef prebavo. Številna strokovnjaška poročila potrjujejo, da so tudi na protinu in sladkosečnosti bolni prav zadovoljni z učinkom vode Franz Josef. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

* **Nov način pranja.** Rublje se stavi nekoliko sati ili uopće preko noći u vodu a sutradan se kuha pol sata u rastopini Radiona. Na taj način pretvara se mučno pranje u zabavu.

* **Djački kalendar 1928/29, bogato opremljen, lijepog sadržaja, raspisuje veliko nagradno natjecanje u stvarnoj vrednosti od preko 50.000 dinara.** 186

* **Tovarna Jos. Reich sprejema** mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izvršitev.

Gigantski New-York

v sijaju in bedi — v veselju in žalosti je

TITANIC.

Pride! Pripravite se na premijero!

Iz Ljubljane

u— **Slava Udruženja rezervnih oficirjev** se bo vršila v Ljubljani dne 15. t. m. na dan desetletnice prebitja solunske fronte. Ob 7. bo čital č. p. Alijančič v frančiškanski cerkvi zadušnico za padle bojevnike. Zbirališče članov četrt ure prej pred cerkvijo. Obleka civilna Po maši bo članski sestanek v pisarni pododbora v svrho proslave desetletnice tega velikega zgodovinskega dogodka. Ljubljanski člani se vabijo k udeležbi Uprava ljubljanskega pododbora.

u— **Himen.** Znani beograjski diplomat dr. Aleksander Bodi, bivši düsseldorfski konzul naše države, sedanji šef konzularno-političnega oddelka, se je včeraj v Ljubljani poročil s posestnico go. Lidijo Geldbachovo. Slavnost se je vršila v intimnem domačem krogu. Cerkveni obred je izvršil pravoslavni prota g. Dim. Janković. Navzoči sta bili samo priči dipl. pravnik I. Richter in agr. V. Sergejev. Želimo obilo sreče!

u— **Vidovićev klub v Ljubljani** bo 1. okt. otvoril svoje običajne večerne tečaje, kjer se predavajo vsi gimnazijski predmeti in jeziki po prvovrstnih predavateljih. Prijave ter eventualne informacije je vposlati najkasneje do 15. t. m. na naslov kluba, šola na Ledini.

u— **Izvidniški odred Streljačke družine v Ljubljani.** V soboto, 5. t. m. se bo vršil redni sestanek vseh izvidnikov in vpisovanje novih. Kraj sestanka in druge podrobnosti so razvidne na okrožnicah, ki jih je dobiti pri zavodnih zaupnikih. Udeležba sestanka je strogo obvezna! — Zdravo! — Vodja odreda.

u— **Izjava.** V »Jutru« z dne 30. avgusta t. l. smo prinesli notico, da je inž. Julij Bonner pri ljubljanski policijski direkciji prijavil, da zasleduje bivšega trgovca Frana Mumelterja iz Bozna, ker da mu je poneveril nad 40.000 Din gotovine ter pobegnil v Jugoslavijo. Navedeno je bilo dalje, da je bil g. Mumelter na opozorilo ljubljanske policije aretiran v Zagrebu. Ker smo se prepričali, da navedeni očitki niso osnovani in je bilo te dni proti g. Mumelterju ustavljeno vsako postopanje, izjavljamo, da smo bili o g. Mumelterju napačno informirani, zato lojalno preklicujemo vse navedbe v tozadevni notici in izjavljamo, da se g. Mumelterju ne more v nikakem oziru kaj nepoštenega očitati. — Uredništvo.

u— **Tombola Sokola I.,** ki se bo vršila 16 septembra na Kongresnem trgu ob 3. uri popoldne s sodelovanjem godbe Sokola I., bo odnesla gotovo prvenstvo, ker nadkriljujejo dobitki vse dosedanje tombole. Prinašamo kratek opis glavnih dobitkov, da bodo cenj. igralci točno informirani ter da s tem vzbudimo zanimanje zaradi nakupa srečk. Prvi glavni dobitek »nevestina oprema«; sestoji iz kompletne oprave, blago za rjuhe in kapne ter 1 komad nevestinega platna, ki se uporabi za zglavnike in ostalo perilo. Potrebno blago za žimnice iz prvovrstnega češkega damast-gradla. Dve prešiti odeji, polnjeni z volno, sta pravcata redkost. Jedilna miza damastna garnitura s servijetami, kuhinjske platnene brisače in damastne bele obrisače za osebno uporabo. Mizno pregrinjalo in moderne zavese za dva okna. Tako bo nevesta s potrebnim perilom in posteljnino kompletno opremljena. Popis nadaljnih daril priobčimo prihodnjič. Glavni tombolski dobitki bodo razstavljeni pri tukajšnji veletvrdki I. C. Mayer v Stritarjevi ulici in priporočamo, da si cenj. občinstvo ta darila ogleda. 1600

Velika tombola Sokola I.

se vrši

v nedeljo 16. sept. ob 15. uri (3. uri pop.) na Kongresnem trgu.

Premijera! Prvič v Ljubljani!

Samotni orel

Film, posvečen spominu zračnim herojem svetovne vojne!

Napeto zanimive scene junaških bojev v zraku. — Drznosti, da jim ni para!

Očarljivo! Pretresljivo! Prisrčno!

Predstave ob 4., pol 6., pol. 8. in 9.

Najnižje ljudske cene!

KINO IDEAL.

u— **Iz hiralnice je pobegnil** v petek Janez Erlah, rojen leta 1871. v Koroški Beli in tja pristojen invalid. Erlahu je nekoliko omračen um. Mož je oblečen v črne hlače, sivkast telovnik in suknjič. Kdor bi kaj vedel o njem, naj javi ljubljanski policiji.

u— **Kalvarija.** Zveza slovenskih vojakov Ljubljana-Moste sporoča cenj. občinstvu, ki poseti bojno igro Kalvarija v soboto in nedeljo ob 8. zvečer, da bo po predstavi čakala posebna garnitura električne železnice pri garnizijski bolnici za povratek v mesto in na kolodvor. Vljudno prosimo, da si občinstvo preskrbi vstopnice v predprodaji pri tvrdki »Orient«, Dunajska cesta 14, da ne bo zopet tako velikega navala na blagajno. — Odbor. 1607

u— **Občni zbor »Cercle français v Ljubljani«** se bo vršil dne 21. t. m. ob 18. v prostorih Francoskega instituta v Narodnem domu, pritličje desno. — Odbor. 1606

u— **Staroznana delikatesa Janc,** priporoča fino svežo šunko. Židovska ulica. — 195

u— **Gosli poučuje** bivši učitelj konservatorija po nizkih cenah v Študentovski ulici štev. 9-I.

Najcenejši nakup vseh šolskih potrebščin in šolskih knjig

M. TIČAR, Ljubljana

Iz Maribora

a— **Proslava 10letnice proboja solunske fronte.** Mariborski pododbor Udruženja rezervnih oficira i ratnika sporoča občinstvu, da je sklenil preložiti proslavo 10letnice proboja solunske fronte, ki bi se imela vršiti 15. t. m., na 7. in 8. oktobra. Preložitev se je sklenila na željo ministrstva vojske in mornarice, ki želi, naj bi se proslava izvedla skupno z vojsko in kar najsvečaneje po vsej državi.

a— **Nesreče.** Posestnikova hči Marija Kolaričeva v Jarenninskem dolu se je vrezala v levo nogo ter si pri tem zastrupila kri. — V Lajterspergu je 12letnega Jožefa Pregla povozil neki kolesar ter ga poškodoval. — Raznašalca kruha Štefana Šrumfa so neznani fantalini napadli blizu kaznilnice ter mu zlomili nogo. — Vse ponesrečence je rešilna postaja prepeljala v bolnico.

a— **Vlomilski poskusi in preprečeni vlomi.** Mariborska policija je že pred leti uredila nadzorovanje onih stanovanj, ki ostanejo v počitnicah brez varstva. Letos so detektivi in stražniki nadzirali 35 stanovanj in so bila ta stanovanja obvarovana vlomilskih posetov. Vlomilci pa imajo v točni evidenci vsa nenadzorovana in zapuščena stanovanja. Tako je neka gostilničarka na Tržaški cesti sredi noči opazila na strehi svojega kegljišča nekega moža, ki se je previdno oziral na vse strani. Ker je bilo jasno, da je imel možak slabe namene, je zbudila v hiši stanujočega orožnika, ki je pazil, kaj bo mož na strehi kegljišča napravil. Tudi okrog plota so se gibale neke sumljive postave. Orožnik je možu na strehi zaklical in ker se ta ni odzval, je parkrat tudi ustrelil. Čulo se je podiranje desk in bežanje Drugo jutro so videli, da so vlomilci že odtrgali od stene kegljišča nekaj desk in da so očividno hoteli se splaziti skozi nastalo odprtino na drugo dvorišče ter obiskati stanovanje hišnega posestnika, ki je zdaj odsoten.

Iz Celja

c— **Jesensko porotno zasedanje zaključeno.** Florijan Fluks, o katerem smo poročali v včerajšnji številki, je bil na podlagi krivdoreka porotnikov obsojen na 6 let težke ječe. S tem je bilo končano jesensko zasedanje celjskega porotnega sodišča.

c— **Zborovanje delegatov Pokrajinske zveze** hišnih posestnikov za Slovenijo se bo vršilo v Celju v nedeljo 16. t. m. dopoldne v Celjskem domu. Na dnevnem redu je poleg običajnih točk tudi razprava o novem davčnem zakonu in o stanovanjski zakonodaji.

c— **Umrla je v Gaberju** pri Celju Frančiška Cotej, žena delavca v tovarni Westen, stara 39 let.

c— **Sportni dan v Celju** priredi sportni klub Celje 7. oktobra t. l. na Glaziji. Udeležba je za vse lahkoatlete obvezna. Javijo naj se 14. t. m. ob 18. uri v klubovi uti na Glaziji.

c— **Aretiran je bil** v Rogatcu zobotehnik Ervin Kolterer, ker je vlomil v delavnico zobozdravnika dr. Sadnika v Celju in odnesel 3000 Din. Pri aretirancu so našli še 1700 Din.

Iz Trbovelj

t— *Sokolsko gledališče v Trbovljah* bo otvorilo nocoj svojo redno gledališko sezijo z Niccodemijevo komedijo «Scampolo» v režiji g. Badaliča in s sodelovanjem gospodične Urbančičeve, Grabnerjeve in Čukjatijeve ter gg. inž. Freyerja, Plavšaka, Vrhovca in Pintariča. Začetek predstave ob 20. uri.

t— *Izjava.* Z današnjim dnem mi je čast odreči se predsedstva sportnega kluba «Trbovlje» v Trbovljah, ki naj razpolaga s tem mestom. — Anton Babič, svoječasni predsednik.

Iz Litije

i— *Himen.* V nedeljo se je poročil v Postojni litijski okrožni zdravnik g. dr. Polde Ukmar z gdč. Zofko Petričevo iz znane narodne rodbine v Postojni. Mlademu paru iskrene čestitke!

i— *Pritožba zaradi malega «ofra» ali kako vera peša.* Neki turist, ki je obiskal na praznik Sv. Goro pri Zagorju, nam piše: V soboto na praznik je bilo na Sv. Gori žegnanje. Na prijazno goro je prišlo ta dan mnogo ljudstva iz vse okolice, pa tudi nekaj ljubljanskih turistov. Ob koncu pridige je pozval pridigar ljudi na «ofer». Rotil jih je, naj se izkažejo bolj radodarne, kakor so bili ob Velikem Šmarnu. Povedal je, da je takrat šla vsa cerkev k «ofru», ko so pa odprli pušico, so našteli v njej samo 15 Din. Dogodek je značilen za sedanje razmere.. Res je, da vera prav nič ne peša, pač pa je postalo ljudstvo napram duhovščini zelo rezervirano in ne daruje rado kakor včasih, ko se je s prižnic slišalo kaj drugega kakor pa le politika in grmenje proti naprednim časopisom.

Sokol

Sokolsko društvo Radomlje priredi v nedeljo dne 23. t. m. ob pol 16. uri popoldne javni nastop na letnem telovadišču. Po telovadbi se bo vršila ljudska veselica na vrtu br. Cirila Nastrana v Radomljah. Železniške zveze ugodne. 1603

Prijatelji radia!

Preskrbite si prvovrsten užitek!

z INGELEN 3žarničnim sprejemalcem vseh valov in

z INGELEN Figaro zvočnikom z umetniško svileno sliko.

Mnenja odjemalcev o teh aparatih so v »Ingelen Radio Nachrichten«, ki so izšle v 400.000 izvodih in jih dobite v vsaki trgovini.

Našega sprejemalca dobite:
v **Prosvetni zvezi, Miklošičeva cesta 5,**
pri **Radioval, Kongresni trg 3,** ter
pri **Franc Bar, Mestni trg 5.** 132

Sport

Lahkoatletski dvomatch Ilirija : Primorje za prvenstvo Slovenije

V soboto in nedeljo, dne 15. in 16. t. m. se vrši na igrišču ASK Primorje, Dunajska cesta, lahkoatletski dvomatch med Ilirijo in ASK Primorjem za klubsko prvenstvo Slovenije. Kakor vsako leto vzbuja tudi letos srečanje med najboljšimi atleti imenovanih klubov največje zanimanje, ker je izid tekmovanja zaradi izenačenih moči negotov. Z ozirom na to se pričakuje zelo ostra borba v vseh tekmovalnih disciplinah. Program je identičen programu državnega prvenstva in vsaki klub sme postaviti na poedino disciplino po dva najboljša tekmovalca.

Sobotni program, ki prične ob 15.30 uri, vsebuje naslednje discipline: 100 m, met krogle, skok v višino, met diska, 400 m, skok v daljavo, 1500 m, stafeto 4 krat 100 m; pri nedeljskemu programu, ki prične ob 15. uri, se vrše tekmovanja v metu kladiva, 200 m, troskoku, metu kopja, 800 m, skoku ob palici, 110 m z zaprekami, 5000 m in stafeti 400 krat 300 krat 200 krat 100 m.

Ilirija nastopi kompletna s svojimi znanimi atleti Stepišnikom, Režekom, Habičem, Pavšičem, Gregorko, Zupanom itd., dočim gre Primorje v borbo s svojimi rutinerji Žorgo, Slapničarjem, Slamičem, Petkovškom, Korčetom, Medico, dr. Perparjem, Furlanom, Močanom itd. V prihodnjih številkah objavimo postave moštev in našo prognozo o izidu borbe v poedinih disciplinah. Odbor, ki vodi to tekmovanje, upošteva veliki propagandni namen lahkoatletskega sporta zlasti med mladino, ter je določil za oba dneva nizke cene, vsled česar računa na velik odziv sportne publike.

Vstopnina: dijaške 3 Din, stojišča 5 Din, sedeži 8 Din.

Motociklistična cestna dirka na Trojane.

V nedeljo 16. septembra priredi Motoklub Celje svojo I. gorsko dirko na Trojane s startom pri km 46.2 za Vranskem po 8 km dolgi cestni progi s ciljem pri km 38 na vrh Trojane. Ker bo to prva cestna dirka motociklistov v mariborski oblasti, se zaradi življenske varnosti gledalcev, vsa publika opozarja na sledeče varnostne predpise:

Kot oficijelni dnevi treninga so določeni 14. in 15. september. Vozači konkurenti se bodo ob teh dnevih v času od 15. do 18. vežbali v vožnji za dan konkurence. V tem času bo cesta za vsak promet zaprta in je vsak prehod ceste ali postajanje na cesti strogo prepovedano.

Na dan prireditve same bo cesta zaprta za vsak promet od 14. dalje do konca prireditve, ki utegne trajati do 18. in so varnostni predpisi za gledalce za ta dan še strožji. Zaradi tega se občinstvu priporora, naj se še pravočasno poda na one točke ob progi, s katerih namerava imeti priliko slediti poteku dirke. Vsako prekoračenje ceste po 14. je absolutno prepovedano. Vrh tega dobijo gledalci na dan prireditve pri blagajnah tiskana navodila glede izvrševalnih predpisov prireditve, po katerih se morajo strogo ravnati.

Da se publiki omogoči udeležba na prireditvi, je Motoklub Celje skrbel za redne avtobusne zveze iz Celja do dirkališča za Vranskem. Mestna občina Maribor stavlja klubu potrebno število avtobusov na razpolago, ki bodo gledalce redno dovažali na progo. Vozne cene iz Celja do Vranskega in nazaj so prav nizko odmerjene, tako da je udeležba vsakemu omogočena. Da ne bo preveč navala ob opoldanskem času, se občinstvu priporoča, da se že v dopoldanskem času poda na dirkališče. V dopoldanskem času bo samo en avtobus vzdrževal dovažanje gledalcev na Vransko, dočim bodo v opoldanskem času vršili promet dva, po potrebi trije avtobusi. Prvi avtobus se odpelje iz Maribora ob 7. zjutraj izpred Velike kavarne naravnost na dirkališče ter se bo ustavljal na postajah Slov. Bistrica, Konjice, Frankolovo, Vojnik, Celje, Petrovče, Žalec, Št. Peter v Sav. dolini, Gomilsko in Vransko.

ASK Primorje (nogometna sekcija). — Danes ob 20. in pol sestanek sekcijskega odbora v klubovem tajništvu.

ASK Primorje, (lahkoatletična sekcija). V četrtek dne 13. t. m se vrši ob 19 v klubovem lokalu (Masarykova cesta 1) širši sestanek, katerega se morajo obvezno udeležiti sledeči atleti: Petkovšek, Boris, Medica, Furlan, Štolfa, Žorga, Slapničar, Vidic C., Perovič, Janovsky, dr. Perpar, Slamič, Korče, Cimperman, Čamernik, Čenčič, Pečenko, Wallner, Weibl, Franc, Svetic, Močan, Kermavner, Tomšič, Gašperšič. Ker se bo na sestanku razpravljalo o važnih zadevah, zlasti o dvomatchu Ilirija : Primorje, je dolžnost vsakega navedenih atletov, da se istega brezpogojno udeleži.

SK Concordia (Zagreb) : ASK Primorje (Ljubljana) Dne 23. t. m. se nam bo nudila prilika, da bomo gledali velezanimivo in tehnično dovršeno igro našega prvaka v hazeni, SK Concordie iz Zagreba, katero družino je pozval ASK Primorje v goste. Razveseljiv je ta dogodek tem bolj, ker se je našel v Ljubljani klub, ki se vzlic nerentabilnosti hazenskih tekem iz denarnega vidika ne ustraši povabiti klube iz precej oddaljenih krajev.

Akad. SK Primorje — centr. odbor. Danes v četrtek ob 18. uri seja v prostorih tajništva. Pismeno vabljeni gg. se ponovno naprošajo, da prisostvujejo seji.

Kolesarska dirka Vrhnika—Borovnica. V nedeljo dne 16. septembra t. l. priredi Koles. klub «Vrhnika» kolesarsko dirko na progi Vrhnika—Borovnica. 1. klubska dirka (častno darilo dam in 3. kolajne). 2. medklubska dirka (3 kolajne in 5 diplom). Start na Vrhniki ob 14.15. Cilj v Borovnici pred Sokolskim domom. Dirka ima namen zopet oživiti kolesarski klub v Borovnici. Prijave je poslati do 15. t. m. na klub «Vrhnika» v roke načelnika Groma.

Kolesarske dirke na vrhniških ridah. Prošlo nedeljo so se vršile na znanih gorskih serpentinah na Vrhniki kolesarske dirke za prvenstvo klubov Koles. društvo «Vrhnika», Kol. društva «Zarja» (Zgornji Kašelj) in Koles. društva «Ljubljanica» iz Dobrunj. Na cilj je prispelo samo 5 dirkačev. Prispeli so:

1. Ivan Oblak (prvak «Vrhnike» 12.50, 2. Dolfe Malovašič (Vrhnika) 12.51, 3 Viko Močilnikar (prvak «Zarje») 13.45, 4. Stane Vogl (Zarja) 14.30, 5. Jernej Veretik (Zarja) 14.37.

SK Ilirija. Vsi člani lahkoatletske sekcije se morajo danes 13. t. m. ob 17. udeležiti sestanka na igrišču, in to ob vsakem vremenu. Stvar je nujna in resna.

*SK Ilirija (*nogom. sekcija). Danes, v četrtek in jutri, v petek strogo obvezen trening za I. skupino ob vsakem vremenu. Oba dni pričetek treninga ob 17.30. V petek izven tega ob 17. fotografiranje moštva; točno in vsi! — V petek tudi trening II. skupine. — Načelnik.

Sekcija Z. N. S. — Sodniški kandidati se opozarjajo, da se v tečaju zopet prične s predavanjem dne 14. t. m. ob 20. (kavarna Evropa, posebna soba.) Tam bodo na razpolago nogometna pravila proti odškodnini 15 Din.

Ž. S. K. Hermes. Seja u. o. se vrši danes ob 20. pri Valjavcu. Seje se naj udeleži tudi g. Kos. — *Tajnik.*

Sodniški zbor Jugosl. lahkoatletskega saveza. (Službeno.) Danes, četrtek, 13. tega meseca ob 18.30 obvezen sestanek vseh članov na igrišču ASK Primorje, Dunajska cesta v svrho sestave jurije za dvomatch Ilirija : Primorje, dne 15. in 16. t. m. in v svrho konstituiranja novega odbora. Udeležba članov: gg. Slamič, Vindiš, Gregorič in Sancin D. obvezna. Oba kluba morata postaviti k tekmovanju oba dneva po 5 rediteljev, ki se morajo javiti pol ure pred pričetkom tekmovanja saveznemu odborniku Savu Sancinu. Opremljeni morajo biti z rediteljskimi znaki. Po pooblastilu JLASa.

Savo Sancin, sav. odbornik.

KDOR OGLAŠUJE, TA NAPREDUJE!

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani 12. septembra 1928. Višina barometra 308.8 m

Kraj	Čas	Barom.	Temper.	Rel. vlaga v %	Smer vetra in brzina v metrih	Oblačno 0—10	Padavine: Vrsta	Padavine: v mm do 7 ur
Ljubljana ..	8.	764·7	19·0	79	SE 1	10		
Maribor ...		765·5	18·0		WSW 10	10		
Zagreb		764·6	20·0	76	NE 2	9		
Beograd ...		763·2	19·0	82	W 1	1		
Skoplje		763·8	21·0	54		0		
Dubrovnik ..	7.	760·2	23·0	53	W	0		
Split		760·5	25·0	55	NE	2		
Sarajevo ...								

Solnce vzhaja ob 5.34, zahaja ob 18.18, luna vzhaja ob 3.9, zahaja ob 18.12.
Najvišja temperatura danes v Ljubljani 77.0 C, najnižja 18.6 C.

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Malo izpremembe

Gospodarstvo

Posojila Državne hipotekarne banke in Slovenija

Državna hipotekarna banka ne dovoljuje že par mesecev nikakih posojil in kreditov, vsaj v prečanskih krajih ne. Zaman se obračajo na njo samouprave in zasebni gospodarski interesenti. Vzrok temu je pomanjkanje sredstev, ki so šla in še vedno gredo v srbijanske kraje ter v zadnjem času tudi v državne blagajne.

Državna hipotekarna banka je državni institut, ki ima edinstvene privilegije med vsemi denarnimi zavodi. Ves denar nedoletnih, ves denar samoupravnih teles ter vsi pologi pri javnih institucijah se morajo izročiti temu zavodu. Zmisel zakona D. H. B. je bil ta, da se morajo vse te vsote stekati v javni popolnoma varen institut, ki jih bo potem plodonosno naložil v vseh pokrajinah naše države. D. H. B. je sicer res v vseh pokrajinah izfirjala denar, ki gre po zakonu, gledati pa smo morali, kako ga je koncentrirala v Beogradu ter ga uporabljala v pretežni večini za srbijanske pokrajine.

D. H. B. s svojim za srbijanske razmere urejenim ustrojem se v prečanskih krajih le težko uživlja. Prepotrebne bodo zelo obsežne spremembe v zmislu decentralizacije, ako bo D. H. B. v teh krajih sploh hotela obstojati. Zlasti velja to za Slovenijo, kjer je danes ta banka samo v kvar našemu gospodarstvu in je popolnoma brez pomena v kreditnem gospodarstvu. Opozoriti pa moramo še na drugo nevarno pot, na katero se podaja D. H. B. Ona bi morala v prvi vrsti zadovoljiti privatne interesente in potem samoupravna telesa, država nikakor ne bi smela na njo apelirati. V zadnjem času pa je postala D. H. B. bankir našega finančnega ministrstva. Vsi uvidevni gospodarski krogi so mnenja, da je v vsakem oziru škodljivo in nedopustno, da si država izposoja velike zneske preko D. H. B. Baš te dni sklepa D. H. B. posojilo 20 milijonov dolarjev z banko Siligmann po 7% po doslej neznanem emisijskem tečaju. Ni dvoma, da se hoče s tem podpreti pasivno stanje našega državnega tekočega gospodarstva, obenem pa preprečiti pad dinarja. V enem kakor v drugem oziru je to zelo nevarno sredstvo. Čudno je, kako morejo odgovorni krogi riskirati tako obupne korake. Ali ne bi bilo poštenejše priznati, da je sedanji režim nesposoben rešiti našo državno finančno krizo namesto, da se ta kriza komplicira še bolj. Morda bo potem rešitev sploh nemogoča.

Ako D. H. B. najema inozemska posojila, s temi vsotami obremenjuje državo in njeno davčno moč, kajti država jamči za vse njene obveze. Zaradi tega moramo zahtevati, da se od vseh inozemskih posojil D. H. B. da vsaki pokrajini sorazmeren del na razpolago. Z dosedanjo prakso, da se vse rezervira za Beograd, bo treba prenehati.

Z denarjem D. H. B. mašiti vrzeli v finančni organizaciji samo ene pokrajine, to je predvsem Srbije, je v toliko krivičnejše, ker je Srbija po naravi ena najbogatejših pokrajin in itak že uživa ogromne privilegije pri razdelitvi kreditov Narodne banke. Dolžnost uprave D. H. B. kakor tudi vlade je, da se Sloveniji preko filijale D. H. B. v Ljubljani da na razpolago njeni gospodarski vlogi odgovarjajoči delež v svrho podelitve kreditov pod sprejemljivimi pogoji.

= **Trgovinska pogajanja s Češkoslovaško.** Pred kratkim smo poročali, da so bila trgovinska pogajanja s Češkoslovaško, ki bi morala pričeti 10. t. m., ponovno za kratek čas odgodena. Ta vest se sedaj potrjuje tudi iz Prage, od koder poročajo, da so bile v pogajanjih med češkoslovaškim zunanjim ministrom dr. Benešom in našim zunanjim ministrom dr. Marinkovičem v Ženevi odstranjene težkoče, ki so onemogočale pričetek pogajanj. Nato je bil sporazumno določen termin pogajanj. Naša delegacija bo prispela v Prago 25. t. m., oficijelna pogajanja pa se bodo pričela nekaj dni pozneje.

= **Nameravana likvidacija družbe «Humanik», industrije usnja in čevljev, v Bregu pri Ptuju. Iz Zagreba poročajo, da je «Humanik», industrija usnja in čevljev, d. d. v** Bregu pri Ptuju sklicala občni zbor za 22. september. Ker izkazuje družba za preteklo leto izgubo od 534.000 Din, dočim je znašala izguba za l. 1926. preko 600.000 Din, bo občnemu zboru stavljen predlog za likvidacijo. Družba je imela do l. 1927. svoj sedež v Sarajevu ter ga je po prevzemu obratov od «Petovije» prenesla v Ptuj. Delniška glavnica je prvotno znašala 5 milijonov Din, l. 1926. pa je bila znižana na 3 milijone Din.

= **Carinski dohodki.** Po izkazu generalne direkcije carin so znašali carinski dohodki v prvih 5 mesecih tekočega proračunskega leta (aprila - avgust) **659.3 milijona Din,** napram 641 milijonom Din v istem razdobju preteklega leta. Napram lani so torej carinski dohodki višji za 18.3 milijona Din ali 3 %.

= **Mednarodna pogajanja za spremembo brzojavnih tarifov.** V ponedeljek se je v Bruslju pričelo zasedanje kongresa Mednarodne brzojavne unije, na katerem so zastopani delegati 65 držav. Kongres je predvsem namenjen razpravam o spremembi brzojavnih tarifov. Maksimalno število črk pri besedah v šifriranih brzojavkah naj bi se znižalo od 10 na 5, istočasno naj bi se tarife znižale za 30 do 40 odst. Ker bi ta sprememba pomenila podražitev brzojavnega prometa za code-brzojavke, se Mednarodna trgovska zbornica zavzema za 50 odst. znižanje tarif, tako da bi pri zmanjšanju maksimalnega števila črk na polovico ostali stroški šifriranega brzojavnega prometa nespremenjeni. Istočasno se bo na kongresu razpravljalo tudi o splošnem znižanju tarif za običajne nešifrirane brzojavke.

= **Naknadno licenciranje plemenskih** bikov za ptujski okraj se bo vršilo v četrtek 27. t. m. od 8. ure na sejmišču v Ptuju. Prignani bodo biki, ki niso dobili spomladi licence ali takšni, ki so komaj dorasli ali pa so bili nakupljeni. — Opozarjamo, da se bikov, ki nimajo licence, ne sme pripuščati k plemenitvi ter je kazen zelo visoka in stroga.

= **Zborovanje vinogradnikov iz maribor.** oblasti se bo vršilo v nedeljo 23. t. m. ob 10. uri v Ptuju v mestni dvorani. Na dnevnem redu je: zaključitev druge oblastne vinske razstave, razdelitev diplom in kolajn ter sklepanje za prireditev tretje vinske razstave in sejma za mariborsko oblast v Ptuju. Vinogradniki iz mariborske oblasti se naj zborovanja polnoštevilno udeležijo, ker bo na tem zborovanju spregovorjena še marsikaka beseda v korist vinogradnikom.

„Srečna zaročenka sem“ pravi razumna Mica. „Zmeraj bom mladostno izgledala, ker RADION prevzema mesto mene najtežje delo v hiši in sicer pranje perila. RADION pere sam in *varuje perilo!“*

RADION pere sam!

Borze

12. septembra.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet srednji. Največji je bil v devizah na London, Dunaj, Prago in Curih. Privatna ponudba je krila potrebo v devizah na Berlin, Newyork, Trst in deloma v devizi na Dunaj, ostalo potrebo pa je krila Narodna banka. Med efekti je bilo investicijsko zaključeno po 88.

Na zagrebškem efektnem tržišču je Vojna škoda za malenkost popustila. Pri slabem prometu je promptna notirala 437.5 — 438, zaključena pa je bila kasa po 439 in za september po 440. V ostalih državnih papirjih je bila tendenca prilično čvrsta. Investicijsko se je trgovalo po 89, agrarne pa po 56. Med bančnimi vrednotami so bili zaključki samo v Praštedioni po 920 in v Jugobanki po 88.5. Nekaj več zanimanja je bilo za industrijske vrednote. Trboveljska se je trgovala po 480 — 482.5. V ostalem so bili zaključki v Dravi po 452.5, v Vevčah po 105, v Dubrovački po 490.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterdam 0 — 22.82, Berlin 13.5375—13.5675 (13.5525), Bruselj 0—7.914, Budimpešta 0—9.9237, Curih 1094.1—1097.1 (1095.6), Dunaj 8.0035—8.0335 (8.0155), London 275.76—276.56 (276.16), Newyork 56.82—57.02 (56.92), Pariz 0—222.29, Praga 168.27—169.07 168.67), Trst 296.66—298.66 (297.66).

Dunaj. Beograd 12.45 in pet osmink do 12.49 in pet osmink, Berlin 168.88—169.38, London 34.385 — 34.485, Milan 37.07 do 37.17, Newyork 708.55 — 711.05, Praga 20.995 — 21.075, Sofija 5.1025 — 5.1425, Varšava 79.43 — 79.71, Curih 136.43 do 136.93; dinarji 12.435 — 12.495.

Curih. Beograd 9.13, Berlin 123.74, Newyork 519.45, London 25.20, Pariz 20.285, Milan 27.165, Praga 15.39, Budimpešta 90.545, Bukarešta 3.16, Sofija 3.75, Varšava 58.225, Dunaj 73.18.

Deviza Beograd na ostalih borzah: v Pragi 59.085, v Berlinu 7.373.

Efekti.

Ljubljana. Investij. 88 zaklj., Celjska 158—0, Ljubljanska kreditna 128—0, Kreditni zavod 170—175, Ruše 265—285, Stavbna 56—0, Šešir 105—0.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 437.5 — 438, kasa 437 — 438, za september 437.5 — 440, za december 449 — 451, investicijsko 89 — 89.25, agrarne 56 — 56.5; bančne vrednote: Hipotekarna 58 — 0, Poljo, stara emisija 18 — 19, Kreditna 80—0, Etno 160 — 180, Srpska 151 — 0, Ljubljanska kreditna 126 — 0, Zemaljska Sarajevo 130 — 150, Praštediona 920 — 925, Jugobanka 88.5 — 89; industrijske vrednote: Gutmann 0—205, Slaveks 95—100, Slavonija 7 — 10, Narodna šumska 16 — 0, Drava 450 — 460, Vevče 105 — 106, Dubrovačka 470 — 490, Šećerana 485 — 495, Trbovlje 480 — 482.5, Vagon 80 — 90, Narodna mlinska 19.5 — 0.

Beograd. Vojna škoda 437 — 438, investicijsko 88.25 — 89, agrarne 54 — 55.25.

Blagovna tržišča

Čvrstejša tendenca na hmeljskih tržiščih. Čvrstejše razpoloženje na žateškem in nürnberškem hmeljskem tržišču je že pretekli teden povzročilo naraščanje cen v Savinjski dolini. Navzlic temu pa se zdi, da so današnje cene za prvovrstno blago (38 do 40 Din, deloma tudi nekoliko več), še vedno prenizke, kar nam dokazuje dejstvo, da se v Nürnbergu plačuje savinjski hmelj preko 50 Din, prav tako v Žatcu. Ker se med producenti širi razpoloženje, da blago neposredno ne pošljejo v Žatec ali Nürnberg, je pričakovati, da bodo nakupovalci dvignili ceno do one višine, ki odgovarja trenutnemu nivoju cen v Žatcu in Nürnbergu.

Hmeljski trg. (Poročilo sekcije hmeljskih trgovcev v Celju.) Celje, 12. septembra. V okolici Polzele in Braslovč je kupčija še vedno mirna. Nakupovalci zahtevajo le prvovrstni hmelj, za katerega plačujejo 35 do 39 Din. Srednje in slabše blago ponujajo producenti. V vranskem in šentpeterskem okolišu je razpoloženje v kupčiji nespremenjeno. Lanski hmelj lepe zelene barve se plačuje po 26 — 30 Din, letošnji prvovrstni pa po 35 — 38 Din. Boljše partije so dosegle tudi 40 Din. Nakupovalcev je zelo mnogo, producenti vsiljujejo slabše blago. V gornji Savinjski dolini je položaj nespremenjen.

Ljubljanska blagovna borza (12. t. m.). Les: Tendenca nespremenjena. Zaključena sta bila 2 vagona tramov. Deželni pridelki: Tendenca za žito nespremenjena. Zaključeni so bili 3 vagoni pšenice. Nudi se pšenica (79-80 kg slov. post., mlevska tarifa, plač. 30 dni): baška promptna po 385—387, za september po 287.5—290, za oktober po 300—302.5; turščica: slov. post., navadna tarifa, plač. 30 dni po 345 do 347.5, argentinska »La Plata«, promtna, zacarinjena, fco Ljubljana po 300—302.5; ječmen: baški, 70-71 kg, zdrav, rešetan, fco Ljubljana, plač. po prejemu blaga po 300—305; oves: baški ali slavonski, zdrav, rešetan po 265—270; rž: baška 73-74 kg, uzančno blago, mlevska tarifa, slov. postaja, po 295—297.5; moka: »Og« fco Ljubljana, plač. po prejemu, po 430 do 435.

Novosadska blagovna borza (12. t. m.) Tendenca nespremenjena. Promet: 38 vagonov pšenice, 3 vagone ovsa, 3 vagone ječmena, 14 vagonov turščice in 6 vagonov moke. Pšenica: baška, 79/80 kg 232.5 do 237.5; baška potijska 240 — 242.5; banaška 230 — 232.5; sremska 232.5 — 235. Oves: baški, sremski in slavonski 217.5 do 220. Turščica: baška in sremska 300 do 302.5; banaška 297.5 — 300. Moka: «0g» in «0gg» 355 — 365; «2» 335 — 345; «5» 315 — 325; «6» 265 — 275; «7» 230 do 240. Otrobi: baški in sremski v jutastih vrečah 195 — 200.

Dunajska borza za kmetijske proizvode (11. t. m.) Pod vtisom mirnim ameriških notacij in ponovnega nazadovanja tečajev na budimpeštanski borzi, je bila tendenca na dunajski borzi mlačna. Zanimanje kupcev se je zmanjšalo, cene pa so za malenkost popustile. Jugoslovenska pšenica (potijska) se nudi za september po 1.59 Kč ex šlep Dunaj, za oktober po 1.61 — 1.62 Kč za november pa po 1.63 — 1.64 Kč. V turščici je tendenca nespremenjena, v ovsu pa nekoliko čvrstejša. Uradno notirajo: pšenica: domača 36.25 — 37.25, madžarska potijska 40.50 — 41, jugoslovenska 37.25 do 37.75; rž: marchfeldska 37.5 — 37.75, madžarska 35.75 — 36; turščica: 35 do 35.5; oves: domači 32 — 32.5, madžarski 34 — 34.5.

Dunajski svinjski sejem (11. t. m.) Dogon 16.047 komadov, od tega 1288 iz Jugoslavije, 12.146 iz Poljske in 1724 iz Romunije. Pri nekoliko živahnejšem prometu so se mesne svinje trgovale po čvrstih cenah zadnjega tedna, pitane svinje pa so popustile za 5 grošev. Za kg žive teže notirajo: pitane svinje I. 2.55 — 2.60, angleške križane 2.20 — 2.45, kmetske 2.30 do 2.55, mesne 1.70 — 2.35.

Iz življenja in sveta

Če trčita skupaj dva vlaka

Očividec slika katastrofo dunajskega brzovlaka pri Breclavi. Odrezane noge, kupi razmesarjenih trupel. — Vagoni v razvalinah. — Reševanje ranjencev brez potrebnih pripomočkov.

Odpeljal sem se v spremstvu nekega znanca proti Breclavi — pripoveduje pasažir, ki se je po čudnem naključju rešil živ in zdrav iz drugega vagona razbitega dunajskega brzovlaka. Iz Brna smo se vozili z zamudo. Tik pred Zajci, ki leže dve postaji pred Breclavo, sem stopil k oknu in sem poklical neko sopotnico, da bi ji nekaj pokazal. V tem trenutku se mi je zdelo, da so kolesa čudno odskočila. Ker sem že nekoč doživel nesrečo, da je vlak skočil s tira, sem hotel sopotnico diskretno opozoriti, da se je nekaj zgodilo. Vendar preden sem utegnil odpreti usta, je sledil sunek. Oba sva omahnila in

padla vznak.

Ko sem se trenutek pozneje zavel, sem videl, da se je vdrla streha vagona in vse štiri stene. Klopi, na katerih so sedeli potniki, so bile stisnjene skupaj, tistim, ki so sedeli na njih, pa je sunek odrezal noge. Kolena so bila zdrobljena, kosti in meso so visele od njih. Imel sem srečo, da me je sunek vrgel na kup pasažirjev. Ta trenutek je vlak obstal. Čutili pa smo, da se je za našim vagonom nekaj odtrgalo in vdarilo z vso silo vanj. To je bil sledeči voz, ki je šele zdaj skočil s tračnic in je pri tem odličil od našega vagona celo stransko steno. Vagon

se je nagnil.

Hipoma so od vseh strani planili kriki in vzdihljaji ranjenih. Naš vagon je ležal poševno. Kar nas je ostalo samo potolčenih, a živih, smo skušali priti čimprej na prosto. Edini izhod, ki je bil mogoč, je vodil skozi odtrgana vrata. Plazili smo se torej skozi stisnjen hodnik, kolikor ga je še ostalo. Ti koraki so bil tako strašni, da jih ne pozabim nikoli. Vagon se je bil napolnil z vzduhom

po krvi, premogu in karbidu.

Prerili smo se na prosto. Ozrli smo se naprej — in smo videli, da je prvi voz strahovito zmečkan in razbit. Zasukal se je bil za 180 stopinj. Prva kolesa so še stala na tračnicah, zadnja so bila odtrgana. Železo je bilo zvito in skrivenčeno, leseni deli pa so se naravnost zdrobili. Skakali smo čez podrtijo in v nekaj minutah smo bili zunaj.

Pogled na razvaline je bil strašen. Tretji vagon je pri trčeniu povozil moža, ki je bil še pri popolni zavesti, a je bil ves

razrezan na kose.

Kolo pa mu je baš rezalo roko, ki je čez nekaj sekund odpadla. Pogled na nesrečneža je bil nepopisen. V obraz je bil ves črn — morda od saj ali pa, ker se je bil ožgal.

Na mesto nesreče so kmalu prihiteli kmečki fantje. Pasažirji ostalih vagonov so takoj izstopili, da bi pomagali pri reševalnih delih. Bilo pa je težavno delo, ker so bili potniki v.i zmečkani. In pri rokah ni bilo nobenega orodja!

Brez potrebne sekire

je bilo treba vlačiti ranjence iz lesenih zagozd, kar jim je povzročalo blazne bolečine. Neka dama, ki se je vozila z menoj v kupeju, je vlekla nogo za seboj na tankem pramenu kože. Celo uro smo na ta način pomagali nesrečnikom. Šele potem je prišel na pomoč sanitetni vlak, ki je začel pobirati ranjence. Ti so ležali do njegovega prihoda na

žgočem solncu

brez kapljice vode. Položili smo jih bili na njivo, posejano s sladkorno peso. Bili so tako žejni, da so vpili od bolečin, a nihče jim ni ohladil ustnic. Šele po dolgem vpitiu na pomoč so se pojavile domačinke s škafi in zdravniki iz Breclave. Začeli smo ranjence nakladati na voze in jih odpravljati v bolnišnico.

Sunek ob trčenju vlakov je bil tako močan, kakor bi ustrelil s topom. V prvem vagonu, ki je bil popolnoma uničen, se je vozilo 18 Angležev. Naključje je naneslo, da so bili ob času katastrofe vsi v jedilnem vozu pri obedu. Tem občutneje pa je trpel drugi voz. Tretji vagon je bil razdeljen na drugi in tretji razred. V obeh je bilo mnogo ranjencev.

Drago je plačal nesrečo kurjač lokomotive. Oparil se je z vrelo vodo, ki je brizgnila vanj iz kotla in je na mestu umrl.

Krvava ljubavna drama v Bukarešti

Te dni se je odigrala v nekem bukareškem hotelu krvava ljubavna drama. S kapetanom romunske vojske Kišem, ki je bil za svetovne vojne član avstro-ogrske armade, se je seznanila gospa Teodorescu. Mož ji je umrl in dama je živela že delj časa sama. Kmalu sta se s častnikom zbližala. Prišlo je med njima celo do intimnih odnošajev in Kiš se je hotel z njo poročiti, kar bi se bilo sigurno zgodilo, da ni bilo ovire v podobi njegove žene. Od te bi se bil moral prej ločiti. Vložil je že prošnjo za ločitev, ki je ugodno potekla.

Gospa Teodorescu pa se je bila medtem seznanila še z nekim drugim častnikom, poročnikom Cristescujem, in ker je bil mlajši, ji je bolj ugajal kakor kapetan. Odpovedala je Kišu ljubezen in je zahajala s Cristescujem v bare, o kapetanu pa ni hotela nič več slišati.

Kiš je slučajno trčil na svojo bivšo ljubimko. Našel je v njenem spremstvu poročnika Cristescuja in ju je povabil v hotel. Nič hudega sluteč, sta mu dama in poročnik sledila. Komaj pa so prestopili prag hotela, je potegnil Kiš revolver, izstrelil šest nabojev in težko ranil go. Teodorescu in Cristescuja. Ko je prišla policija, da bi morilca aretirala, si je kapetan pognal kroglo v glavo in je obležal mrtev.

Rabindranath Tagore

veliki bengalski pesnik in mislec pride letos na lečenje v švicarski St. Moritz. Tagore je ob svojem zadnjem obisku Evrope l. 1926 predaval tudi v Zagrebu.

Fašistični indeks

Fašizem, ki ima svojo hierarhijo, imajočo oblast nad 40 milijoni italijanskega ljudstva, je sedaj segel po novem sredstvu ubijanja svojih idejnih nasprotnikov. Fašistični prosvetni minister Beluzzo je razposlal vsem javnim knjižnicam v Italiji okrožnico, v kateri zapoveduje, da morajo knjižničarji nemudoma pregledati biblioteke in izločiti iz njih vse pisatelje in knjige, katerih ne dovoljuje fašistična čast in ugled.

Te knjige so kajpak dela socijalističnih pisateljev. Najopasnejši so fašistom teoretiki socijalizma, pa tudi njihovi predhodniki. Okrožnica imenoma navaja pisatelje, katere je treba izobčiti. Evo jih:

Rousseau, Jaures, Marx, Krapotkin, Ljenin, Kautsky, Barbusse, Rolland, Wells, Upton Sinclair, Enrico Ferri, E. Zoccoli itd. Njihove knjige se ne smejo več prodajati v nobeni italijanski knjigarni.

Italija, ki se tako rada ponaša s svojo kulturo pred svetom, ima torej sedaj dva indeksa: vatikanskega in fašističnega. Zato ni čuda, da so nekdanje renije latinskega plemena zamenjali partizanski epigoni fašizma.

Plesi v novi sezoni

Na Dunaju se je vršil kongres plesnih učiteljev, ki se je zaključil s predvajanjem novih plesov. Te plese bodo sedaj propagirali po svetu. Med onimi, ki so bili odobreni, je «yales blues», «twist», tango, «taragana» in «polonia». Blues je že star znanec plesne publike, a obiskal jo bo v spremenjeni obliki, v tisti, ki jo ima na Angleškem. Twist je francoskega izvora in smo svoječasno o njem že pisali. Novi «tango habanera» se razlikuje od lanskega «tango milonga» predvsem po svoji počasnosti. Na minuto pride 20 do 25 taktov, namesto na koncih prstov ga bodo plesali z vsem stopalom, figure so mu zaokrožene. Taragana je španski, polonia poljski narodni ples, oba premodernizirana. Če bodo vsi ti plesi uspeli, je vprašanje, na katero strokovnjaki seveda ne vedo odgovoriti.

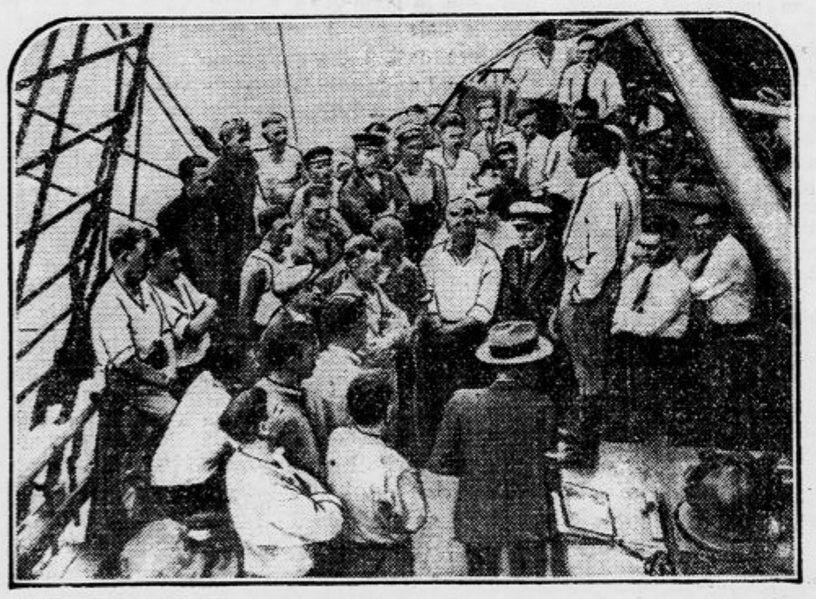

Byrd odhaja na Južni tečaj

V soboto se je odpravil komandant Byrd na krovu ladje «City of New-York» z vso svojo ekspedicijo proti Novi Zelandiji, od koder se odpravi direktno proti Južnemu tečaju. Pred odhodom je zbral na ladji vseh svojih 36 spremljevalcev in jim natančno razložil smoter ekspedicije

Materinska sreča.

Zdrava deca tvori materino srečo. A zdrava deca je ona, ki uživa velike prednosti materinega mleka.

Materino mleko je prosto vsake klice. Poseduje pravilno sestavo in mu ni zamene pri obvarovanju dece pred boleznijo radi prehrane ter ustvarja najsigurnejši temelj za bodoče zdravje.

Nekoliko tednov preje, predno pride dete na svet, naj bi vsaka bodoča mati jemala okusno

OVOMALTINE

da si s tem zasigura obilno zalogo dobrega mleka za čas doienja. Ovomaltine, ne samo, da ojačuje izločevanje materinega mleka, temveč tudi ohranjuje materi telesne moči in zagotovi po porodu nagel povratek k normalnemu zdravju.

Dobiva se povsod! —

Izrezite in pošljite nam:

BON. P. N.

Dr. A. WANDER d. d. Zagreb

Prosim Vas, pošljite mi franko brezplačen vzorec »OVOMALTINE«.

Ime in priimek: _____

Poklic: _____

Stanovanje: _____

Kraj: _____

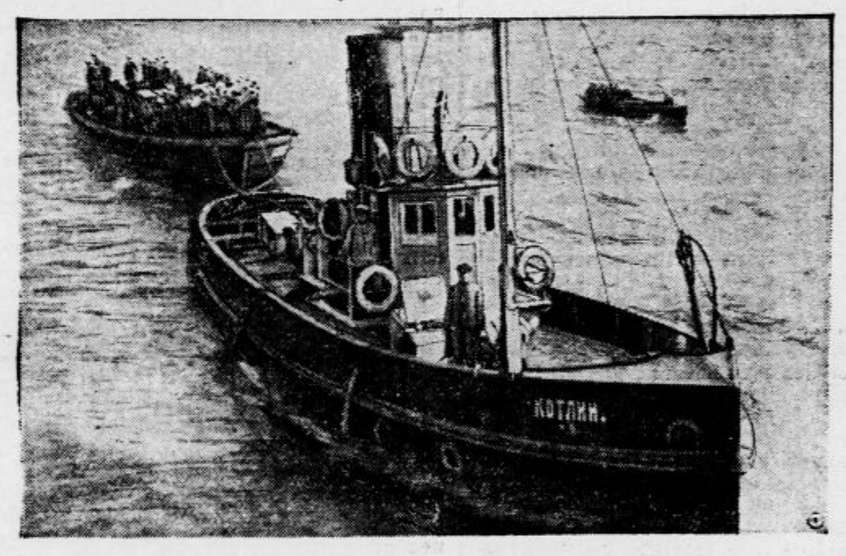

Po devetih letih pokopani

L. 1919. se je potopila pred Kronštatom angleška podmornica »L 55«. Pred kratkim so odredile boljševiške oblasti dvignjenje broda, v katerem so bila trupla 26 mornarjev. Na željo Anglije so bila ta trupla prepeljana v domovino. Angleži so prišli ponje z neko križarko, ki je pa Rusi niso hoteli pustiti v Kronštat. Rakve s trupli so naložili na velik čoln, ki ga je povlekel (kakor kaže slika) ruski brod do neke trgovske ladje in ta je potem mrtvece popeljala do Revala, kjer je čakala križarka. Od tu je šla pot proti Angliji.

Tolstoj in dama, ki je verjela v čudeže

Ob priliki stoletnice Tolstega smrti so priobčili nekateri listi naslednjo dogodbo iz njegovega življenja:

10. januarja 1909. je prejel od neke nepoznane dame iz Moskve pismo, ki se je glasilo:

«Dragi Lev Nikolajevič! Oprosti, da se predrznem Tebe poučevati. Vodi me želja, da bi Te privedla k resnici, od katere Te zavajata veliki razum in napuh. Zavračaš resnico in božanstvo Jezusa Kristusa. Pošiljam Ti izrezek iz časnika, ki poroča o eksemplaričnem čudežu kaznovanega bogokletstva. Preberi pazljivo in bodi ponižen pred veličastvom Gospodovim! Molila sem k Bogu, da bi Ti pomagal in Te pridružil s skrivnostjo svetega zakramenta svoji čredi. Pomni, da ni giti ob dvanajsti uri še prepozno in da še najdeš s ponižnim srcem pot do Gospoda.»

Priloženi izrezek je imel tole vsebino:

«Kratko pred potresom v Messini so natisnili v messinskem listu «il Telefono» pesem:

O moje ljubo Dete,
resnični človek, resnični Bog,
ker ljubimo tvoj križ tako trdno,
odzovi se našemu klicu;
če nisi bajka,
uniči nas vse s potresom.

Kazen za to bogokletstvo je prišla, na tisoče ljudi je poginilo med potresom.»

Ko je Tolstoj prebral pismo, je napisal na ovoj z velikimi črkami naslednje v odgovor:

«Če bi bil videl z lastnimi očmi vstajenje in vnebohod Kristusov, ne bi samo dvomil, temveč bi preklel Boga, ki bi bil sposoben takšne prostaščine. Ljuba sestra, zavedite se!»

Toda ko so mu ta odgovor prepisali in ko so mu ga prinesli v podpis, je dejal:

«Ne odpošljite tega pisma... Ni potrebno... Ne bo ga razumela.»

Pismo in odgovor so našli med njegovo zapuščino.

Italijanska špijonaža na Francoskem

Francoska Liga za človeška prava je vložila na vlado protest proti delovanju italijanskih konzulov po francoskih provincijalnih mestih. V zadnjem času so jih ustanovili celo vrsto, a vodijo jih osebe, ki nimajo o konzularnem delu nobenega pojma, pač pa se dobro razumejo na vohunjenje in na tajna policijska opravila. Ti čudni konzuli so v stalni zvezi s politično policijo v Rimu, ki ji pošiljajo poročila o delovanju italijanskih državljanov na Francoskem. Liga zahteva, naj napravijo oblasti temu predrznemu poseganju fašističnega carizma v francoske zadeve energičen konec.

Albert Einstein bolan

V Berlin so sporočili iz Lübecka, da je tamkaj sloviti zgraditelj relativitetne teorije, prof. Albert Einstein, precej težko obolel na srcu. V Lübeck je odpotoval specijalist za srčne bolezni. Slavni učenjak je baje zelo potreben miru, vendar trenutno ni nevarnosti za njegovo življenje. Prijatelji so mu svetovali, naj za nekaj časa opusti znanstveno delo in se poda na jug.

V dobi radia.

»Kje leži London? Odgovori takoj!«
»Velike tuljave in kondenzator na 80.

Valencija na 577 m, 2 in pol kw

Od prejšnje sobote triumfira iz Ljubljane preko Domžal slovenska beseda.

V Ljubljani triumfirajo prodajalci radio-aparatov.

Slovenski radio-amaterji so ponižni in — molče.

•

V soboto se je torej začelo. In ljudje se še vedno niso pomirili. Vsak dan je toliko novega!

»Zdaj bo recitiral Anton, ne, Oton Župančič .Dumo'!«

S temi besedami se je začel triumf slovenske besede.

Saj ni bistveno, da je Župančič *Oton* in ne Anton, da je *pesnik* in nemara celo *gospod*. Župančiča imamo Slovenci samo enega in samo eno »Dumo«, po čemu torej trositi besede z brezpomembnimi epiteti? Glavno je, da triumfira slovenska beseda, kaj bi onegavili s formalnostmi: tudi je »Bon ton« za današnje težke čase odločno predrag.

•

» . . . unter der Direktion (!) des Herrn Mathäus Hubad . . .«

Tudi Hubad, pardon, gospod Hubad je v Sloveniji samo eden. Hvala Bogu, da smo se nemščine že precej odvadili

•

Gospod, ki govori v radiu, ima prijeten organ in jezik se mu nikdar ne zatika. To je dobro za prestiž in ugled triumfujoče slovenske besede.

•

Včasi pa mu kaka vendar'e uide. Ali to je zgolj lapsus linguae, pardon, calami. Zato mu uvideven radio-amater tudi ni zameril, ko je zadnjič najavil prenos »iz *deželnega* in državnega gledališča«.

•

Odmori med posameznimi točkami so v Ljubljani nenavadno dolgi, tri minute trajajo, včasi pa še kaj navržejo. Drugod, kjer so bolj konservativni, oddajajo hitreje, tako rekoč brez pavz.

Med odmori kuka kukavica. Naši južni bratje, ki ne umejo slovenski, po krivici mislijo, da bi to utegnilo biti ominozno.

•

Va'encia na harmoniko? Zakaj ne: manjka samo še spremljevanja s petjem, s tistim slovenskim:

Valencia, [illegible] kikla do kolena,
da se vidi cela kombineža . . .

ali pa:

Va'encia! — — in
Naša mačka mladiče mela, enkrat štiri enkrat pet —
Pa je prišél sosedov maček in pojedel vseh devet.

Potem bi bil triumf slovenske besede popoln.

•

Slovenec, za uk s prebrisane glave. Za učenje jezikov ti nudi radio lepo priliko in preizkušeno metodo. Brez preparacije in kaligrafije seveda ne gre; toda red mora biti. Začeti velja kar pri azbuki in učitelji umejo silno prepričevalno razlagati, da je A prva črka abecede in da se ravno tako izgovori kakor v slovenščini, da je B druga črka, in če si količkaj nadebuden, boš z gotovostjo lahko vnaprej pogodil, da je tretja črka C — in prvi uspeli začetek je storjen.

•

Nulla dies sine linea.

Slovenska beseda se širi, zmaguje, triumfira.

Pomnite: val pet sto sedem in sedemdeset metrov, dva kilowatta in pol!

•

— Lahko noč! *Na ponovno slišanje!*

Quidam.

V zakladnici hrvatske narodne umetnosti

Krasna razstava narodnih izdelkov v Zagrebu.

Letošnji zagrebški sejem je nudil posetnikom izredno znamenitost: razstavo narodnih izdelkov. Krasno novo poslopje ekonomsko-komercijalne visoke šole je izpremenjeno v zakladnico dragocenih izdelkov bogate hrvatske narodne umetnosti. Zanimanje za razstavo je velikansko Vedno so polni vsi prostori Takoj v pritličju je razstavljena keramika ge. Siebenscheinove. Vsa Jugoslavija je upodobljena v narodnih nošah. Pestre keramične barve dajejo kipom poseben sijaj in tudi po obliki so izdelki zelo solidni. Tamburaši vodijo svate. starci. deca iz vseh pokrajin nudijo tako pestro sliko. da se človek težko loči od te lepe zbirke.

Nato sledijo izdelki iz severne Dalmacije. Ga. Ljubica Maleševič iz Ristanja je razgrnila svoje prelepe izdelke v dveh sobah. Narodni obrti zopet oživljajo. Narod zopet seda za krosna in tke, vezilje zopet sedajo k okvirjem in krznarji spet krojijo in skušajo prilagoditi narodni kroj zahtevam modernega časa. Čajne in kavine garniture z narodnimi vezeninami postajajo vsakdanja zahteva naših domov. Bivši industrijalec g. S. Berger. sedanji ravnatelj etnografskega muzeja. razstavlja izdelke svojčas široko zasnovane organizacije narodnih obrtov. G. Berger spada med najbolj požrtvovalne propagatorje narodne umetnosti. kajti on je žrtvoval v te svrhe vse svoje imetje. Da je etnografski muzej tako dragocen. je tudi zelo velika njegova zasluga. Kdor pozna zgodovino tragedije velikopotezne Bergerjeve akcije bo našel v njej memento za razna podjetja. ki jih hočejo razni ljudski dobrotniki iz gole ljubezni do bližnjega oživotvoriti ne da bi našli delavcem tudi stalnih odjemalcev. Petrinjska zadruga je znano podjetje. ki deluje v petrinjski okolici in propagira narodno delo med ženskim svetom. Poslalo je na razstavo dve svoji najstarejši članici: vezilio in tkalico. Obe delata pred občinstvom ki lahko spozna tehniko dela in trud. Kot odlična gošča Petrinjske zadruge razstavlja nadarjena maturantka Blanka Dužanec svoje keramične izdelke v popolnoma samoniklem žanru. ki najde obilo občudovalcev. Nad meter visoka originalna vaza v obliki čupa (posoda za mleko) je takoj našla kupca. Drobnarija pa spominja na pestrobarvni beneški mozaik, ki ga pa preveva vendar pravi narodni duh. Pobrigali so se. da bo nadaljevala študije v Pragi, še poprej pa bo prakticirala na »kolesu« pri vaškem lončarju. Mlado umetnico seznanja s publiko in interesenti dobro znana ga. Pavla Brochova. Njene lepe poslikane posodice. vaze itd. so znane po vsej naši domovini. Na Bledu segajo tujci zelo radi po njenih izdelkih.

Odlična reprezentantka narodne umetnosti je zagrebška »Udruga za uscuvanje i pronicanje hrv nar obrta«. Slovencem dobro znana propagatorica gospa Ženka Frangeševa je predsednica Udruge. Tu se vidi, kako se dajo prikrojiti narodni izdelki tudi za vsakdanjo rabo. Prekrasni narodni kašči za deco in dame so krepko zastopani pri Udrugi. Poleg tega je raznih predmetov v koži in lesu. Prekrasne so stenske slike iz življenja našega naroda na Hrvatskem, Dalmaciji itd Znani hrvatski kipar Braniša je posegel za zidove znane moške kaznilnice v Sremski Mitrovici in to z velikim uspehom. Navadno se je prepuščalo kaznence k raznemu igračkanju. ki je obstojalo v rezljanju cigaretnih doz, ki so bile vzlic dolgotrajnemu delu slabo izdelane. Tu pa vidimo precizno izdelano pohištvo. lustre. skrinjice vse s krepko nacijonalno noto, ali izvršeno z velikim okusom in skrbnostjo. Mislimo. da se na ta način more vcepiti tudi kaznencem smisel za lepo delo, ki dobi vedno odjemalca. To je ponoven dokaz. da morajo voditi razne delavnice po kaznilnicah res strokovnjaki.

Posebno poglavje tvori razstava privatnih zbirk. Razstavljajo gg.: Aleksander, Poljak, Herzeg, Fischer-Egersdorfer in Maksa Mogan. Slednja zbirka je zelo dragocena in je zelo lepo urejena. Velika omara hrani interesantne čipke raznega porekla. med katerimi najdemo tudi najstarejše slovenske (idrijske).

Tretje nadstropje je namenjeno živim kmečkim obrtom. Tu vidimo spretnega krznarja. ki kroji cvetje in ga aplicira na kožuhe. Druščino mu dela snaha iz Nove Gradiške. ki tke volnene pregače. pretkane s srebrno nitjo. V drugi sobi najdemo zopet kumo Jaskanico. ki tke že na pol mehaničnih stativah snežno belo platno. Za njenim hrbtom razkazuje zgovorni jermenar svojo jermenarsko in torbarsko umetnost. Po drugih sobah najdeš skromne Pažanke, ki razkazujejo svojo najstarejšo umetnost otoka Paga — šivane čipke Nas največ zanimalo tkalice. ki tkejo pisane tkanine, pa one. ki tkejo belo luknjičavo in ornamentirano platno Oblastna tkalnica preprog iz Sarajeva razkazuje prelepe in trpežne ćilime (preproge), ki bi se udomačili tudi pri nas, ali ne upajo jih pokazati zaradı birokratskih predpisov.

Toliko lepote je nakopičene v šolski palači. da se človek nerad loči od vsega tega. Neizmerno bogastvo leži v tem razstavljenem blagu, ki pa tudi dovolj glasno poziva merodajne kroge. da je treba razstaviti te lepe reči tudi v inozemstvu.

Dopisi

V ŠT. VIDU PRI GROBELNEM se bo vršil v četrtek dne 20. septembra jesenski sejem za živino in drugo blago. Sejmišče je tik okrajne ceste in železniške postaje ter je zveza z vlaki ugodna na vse strani. Kupci in prodajalci se zberite v prav obilnem številu, da bo kupčija živahna in srečna!

JEŽICA. Pevsko društvo »Zora« na Ježici je bilo ustanovljeno 1. 1919. Ni nikako politično društvo. Drugo leto bo praznovalo desetletnico svojega obstoja. Da bo ta jubilej praznovan čim častneje, je društvo sklenilo, da si postavi svojemu 10-letnemu delovanju časten spomenik s tem, da si zgradi svoj lastni pevski dom. Odbor prosi vse ljubitelje lepega petja, da mu omogočijo izvršitev te ideje s tem, da se čim številneje odzovejo s prostovoljnimi prispevki. — Odbor.

ROGAŠKA SLATINA. V soboto bo gostoval v tukajšnjem zdraviliškem domu Šentjakobski gledališki oder iz Ljubljane z izvrstno Molnarjevo tridejansko komedijo »Igra v gradu«. Komedija je dosegla povsod velik uspeh. Velika gledališča so jo vzela v svoj program. Vsebina komedije je velezabavna, sicer nekoliko pikantna, vendar povsem v mejah dostojnosti. Šentjakobčani so dosegli s to komedijo lep uspeh v Narodnem gledališču v Ljubljani.

Upamo, da bo cenjeno občinstvo v obilnem številu posetilo predstavo in s tem nagradilo idealne amaterje za njih požrtvovalnost in trud.

LJUTOMER. Tukajšnji gospodarski krogi snujejo družbo za avtobusni promet na progah Štrigova—Ljutomer—Sv. Jurij ob Ščavnici—Radgona in Ljutomer—Slatina Radenci—Radgona. Prav je, da se tudi končno pri nas uvede to praktično prometno sredstvo, ker prebivalstvo te nove zveze željno pričakuje. Posebne važnosti je proga za ščavniško dolino, ki je brez vsake železniške zveze, medtem ko z drugo progo dobimo poleg živahnejšega lokalnega prometa še ugodno zvezo z sosedno Avstrijo. V kratkem bo več poskusnih voženj, da se bodo mogli zbrati avtobusi, primerni za naše ceste.

MOJSTRANA. Zapustil je našo obmejno vojaško postojanko zelo priljubljeni in od vseh spoštovani major g. Janko Ahačič, komandant 45. čete pogranične trupe. Bil je po ukazu premeščen v Djakovico - Prizren kot poveljnik bataljona. Akoravno mu moramo čestitati k napredovanju, nam je vsem iskreno žal, da je odšel iz naše srede. Bil je vedno mož na mestu in ga bomo marsikje pogrešali, osobito v zimskem času pri sokolskem smuškem sportu, kjer je bil močna opora, dober svetovalec in sodelavec pri tekmah. G. majorju Ahačiču se za njegovo naklonjenost zahvaljujemo in želimo, da bi se tudi na novem službenem mestu v Djakovici ob albanski meji počutil dobro. **Mojstrančani.**

Porota

Novo mesto, 12. septembra

Snočnja obravnava proti bivšemu uradniku Merkantilne banke v Kočevju Rajnoldu Golfu je pokazala žalostno sliko kočevskih razmer. Porotnikom je bilo stavljeno vprašanje glede goljufije, ki so ga soglasno zanikali. Na podlagi tega krivdoreka je bil Golf oproščen.

Uboj pri Sv. Duhu nad Krškim.

Danes se je moral zagovarjati pred porotniki Franc Škrlj, rojen leta 1905. v Drenovcu. pristojen v Krško. samski. kovač. že kaznovan zaradi hudodelstva uboja, težke telesne poškodbe in prestopka zoper telesno varnost.

V nedeljo 23. julija t. 1. je pilo v Gorenjčevi gostilni pri Sv Duhu nad Krškim večje število pivcev. med njimi tudi nekaj gostov s štajerske strani. Ko so bili že vsi gostje od pijače razgreti. se je oglasila harmonika in obdolženec je šel plesat s Štajercem Martinom Prahom. Med plesom sta oba padla. Prah. ki je imel občutek, da mu je obdolženec nalašč podstavil nogo, ga je vprašal, zakaj ga je vrgel. Obdolženec mu je odvrnil. da sta padla po nesreči. Ko Prah le ni hotel verjeti. je potegnil obdolženec iz hlačnega žepa bodalo ter velel Prahu. naj se kar izgubi. Prah se je ustrašil in zbežal. Obdolženec je še stopil nekaj korakov za njim proti mizi. kjer so sedeli štajerski gostje, in zakričal: »Auf biks! Da bodo Štajerci iz mene frise pokali?! Jaz sem rabelj!«

Franc Sotler. ki je sedel pri sosednji mizi v družbi svoje matere in sosedov. je vstal in začel miriti obdolženca. Ta pa je znova potegnil bodalo in zabodel parkrat zaporedoma Sotlerja v roke. Sotler je padel na hrbet in se skušal ubraniti napadalca z nogami. Ta pa ga je suval kar naprej in ga ranil na obeh nogah. Obdolžencu je pomagal tudi njegov mlajši brat Lojze, ki je tepel na tleh ležečega Sotlerja s palico.

V tem je skočil izza mize 64letni posestnik Martin Judež ter vlekel obdolženca proč, da bi rešil Sotlerja. Toda obdolženec ni hotel odnehati. marveč se je obrnil proti Judežu in ga z bodalom divje sunil v prsi in se okrenil proti vratom, da zbeži. Spotoma je urezal v desno ramo še Ano Gracarjevo, ki mu je bila na poti, stekel na dvorišče, preskočil tu škarpo in ušel. Judež je bežečemu nekaj korakov sledil, potem pa se je sesedel in izdihnil. Pri raztelesenju so zdravniki ugotovili, da mu je bila prebodena leva stran srca, zaradi česar je morala po preteku nekaj minut nastopiti smrt zaradi izkrvavljenja. Poškodbe Franca Sotlerja niso bile tako težke, vendar pa je minilo nad 20 dni, preden je ozdravel in mogel zopet opravljati svoje delo.

Franc Škrlj je bil obsojen na 2 in pol leta težke ječe.

Maribor, 12. septembra

Sleparija na stričevo ime

Anton Trpin, 31letni dninar iz Ranč si je na ime svojega strica, posestnika Jakoba Trpina iz Polane. na sleparski način pri dveh mariborskih denarnih zavodih izposodil posojilo 50.000 Din. Pri prvemu je dobil 10. pri drugem 40 tisoč

Obdolženec je bil zakopan v dolgove in je iskal izhoda iz tega položaja. Prišlo mu je na misel da bi mogel dobiti kako posojilo, če bi se izdajal za kakega bogatega posestnika. Seveda bi si moral v to svrho preskrbeti tudi potrebne listine.

Kot osebo. pod katere imenom bi brez skrbi lahko zaprosil za posojilo. je smatral svojega strica Jakoba Trpina iz Polan. Ta je imovit posestnik. nezadolžen in na njegovo posestvo bi se pač nihče ne branil dati posojila Pri davčnem uradu v Mariboru si je preskrbel izpiske njegovega posestva in s temi šel v Mestno hranilnico. da poizkusi svojo srečo. Res je dosegel posojilo v znesku 10.000 Din proti temu, da se je posojilo vknjižilo na posestvo Jakoba Trpina. za katerega se je izdajal.

Ko je dobil denar, je odšel z njim domov, pa veselo popival po gostilnah. Toda njegovo veselje ni trajalo dolgo, ker je Jakob Trpin bil obveščen glede vknjižbe na posestvu in je pri tej priliki prišlo na dan, da se je izvršila goljufija. Na vasi se je o tem javno govorilo, dasi za storilca še nihče ni vedel.

Drugo večje posojilo je prejel s pomočjo nekega moškega in neke ženske na drugo ime, vrnil po pošti Mestni hranilnici 10.000 Din. strica pa obvestil z anonimnim pismom, da je vse poravnano in da naj nikogar ne sumniči.

Senat današnje porote so tvorili predsednik vdss. Posega, votanta dss. Lenart in dss. dr. Lešnik, zapisnikar g. Levstik. Obtožbo je zastopal namestnik državnega pravdnika g. Sever. Obtoženi Anton Trpin je bil obsojen na 2 in pol leta ječe.

Uboj v »Ljudski kleti«

Delavec Karol Kebrič. oče številne družine, je za postranski zaslužek ob sobotah in nedeljah na harmoniko igral v »Ljudski kleti« v Mariboru. In tu je letos malo pred polnočjo 8. julija našel nepričakovano žalostno smrt Pivci so se skregali, spopadli in nesrečni godec, ki je miril, je obležal mrtev — v srce zaboden na tleh. Preden je prišla policija, se je večina pivcev razgubila. Pod sumom uboja jih je bilo več v policijski preiskavi, pred poroto pa je prišel 23letni Rudolf Štelcer. pekovski pomočnik na Teznu.

Obdolženec prizna. da je zgrabil Kebriča za vrat, zatrjuje pa, da ga ni sunil z nožem. Proti govori več prič. zlasti pa nedoletna hčerka pokojnega in natakarica, kateri pa pripisuje obdolženec maščevalnost zaradi neke ljubezenske razprtije.

Obtoženi Rudolf Štelcer. ki ga je zagovarjal dr. Irgolič. je bil oproščen in takoj izpuščen na svobodo. ker so porotniki z 8 glasovi zanikali edino vprašanje glede uboja.

Naši onstran granic

»Danes je vis major merodajna«

Poročali smo, da je bilo odposlanstvo nemške duhovščine tridentske dieceze pri svojem nadpastirju ter je zahtevalo obrambo proti fašistični raznarodovalni politiki vsaj na verskem obsežju. Nadškof Italijan dr. Endrizzi je poslušal pritožbe nemških duhovnikov, potem pa je odgovoril: »Pustite principe, danes je vis major merodajna.« Nemška duhovščina je nato naprosila s posebno spomenico papeža, da bi poslal na južno Tirolsko nepristranskega cerkvenega funkcijonarja, ki bi se poučil o razmerah in predložil Vatikanu čisto poročilo o njih. Prošnja je ostala nerešena.

Nemška duhovščina se je strnila v sklenjeno fronto proti nadškofu in vladi. Nadškof dr. Endrizzi vodi danes prav za prav dve škofiji, svojo tridentsko in briksensko. Slednja je nezasedena že eno leto, odkar je umrl tamošnji škof, ki je bil Nemec. Tridentski nadškof dr. Endrizzi je določil dva italijanska duhovnika za veroučitelja nemškim otrokom v Bocnu, to je v briksenski škofiji. Nemška duhovščina se je izrekla proti tej krivici ali za njo se ne zmeni ne tridentski nadškof in ne Vatikan . . .

Nemški verniki v južni Tirolski imajo nad seboj italijanskega nadškofa, ki je uslužno orodje fašizma, kateri mu je vis major. Zadovoljna je ž njim fašistična vlada in lahko se reče, da soglaša ž njo Vatikan, ker se ne ozira na prošnjo nemških duhovnikov, kateri hočejo, da bi se vršil verouk za nemške otroke v šoli v nemškem jeziku. To priča, kako si je fašistična vis major podvrgla tudi Vatikan.

p— Oberdankov spomenik v Trstu odkrijejo leta 1930, ako naberejo dotlej potrebne prispevke. Sprejeti načrt spomenika sliči oltarju. Predsednik odbora za Oberdankov spomenik Zampieri pritiska in prosi, pa je le malo odziva s prispevki. V seji tržaškega deželnega gospodarskega sveta so čitali Zampierijevo prošnjo za novo darilo za Oberdankov spomenik. Malo poprej so tožili o slabih gospodarskih razmerah v deželi in o bornem finančnem stanju gospodarskega sveta. Prejšnja trgovska zbornica je že dala 10.000 lir, sedaj odrine gospodarski svet zopet 10.000 lir.

p— Del verige in krmilno kolo laškega torpedolovca »Stocco« bodo hranili na Cresu kot spomin na odrešenje. Dne 11. nov. 1918 je imenovana ladja priplula pred Cres. Del verige in krmilno kolo, ki sta se rabila takrat pri pristajanju na otok, stà bila v nedeljo izročena prebivalstvu na Cresu z velikō svečanostjo. Na pomolu je bil postavljen slavolok z beneškim levom, ki gospoduje na gorenjem Jadranu. Verigo odrešenja občutijo hudo baš na Cresu, kjer se vedno spominjajo starih zvez in ž njimi združenega boljšega življenja.

p— V Postojni se je vršilo zborovanje kmečkih zastopnikov iz cele okolice. Razpravljali so o škodi, ki jo je povzročila suša, na kar je bila sprejeta resolucija, ki označa gospodarske razmere za obupne in prosi nujne pomoči od vlade. Treba pričeti z obljubljenimi javnimi deli, pomagati k zboljšanju kmetijstva s cenenim kreditom in treba je revidirati obdačenje. Rimska vlada naj se odloči za to, da bo postopala s Krasom enako kakor z najrevnejšimi pokrajinami na jugu in na otokih!

Občina Ljubljana Mestni pogr. zavod

Težnim srcem sporočamo, da je naš ljubljeni soprog, oče, brat, stric i. t. d., gospod

Franjo Grošelj

strojevodja drž. žel.

dne 12. t. m. po dolgi in mučni bolezni, previden s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, dne 14. septembra 1928 ob 5. uri pop. iz hiše žalosti v Sp. Šiški, Černetova ul. 15, na pokopališče k Sv. Križu.

Prosi se tihega sožalja.

V Ljubljani, 13. septembra 1928.

Žalujoči ostali.

Kalvarija

Do sedaj največja gledališka predstava na prostem. Matičičeva bojna igra se na splošno zahtevo ponovi dne 15. in 16. septembra, vsakokrat ob 8. uri zvečer, na Kodeljevem. Predprodaja vstopnic pri »Orient«, Dunajska cesta 14.

Hektografični aparati

zvitki. masa. hektografični trakovi

vedno in najceneje v zalogi pri LUD. BARAGA LJUBLJANA Šelenburgova ul. 6/I. Telefon štev 2980.

Strokovnjaki so si edini v tem da so „WECK" čaše in ... za vkuhavanje najzanesljivejši. 134

Tovarniška zaloga Weck' pri tvrdki »FRUCTUS« Ljubljana, Krekov trg 10-I

Celje: I. JACOB... Maribor: K. LOTZ

Trgovska tvrdka »NOVI SAD« išče

kontorista (kontoristinjo)

veščega sloven. in nemškega (ev. hrvatskega) jezika, perfektnega stenotipista(injo) za takoj. — Reflektanti naj se obrnejo na trgov. agent. Aleksander Wislak, Ljubljana, Krekov trg 10/I. 10.835

Tekma harmonikarjev

na letošnji pokrajinski razstavi:

Med 100 tekmovalci na harmonikah sodelovalo nad 60 Lubasovih harmonik.

Pri tekmi so dosegli nagrade sledeči igralci: I. nagrado gosp. Stanko August, II. nagrado gosp. Zajc Ivan, 3., 4., 5., 7., 10., 11., 12. in 14. nagrada je bila istotako dosežena na svetovno znanih

LUBASOVIH HARMONIKAH.

Tedaj zahtevajte cenike od tvrdke

FRANC LUBAS in sin, Klagenfurt (Celovec)

katere na zahtevo pošiljam brezplačno. 10 49

Velika stara, dobro vpeljana zavarovalna družba potrebuje za svoj življenski oddelek spretnega

inteligentnega uradnika

za akvizicijo življenskih zavarovanj. — Stalna služba s fiksno plačo in provizijo. — Reflektanti s čednim nastopom in dobrimi trgovskimi zvezami, ki so delovali že v tej ali sorodni trgovski stroki, naj naslovijo oferte s »curriculum vitae« na ogl. odd. »Jutra« pod »Življenska pozicija« 10832

Pohištvene ključavnice

pribitne, navadne in polfine, za predale in s 3 zadržaji, utopne navadne, za predale in s 3 zadržaji, zadobne desne in leve vsake vrste več tisoč kosov, v vseh dimenzijah. 25% izpod en gros cene, nudim za takojšnjo dobavo. — Blago pakirano in etiketirano. — Naslov na ogl. odd »Jutra«. 10836

Kupujem vsakovrstne že rabljene vreče po najvišjih dnevnih cenah. Nudim nove vreče v vsaki velikosti in kakovosti. Vreče za hmelj v vsaki velikosti pod tovarniško ceno.

AVRAM ŠIF, Novisad

veletrgovina vreč, plaht in motvoza

Telefon 2408 Brzojavke: Jutešif

V najem dajem plahte in vreče 1001

Ogromen prihranek izdatkov.

Za vsakovrstno blago za moške in ženske obleke, za razno perilo, kamgarni, sukno, blago za ženske plašče, raznovrstni parhenti za obleke in perilo.

SEZIJSKA RAZPRODAJA.

Kamgarne za moške obleke od Din 110.—, razno sukno za moške obleke od Din 40.—, za ženske plašče od Din 60.—, volneno blago za ženske obleke, dvojna širina, Din 34.—, različni kambriki od Din 10.—, vsakovrstni parhenti od Din 9.— naprej.

Suknena obleka, 3.20 m blaga z vso dobro podlogo Din 230.—. 10824

Vse navedeno se dobi samo v manufakturni trgovini

IVAN KOS — LJUBLJANA

Sv. Petra cesta št. 23.

Ne zamudite ugodne prilike! Oglejte si blago!

Specijalna trgovina vozičkov in koles

ZEMELROK OTON, Marijin trg 8

V zalogi:

žepne baterije, svetiljke, karbid v škatlah.

Na debelo Ceniki franko! Na drobno!

Lovske puške

flobert puške, browninge, pištole za strašenje psov, samokrese, topiče, zaloga lovskih in ribiških potrebščin ter umetalni ogenj.

F. K. KAISER. puškar. Ljubljana. Šelenburgova ulica št. 6

Zahvala.

Za ob času težke bolezni in ob smrti naše nepozabne miljenke

Dragice

nam izkazano sočustvovanje in sožalje, izrekamo tem potom našo najprisrčnejšo zahvalo.

Osobito zahvalo pa smo dolžni vsem onim, ki so okitili z nežnim cvetjem poslednji dom naše edinke, deci otroškega vrtca iz Melja, ki je spremila svojo malo družico k prezgodnjemu grobu, ter vsem, ki so v tako obilnem številu prihiteli ob odprti grob k zadnjemu slovesu. 10852

Maribor, 12. septembra 1928.

Ludovik in Pavlica Ornik.

Potrtim srcem naznanjam tužno vest, da je moja preljuba nepozabna hčerka, gospodična

Jelena Gregorič

dne 11. septembra 1928 ob 21. uri po kratki mučni bolezni v 22. letu starosti zaprla oči k večnemu pokoju.

Pogreb nepozabne blage pokojnice se vrši dne 13. septembra 1928 ob 18. uri iz kapele mestnega pokopališča na Pobrežju v družinsko grobnico. 10851

Maribor, dne 12. septembra 1928.

Žalujoči oče Franjo Gregorič in ostali sorodniki.

Mali oglasi

Naročila in vse dopise, tičoče se malih oglasov, je pošiljati na Oglasni oddelek Jutra, Ljubljana Prešernova 4. Tel. št. 2492

Vse pristojbine je uplačati obenem z naročilom, sicer se oglas ne objavlja. Čekovni račun poštne hranilnice Ljubljana, št. 11842.

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socijalne namene občinstva vsaka beseda 50 par. — Najmanjši znesek Din 5.— Pristojbina za šifro Din 5.—

Ženitve, dopisovanja in oglasi trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.— Najmanjši znesek Din 10.— Pristojbina za šifro Din 5.—

Službo dobi

Perfektno kuharico
varčno gospodinjo, sprejme za vsa hišna dela fina dvočlanska družina na deželi, v okolici Ljubljane Nastop 1. oktobra, plača 400—500 Din. Vešče šivanja imajo prednost. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Spretna in pridna». 28581

Ključavničar. učenca
z vso oskrbo v hiši sprejmem. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 28748

Vajenca
za zlatarsko obrt takoj sprejme Stanko Japel, zlatar, Cankarjevo nabrežje št. 7. 28769

Krojaški pomočnik
mlajši, zmožen delati fine gumbnice, dobi takoj stalno službo. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 28766

Pletilje za vse
iščem Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 28761

Hišnik z ženo
ki je sposoben za delo pri centralni kurjavi, njegova žena pa bi morala skrbeti za red in snago v hiši — dobita mesto. Ponudbe na naslov: Dr. Čelebonović, advokat, Beograd, Knez Mihajlova ul. 33. 28759

Služkinja
srednjih let, pridna in poštena, z dobrimi spričevali dobi mesto v gostilni na deželi. Vešča mora biti nekoliko kuhanja in vseh hišnih in vrtnih del. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 28757

Brivskega vajenca
pridnega, sprejmem takoj. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Brivski vajenec». 28744

Izurjeno pletiljo
s hrano in stanovanjem v hiši sprejmem v stalno službo. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Dobra plača 5». 28737

Natakarico
pridno in pošteno, ki bi opravljala tudi druga hišna dela, sprejmem v gostilno na deželi. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 28702

Elektromonterja
samostojnega in
2 vajenca
takoj sprejme Vojnovič in Cie., Vič pri Ljubljani — cesta XVII/8. 28684

Brivskega vajenca
s najmanj 2 razredoma meščanske šole, sprejme Fr Žabjek. Cerkvena ulica št. 1. 28668

Cvetličarna
sprejme v stalno službo proti dobri plači vezalko (Binderco). — Pismene ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Vezalka». 28552

Šteparico
za otroške vozičke in
lakirarja
za lakiranje v peči, sprejmem Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 28796

Starejšo gospodično
z znanjem perfektno nemškega jezika, odgojiteljico otrok, sprejmem k 13letni deklici in 7letnemu dečku Ponudbe na oglas oddelek «Jutra» pod «Zagreb 3» 28503

Dve pletilji
s lastnim strojem zaposlim trajno preko celega leta Stanovanje in hrana v hiši. Ponudbe na naslov: O Pick, Zagreb 28502

Vajenca
iz boljše in poštene rodbine za zlatarsko obrt sprejme K Delič, zlatar v Ljubljani, Vidovdanska c. št 2. 28216

Steklar. pomočnika
izurjenega tudi v trgovini z mešan. blagom, sprejmem Ponudbe s prepisi spričeval na oglasni oddelek «Jutra» pod «Steklarski pomočnik» 28638

Postrežnico
sprejmem za dopoldanske ure. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 28830

Mizar. pomočnika
v stalno delo sprejme takoj Kozirnikar Emil. Litija 28583

Učenca
poštenega in močnega, dobrega računarja sprejme v trgovino z mešanim blagom A Furnšek. Limbuš pri Mariboru. Osebno predstaviti se. 28805

Mlajši mizar
vešč v izdelavi okvirjev za slike in za druga manjša mizarska dela, dobi takoj mesto. Naslov v ogl. oddelku «Jutra». 28817

Lokal. zastopnika
za Ljubljano in okolico iščemo Oglasiti se je osebno Universal, Ljubljana — Krekov trg 10. 28595

Sodar. pomočnika
dobro izurjenega sprejme takoj P Krušič, sodar — Krško, Dolenjsko 28562

Dobro vezaljko
sprejmem v stalno službo, proti dobri plači, v cvetličarno Pismene ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Vezalka». 28552

Pletiljo
sprejmem takoj proti dobri plači. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 28827

Hlapca h konjem
z dobrimi spričevali, išče hotel Štrukelj. 28831

Frizerko
in manikirerico, perfektno, ki je vešča tudi ondulacije, sprejmem takoj ali s 15 septembrom. Plača po dogovoru Stanovanje, hrana in perilo v hiši Oferte s sliko na naslov: Josip Király, damski in moški frizer, Mureka Sobota. 28811

Koncipijent
z enoletno sodno prakso ter nekaj odvetniške prakse, želi premeniti mesto s 1. oktobrom 1928. Cenj ponudbe z navedbo plače pod «Koncipijent 27» na oglasni oddelek «Jutra». 28756

Korespondentka
samostojna, perfektna stenografinja in strojepiska, vešča vseh pisarniških del ter tudi občevanja s strankami, z večletno prakso, išče primerno službo. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod značko «Samostojna 8». 28735

Absolv. osmošolec
z enoletno pisarn. prakso, vešč slovenščine in srbohrvaščine, deloma nemščine, francoščine, italijanščine, strojepisja in stenografije, prevzame kakršnokoli pisarniško službo v mestu ali na deželi. Cenjene ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod značko «Vsestransko». 28721

Trg. pomočnik
manufakturist, mlajša moč, dober prodajalec. s triletno prakso, želi službo v mestu ali na deželi Cenj ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Dober prodajalec». 28745

Privatni uradnik
vešč vseh pisarniških del, išče službo v trgovski ali spedicijski pisarni. — Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Schenker». 28784

Trgovski potniki

Provizij. potnika
iščemo za dobro vpeljano domačo tovarno čevljev Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Zmožen potnik». 28746

Iščemo potnike
verzirane v manufakturni stroki proti dobremu zaslužku Naslov v oglasnem oddelku «Jutra» 28825

Zaslužek

Zastopniki (ce)
o prodajo preizkušenih sredstev za pokončavanje vsakovrstnih mrčes na privatne stranke samotete trenotno (v višku sezije), tudi v resnici do 20 Din in več dnevno zaslužiti Samo resni reflektanti ki imajo voljo za vstrajno delo in razpolagajo s malo kavcijo naj se javijo na naslov: V Kovač Sv Petra nasip 17 147

Knjigovodjo in poslovodjo
iščem za svoje podjetje za popoldneve. Vložiti treba 30—50.000 Din, proti soudeležbi, radi povečanja podjetja Ponudbe na ogl. oddelek «Jutra» pod šifro «Knjigoposel» 28801

Prednost pri nas
Malo truda, velik zaslužek Sprejmemo takoj sposobne zastopnike za prodajo predmetov na mesečna odplačila Dnevni zaslužek najmanj 200 Din. Zumbulović Ljubljana, Aleksandrova cesta. 28813

Pouk

Krojni tečaj
Za gospe in gdč uradnice, ki nimajo časa čez dan, je pouk krojenja in izdelovanja garderobe popoldan ali večernem tečaju, ki se prične 17 t. m Izdelovanje krojev po meri. — Zasebno krojno učilišče v Ljubljani, Stari trg št. 19. 28728

Inštrukcije
daje osmošolec realne gimnazije po zelo nizki ceni, Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 28781

Nemško
konverzacijo in pouk nudi izobražena dama po 10 Din na uro Naslov v oglasnem oddelku «Jutra» 28578

Dipl. učiteljica
poučuje francoščino, nemščino in klavir. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 28819

Službe išče

1000 Din nagrade
dobi tisti, ki mi preskrbi mesto trgovskega pomočnika špecerijske stroke. — Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Vesten 102». 28750

Krojaški pomočnik
vešč vsakega krojaškega dela, z osemletno prakso, pošten, nekadilec in nepivec, išče službe. Nastopi lahko takoj ali tekom 8 dni. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 28509

Natakarica
s triletno prakso, išče službo na deželi ali v mestu. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Pridna natakarica». 28792

Katera orož. stanica
želi dobro, pošteno in simpatično kuharico? Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Kuharica» Nastopi lahko takoj ali pozneje. 28790

Sobarica
išče službo pri boljši družini — najraje v Zagrebu ali Ljubljani Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Sobarica». 28739

Kateri
naprednih trgovcev ali tovarnarjev bi sprejel v službo, vsled naprednega mišljenja od nasprotnikov uničenega trgovca Cenjene ponudbe prosi pod značko «Hvaležen» na oglasni oddelek «Jutra». 28634

Gospodična
z večletno prakso kot blagajničarka, išče mesta — Zmožna je tudi raznega ročnega vezenja. Gre tudi za manjšo plačo Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Poštenost 12» 28628

Službo sluge
skladiščnika, paznika ali kaj sličnega želim Sem vesten in zanesljiv — Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Slavko» 28521

Motorna vozila

Indian Prince
dobro ohranjen, poceni prodam Na ogled pri American Motors, Dunajska 9. 28675

Majhen avto
za potnike, davka prost, ki porabi na 100 km 3—4 l bencina, poceni prodam — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra» 28671

Avto «Opel»
model 1928. vožen 600 km, prodam Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 28117

Prodam

Na javni dražbi
se bo prodala dne 18. t. m. ob 8. uri na Pešceniku št. 23 (Višnja gora, blizu postaje) velika množina premičnin, kakor: 25 m³ bukovih hlodov, 8000 kg sena, manufaktura, oljnate barve, svileno blago, usnjene kože in velika količina podplatov, šivalni stroj, kava, riž in druga živila v večjih množinah, 4 vagoni bukovih drv, smrekove deske itd. 28676

Invulner
edino zanesljivo sredstvo zoper defekte pri pnevmatiki, dobite pri H Kenda. Ljubljana. Mestni trg 17. 28764

Drva
bukove in hrastove odpadke od parketov dostavlja po [illegible] ceni na dom parna žaga V Scagnetti v Ljubljani — za gorenjskim kolodvorom [illegible]

Otroški voziček
prodam po zelo ugodni ceni Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 28788

Sobno peč
«Zefir», malo rabljeno in
moško kolo
dobro ohranjeno, proda med 12 in 14 uro Čopič, Igriška 6. 28674

Avtomat
še dobro ohranjen poceni naprodaj v Kranju, št. 152. 28857

Lovsko [illegible]
dobro ohranjeno, poceni, prodam Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 28783

Čehano perje
razpošiljam po povzetju (najmanj) 5 kg, po Din [illegible] kg izkoristite priliko dokler traja zaloga — L Brozović Zagreb, Ilica 82 Kemična čistilnica perja. 18

6 sodov za vino
v dobrem stanju, v velikosti 250—300 l takoj prodam Poizve se v trgovini Orehek, Kolodvorska ul. 26. 28816

Kolesa

Kolo
znamke «Torpedo», skoraj novo, z električno svetiljko prodam. Naslov v ogl. oddelku Jutra» 28776

Novo kolo
znamke «Automoto» prodam radi nakupa motorja. Mestni trg 3/II. 28778

Dragocenosti

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah
Černe — juvelir
Ljubljana Wolfova ulica

Pohištvo

Železen štedilnik
malo rabljen, poceni naprodaj v Einspielerjevi ul. št. 20 — za Bežigradom). 28752

Železno posteljo
z mrežo (oficirsko) kupim Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «O. P» 28762

Oblačila

Svilen gumi plašč
nov, jesenski, po zelo nizki ceni naprodaj v Ljubljani, Stari trg 19/I 28727

Stare moške obleke
in drugo kupujem ter plačam najbolje Dopisnica zadostuje, da pridem na dom — A Drame, Ljubljana. Gallusovo nabrežje štev 29 28701

Knjige

«Maierhofferja»
dobro ohranjeno zadnjo izdajo kupim Ponudbe na oglasnj oddelek «Jutra» pod «Plačam takoj» 28593

Filatelija

Znamk SHS
samo večje vrednosti. kupim vsako množino — Ponudbe s ceno in navedbo količine na naslov: E Šeči. filatelija. Subotica 28185

Pridelki

Brusnice
lepe, po Din 13 kg pošiljam po železnici. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Brusnice». 28747

Jabolk
lepih, obranih in tresenih kupim vsako množino — Ponudbe na oglas oddelek «Jutra» pod šifro «Lepo blago 1928». 28629

Kupim

Drva
suha, bukova in hrastova, kupim večjo množino Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Dobra drva». 28774

Mlinarji!
Kupim par belih umetnih kamnov (Heller) s kompletno garnituro ali brez Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Valjčni mlin 99». 28155

Vinsko sesalko
gumijaste cevi in vagonsko plahto kupim takoj. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Rabim». 28826

Skobelnik
za železo (šeping) 30—40 cm, nov ali star, v dobrem stanju kupi Braća Manestar. Crikvenica. 28810

Lokali

Lokal
dveh prostorov, v centru (en prodajni in en stranski — zadnji event. tudi na dvorišču) iščem — Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Center». 28783

Za skladišče
ali delavnico pripravno prostorno svetlo klet in
auto - garažo
oddam takoj v Medvedovi ulici 32. 28765

Kolar. delavnico
že dobro vpeljano, z večjo množino suhega lesa odda takoj v najem M Košenina. Zagorje ob Savi 28666

Lokal
na Sv Petra cesti štev 46 (Pukelstein) oddam takoj za strojno pletenje ali pisarno. 28760

Kapital

Družabnika
z nekoliko kapitala iščem za dobro vpeljano obrtno podjetje. Dopise na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Soudeležba». 28763

Do 250.000 Din
na razpolago za družabništvo ali prevzem solidnega trgovskega podjetja v Ljubljani ali Mariboru — katero obratuje povoljno, z najmanjšim rizikom Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Sodelovanje» 28758

Posest

Majhno posestvo
pri Celju ali Mariboru išče majhna družina v najem, event kupi. Dopise pod značko «Kupec» na podružnico «Jutra» v Celju 28636

Manjšo parcelo
najraje v Sp Šiški, kupim Ponudbe: Sp Šiška Aljaževa 12. 28667

Stavbne parcele
prodam polovico Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 28570

V najem

Klavir
kratek dobro ohranjen oddam v najem. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 28828

Stanovanja

Stanovanje
2 sob in kuhinje, če mogoče v pritličju išče šivilja. — Za nagrado šiva en teden brezplačno. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Primerna najemnina» 28749

Stanovanje zastonj
dobi takoj in obrestuje naložen kapital po 9% kdor kupi hišo (vilo) za 130.000 Din Anton Maver. Ljubljana, Ahacljeva c. 5. 28767

Stanovanje
3 sob in pritiklin oddam s 1 oktobrom Naslov v oglasnem oddelku «Jutra» 28727

Čisto stanovanje
majhno sobico in kuhinjo išče s 1 oktobrom gospodična z materjo. v bližini Tabora ali Sv Petra ceste Cenjene ponudbe z navedbo stanarine na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Mirna stranka 48» 28700

Stanovanje
obstoječe iz 4 sob in pritiklin oddam z novembrom Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 28799

Prazno sobo
če mogoče s kuhinjo, na Rimski cesti, Mirju ali kje v bližini išče gospodična. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 28823

Stanovanje
3—5 sob iščem s 1. oktobrom ali novembrom v centru mesta Plačam od 1000—1500 mesečno. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod značko «Centrum 52». 28822

Stanovanje
komfortno, obstoječe iz 2 do 3 sob in kopalnice, v centru mesta iščem za takoj Najemodajalci se naprošajo, da sporoče naslove kratkim potom telefon št. 2534. 28818

Dijaška stanovanja

Dva dijaka
sprejmem na stanovanje in hrano. Naslov pove oglas. oddelek «Jutra». 28754

Visokošolec
išče stanovanje za 300 Din, za hrano pa bi poučeval. Ponudbe na oglas oddelek «Jutra» pod šifro «73». 28753

Dva dijaka
sprejme boljša rodbina na stanovanje s popolno oskrbo Dalmatinova ulica 10. pritličje. 28734

Dijaka
sprejmem v vso oskrbo, s prav dobro hrano. Dekleva. Cesta v Rožno dolino 36 28669

Dijak
išče stanovanje z uporabo klavirja. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 28802

Dijaka
sprejmem na dobro oskrbo v Gorupovi ulici št. 3/II. levo. 28820

Dijakinjo
mlajšo, sprejmem za 500 Din v dobro oskrbo. k hčerki. ki obiskuje srednjo šolo. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 28809

Dva dijaka
sprejme učiteljska družina na hrano in stanovanje v bližini srednje tehn šole Pomoč pri učenju strogo nadzorstvo Naslov v ogl oddelku «Jutra» 28610

Sobe

Prazno sobo
s štedilnikom ali kuhinjo iščem za dve osebi. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod značko «Dve osebi 732». 28732

Opremljeno sobo
s strogo separiranim vhodom in električno razsvetljavo oddam 1 ali 2 gospodoma. Ponudbe na ogl. oddelek «Jutra» pod šifro «Takoj». 28755

Gospoda
sprejmem na stanovanje v Vodmatu — Zaloška cesta št. 158. 28768

Opremljeno sobo
lepo, v centru mesta išče boljši gospod Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Sredina». 28733

Opremljeno sobo
v sredini mesta oddam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 28789

Sobo
za čez dan, z uporabo klavirja išče konservatorist Ponudbe na oglas oddelek «Jutra» pod šifro «Konservatorist». 28787

Starejši gospod
išče primerno stanovanje z vso oskrbo Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «St. 1000». 28775

Dva gospoda
sprejmem v centru mesta v separirano veliko sobo, z vso oskrbo. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra» 27350

Lepo sobo
s separiranim vhodom, v centru mesta išče gospod Ponudbe na oglas oddelek «Jutra» pod «Plačam dobro». 28797

Sostanovalca
sprejmem takoj Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 28795

Prazno sobo
z vso oskrbo išče soliden gospod. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 28798

Lepo sobo
v bližini pošte išče samostojna gospa. Ponudbe na Salon Mila. Dunajska c. 7 28800

Sobo
oddam takoj dvema gospodoma. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 28793

Sobo
s separiranim vhodom in električno razsvetljavo — event. z vso oskrbo oddam boljši gospodični. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 28815

Opremljeno sobo
lepo, veliko in čisto oddam na Poljanski cesti št. 20/II, desno. 28824

Opremljeno sobo
veliko, parketirano, z elektriko oddam 2—3 boljšim osebam. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 28821

2 opremljeni sobi
takoj oddam. Poizve in ogleda se v Gledališki stolbi štev. 3/I, pri gospe Kirbisch. 28492

Sobo
iščem za takoj v bližini višje policije Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Cel dan odsoten» 28584

Lepo sobo
oddam 2 gospodoma na Poljanski cesti 13/II, levo. 28576

Kot sostanovalca
sprejmem preprostega gospoda ali dijaka Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 28812

Lepo, čisto sobo
oddam mirnemu gospodu ali gospodični. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra» 28829

Elegantno sobo
v sredini mesta oddam samo finemu, solidnemu gospodu Naslov v oglas. oddelku «Jutra» 28838

Sobo in kabinet
kjer se lahko postavi štedilnik. takoj oddam stranki brez otrok Naslov v oglasnem oddelku «Jutra» 28825

Prehrana

Domačo hrano
iščeta 2 gospodični. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Dobra hrana» 28729

Dopisi

Posestnik
srednjih let, čvrst in stasit, dobro situiran, z gostilno in pekarijo v trgu, svetsko izobražen, želi pametno družico, čedne zunanjosti in čiste prošlosti — Resne, neanonimne ponudbe s sliko in življenskim opisom na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Sreča v zakonu 40» 28742

Ivo
Iskrena hvala. Ne dvomi in bodi miren saj M je Tvoja Nastopim s 15 t. m 33.00 — si zadovoljen? Zdrava. — Vroče poljube Tvoja. 28740

Simpatična gospa
z opravo in 7000 Din gotovine, želi znanja z izobraženim gospodom Neanonimne dopise na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Ločena žena 46». 28779

Somer
Dajte se videti! Lepo prosim. Pozdrav A. 28786

X. Y.
Piši za sedaj sama. Kako si premislila? — Važnejše sporočim po tej poti Do svidenja! r

Obrt

Fotografiram
poceni, amaterjem povečavam s popustom Slike za legitimacije pogojno brezplačno Staut, Ljubljana, Gosposvetska cesta št 1/II 291

Stroji

Parno lokomobilo
za žago, 30—35 HP. v dobrem stanju kupim — Ponudbe pod »Parna« na ogl. odd »Jutra« 28450

Več pletil. strojev
navadnih in vzorčastih zelo dobro ohranjenih. prodam radi preselitve obrata na motorni pogon Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 28606

Šivalni stroj
skoraj nov, železna postelja in kuhinjska omara naprodaj. Na ogled med 12. in 5. uro. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra» 28773

Čevljarski stroj
levoročni za 2500 Din proda M. Smolar, Florijanska ulica 23. 28530

Pletilni stroj
Popp št. 8/30, skoraj nov, prodam Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 28785

Parno lokomobilo
od 50—60 HP, kupim Ponudbe na naslov: Parna strugara Jevrema Planojevića, pošta Užiče-Kraljevo 28511

Kam pa kam?

Portugalko
dobro, ljutomersko, toči K Brezovšek, Komenskega ulica 26 28300

Ženitve

Trgovec
dobro situiran, želi znanja v svrho ženitve, z gospodično ali vdovo brez otrok staro 22—30 let, srednje postave in mirnega značaja. Prednost imajo trgovsko izobražene Samo resne ponudbe s sliko, ki se takoj vrne, na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Harmonija 542». 28542

Živali

Pava
4 leta starega, proda J. Majcen, Št. Janž, Dolenjsko. 28741

Majhnega konja
prodam — Pojasnila daje hišnik Peter Velepec v Domžalah štev 101. v restavraciji nasproti kolodvora, I. nadstr. desno. 28522

Izgubljeno

Zavoj
z vsebino: ponikljan kuhalnik za kavo «Non plus ultra», kupljen pri Krisperju istega dne, se je izgubil pri prtljažni blagajni na glavnem kolodvoru. Najditelj naj blagovoli proti nagradi vrniti v trgovini Krisper. — Ervin Adamovich, Turjak. 28772

Razno

Za skupno zidanje
dveh majhnih hišic iščem soseda Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 28751

Kdo
me ozdravi vodenike, naj pošlje svoj naslov na ogl. oddelek «Jutra» pod šifro «Dobro plačilo». 28736

Groharjeve slike
(trije moški portreti in mala slika: «Zadnja večerja») bi se zamenjale za pokrajinske slike enake vrednosti ali pa tudi prodale. Povpraševati v Wolfovi ulici 10/III. 28770

Daruite
podpornemu društvu slepih v Ljubljani, Wolfova 12 188

SELITVE
v mestu in na deželi strokovno in najcenejše potom
Slovenia Transport
Ljubljana.
Miklošičeva cesta 36
telefon št. 2718 9

Sedež v parter. loži
za letošnji abonma iščem. Ponudbe na oglas oddelek «Jutra» pod značko «Parterna loža». 28794

Trapistovski sir
razpošilje po pošti in železnic po primerni ceni miekarna
U. Pjevalica
Okučani
10 87

Mlin
na progi Sušak—Zagreb bi prevzel manjše in večje količine
debele soli za mletev
pod zelo ugodnimi pogoji Cenjena vprašanja na ogl oddelek «Jutra» pod šifro «Mlin». 28146

Linoleum
priznanih znamk tovarne D L W Bietigheim imam stalno v zalogi in izvršujem strokovno polaganje
I. Černe, Ljubljana,
Dunajska cesta 28.
Proračuni in vzorci na razpolago 27708

„OLLA" GUM..?

«OLLA» je kot dokazano že desetletja vodilna kot najstarejša in dokazljivo tudi najzanesljivejša 136

Avto Puch

36 HP tipa VII **naprodaj.**
Informacije v sobi 233, Miklošičeva cesta 20. 10841

Mednarodni
velesejm v Pragi

25. septembra do 2. oktobra 1928

Svetovni velesejem, na katerem so zastopane vse države in narodi.

ZNIŽANA VOŽNJA

za brzovlake in navadne vlake: Jugoslavija 25%, Češkoslovaška 33%, Avstrija 25%.

Pojasnila in legitimacije daje: **Češkoslovaški konzulat** v Ljubljani. **Aloma Company,** Ljubljana, Aleksandrova cesta 2. **Putnik,** Ljubljana, Dunajska c. 1.

Češke tkanine
za domačo vporabo

Eksportiram svoje garantirano pristnobarvne izdelke za konsumente (kanavas, zefil - maceo, inlet, batist, flanelo, damast, brisače i. t. d.).

Ko vpošljete moj naslov (zadostuje dopisnica z 1.50 Din znamko), dobite **takoj** iz moje tkalnice vzorčno kolekcijo **gratis** in franko na vpogled.

JAROSLAV MAREK,
tkalnica,
Bystre nad Metuje — Češkoslovaška.

Trstje
za strope

naročajte je v tvornici, katera edina izdeluje iz blago iz najboljšega materijala in prodaja najceneje.

Moga hrastovih in bukovih parket deščic

Jos. R. Puh, Ljubljana
Gradaška ulica 22 Telefon 2513

Tvornica parketov in žaga d. d. Karlovac

Prodaja: Vse vrste in velikosti hrastovih in bukovih parketov in obodnih latev. Vsakovrstni rezani materijal iz hrastovine, parjene bukovine, grabrovine itd. — Posebno odeljenje: Tvornica zabojev.

Kupuje: Vse vrste hrastovih frizov.

Brzojavi: Parkete Karlovac.
Telefon: Inter. 144.
Poštni predal: 46. 193

Nabava vodovodnih cevi iz kovnega železa.
10797

Direkcija državnega rudnika Velenje nabavi dne 1. oktobra 1928. pismenim pogodbenim potom vodovodne cevi iz kovnega železa. Ponudbe je kolkovati s 5.— Din. Pogoji in specifikacija se dobe pri podpisani direkciji.

Direkcija državnega rudnika. Velenje.

Primo flor nogavice

Varstvena znamka

„MRAVLJA"

traja en par delj kakor več parov drugih Pazite na znamko in zahtevajte povsod le 1^a flor nogavice znamke „Mravlja".

ORIGINALNO
Jugobanat-patent-brašno
PROIZVADJA JEDINO
Sjedinjeni paromlini d. d. Bjelovar
ČUVAJTE SE SLIČNOIMENIH PATVORINA

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij «Jutra» Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jezeršek. Za inserate del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani.